

JAARVERSLAG TOEZICHT EN HANDHAVING

2015

Vlaamse
overheid

DEPARTEMENT
WERK & SOCIALE ECONOMIE

JAAERVERSLAG TOEZICHT EN HANDHAVING

DEPARTEMENT
WERK & SOCIALE ECONOMIE

2015

Vlaamse
overheid

SAMENSTELLING

Vlaamse overheid

DEPARTEMENT WERK & SOCIALE ECONOMIE

Afdeling Toezicht en Handhaving

Koning Albert II-laan 35 bus 20

1030 Brussel

02 553 08 88

toezicht.handhaving@wse.vlaanderen.be

www.werk.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Dirk Vanderpoorten

Secretaris-generaal

DEPOTNUMMER

D/2016/3241/170

LAY-OUT

Perplex | Aalst

UITGAVE

Juni 2016

Inhoudsopgave

1	Woord vooraf	5
	Samenvatting	6
2	EEN SLAGVAARDIGE TOEZICHT EN HANDHAVING	7
2.1	Organogram	7
2.2	Vorming, Training en Opleiding	7
2.3	Projectteam Dienstencheques	8
3	STAATSHERVORMING	9
3.1	Ontwikkelingen	9
3.2	Dienstencheques	10
3.2.1	Project inspectie dienstencheques	10
3.2.2	Resultaten van de uitgevoerde inspecties	12
3.2.3	Vastgestelde inbreuken tijdens de inspecties	12
3.2.4	Conclusie opstart inspecties dienstencheques	13
3.3	Sociale Inschakelingseconomie (SINE)	14
3.3.1	Context	14
3.3.2	Steekproef	14
3.3.3	Belangrijkste bevindingen	15
3.3.4	Toekomstige evoluties	15
4	HORIZONTALE ELEMENTEN	16
4.1	Legislatuurboordtabel	16
4.2	Diepte-onderzoeken	18
4.3	Preventief optreden	19
5	KWALITEITSVOLLE TOEZICHTSTAKEN IN UITEENLOPENDE MATERIES	21
5.1	Algemeen	21
5.2	Wijze van optreden	23
5.3	Dienst Verificatie en Onderzoek	25
5.3.1	Financiële verificaties	26
5.3.2	Toetsing wettelijke vereisten	26
5.3.3	Project kwaliteitsmanagement in de sociale economie en coaching	27
5.4	Tewerkstelling van buitenlandse werknemers	27
5.4.1	Inspecties	28
5.4.2	Geïnspecteerde nationaliteiten	28
5.4.3	Inbreuken en vaststellingen	29
5.4.4	Inspecties binnen de Arrondissementscellen (AC)	31
5.4.5	Controleronde Indische koks	32
5.4.6	Globale beschouwingen	32
5.5	Private arbeidsbemiddeling	33
5.5.1	Situering	33
5.5.2	Uitgevoerde inspecties	33
5.5.3	Resultaten van de wijze van optreden	34
5.5.4	Vaststellingen – inbreuken	36

5.6	Sociale interventie	38
5.6.1	Vaststellingen	39
5.7	Antidiscriminatie en diversiteit	40
5.7.1	Evenredige Participatie op de Arbeidsmarkt	40
5.7.2	Koninklijk Besluit Dienstencheques	41
5.7.3	Loopbaan en diversiteitsbeleid	42
5.7.4	Globale beschouwingen	42
5.8	Taaldecreet	43
5.8.1	Inspecties	43
5.9	Tewerkstellingsprogramma's	45
5.9.1	Werkervaring	45
5.9.2	KB 474	47
5.10	Activeringsmaatregelen	49
5.10.1	Vlaamse Ondersteuningspremie	50
5.10.2	Tewerkstellingspremie 50+	50
5.11	Competentie en loopbaan	51
5.12	Sociale economie	51
5.12.1	Maatwerkdecreet	52
5.12.2	Vaststellingen	52
5.12.3	Toekomstige evoluties	53
5.13	Europees Sociaal Fonds	54
5.13.1	Situering	54
5.13.2	Keuze van de geauditeerden	54
5.13.3	Cijfermateriaal	55
6	ADMINISTRATIEVE GELDBOETEN	61
6.1	Procedure	61
6.1.1	Decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht	61
6.1.2	Procedure tot verwerking van de dossiers administratieve geldboeten	61
6.1.3	Proces van innen van een administratieve geldboete	63
6.2	Dossiers 2015	63
6.2.1	Dossiers administratieve geldboeten naar aanleiding van feiten vatbaar voor strafvervolgning	64
6.2.2	'Andere' administratieve geldboeten	66
6.3	Conclusies	67
7	EXTERNE RELATIES	68
7.1	Beleidsdomein Werk en Sociale Economie en Vlaamse overheid	68
7.2	Intergewestelijke samenwerking	69
7.3	Sociale Opsporings- en Inlichtingendienst en Arrondissementale Cellen	69
7.4	Benelux	70
8	Slotwoord	72
	Glossarium	73
	Overzicht figuren, grafieken en tabellen	74

1

Woord vooraf

Beste lezer,

2015 was een jaar vol uitdagingen voor het Departement Werk en Sociale Economie. Het was het jaar waarin de 6^e staatshervorming in praktijk werd gebracht in het departement. Terwijl iedereen nog een plaats aan het zoeken was na de inkanteling van het Vlaamse Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie, was 2015 het jaar waarin oude maatregelen hun einde vonden en nieuwe gelanceerd werden. In 2015 werd de komst van het Vlaams Agentschap Europees Sociaal Fonds reeds nauwgezet voorbereid. Een jaar waarin zowat niets bij het oude blijft. En de omwenteling is nog niet ten einde.

Ook binnen de Afdeling Toezicht en Handhaving hadden deze veranderingen verstrekkende gevolgen. De structuur van de afdeling werd aangepast aan de gewijzigde context waardoor op een adequate wijze ingespeeld kon worden op de uitdagingen die de 6^e staatshervorming met zich mee bracht.

Binnen haar traditie van onafhankelijk toezicht bouwt de Afdeling Toezicht en Handhaving verder aan een kwaliteitsvol, uniform en integer optreden. Er werd werk gemaakt van een structurele uitwerking van haar doelstellingen op lange termijn.

Dit jaarrapport wil een weergave zijn van de geleverde inspanningen in dit boeiende en veeleisende jaar waarin verandering en vernieuwing centraal stonden. Opnieuw vindt u hier een overzicht van de vaststellingen en resultaten van de inspectierondes in de verschillende materies.

Ik wens u alvast veel leesplezier met de neerslag van de werkzaamheden van mijn inspectiedienst in dit jaarrapport 2015.

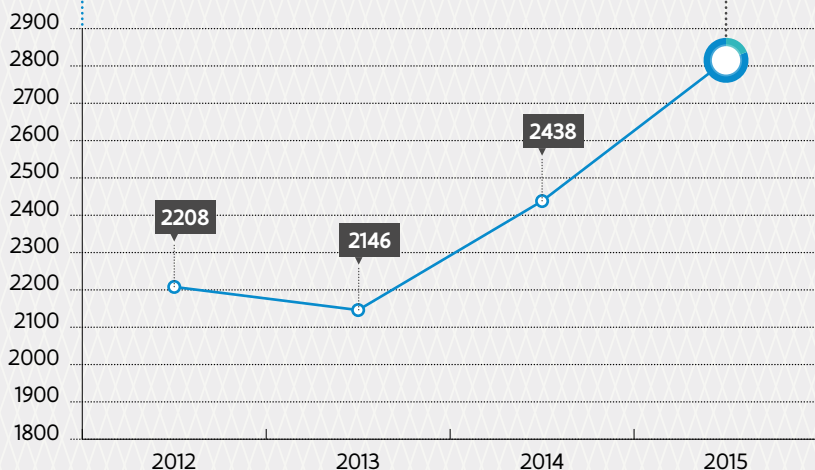
Met vriendelijke groeten,

Dirk Vanderpoorten

Secretaris-generaal
Departement Werk en Sociale Economie.

SAMENVATTING

Aantal uitgevoerde inspecties

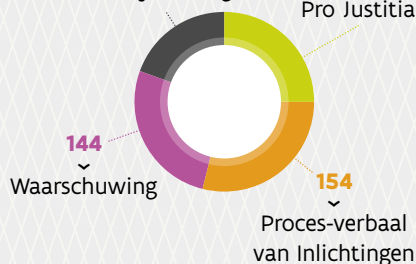
2815 afgewerkte inspectiedossiers

2279
Inspectie-
dossiers

536
Processen-
verbaal

103
Waarschuwing met
termijnstelling

135
Pro Justitia

144
Waarschuwing

154
Proces-verbaal
van Inlichtingen

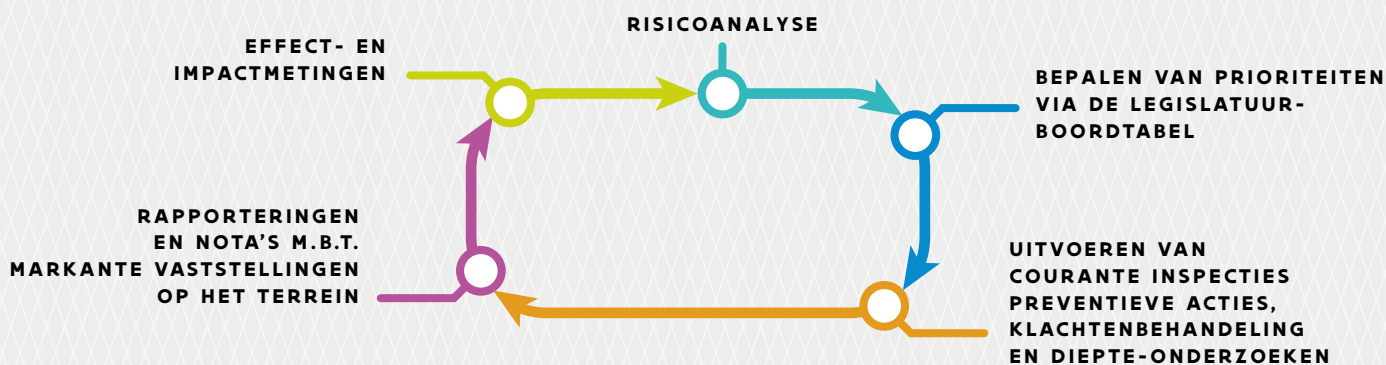
Dienstencheques

In bijna 1/3de van de inspecties werden inbreuken vastgesteld. Bij deze ondernemingen werden gemiddeld bijna 3 inbreuken vastgesteld;

Aan 7 ondernemingen werd een Pro Justitia opgesteld, die betrekking hadden op een totaal van 20 inbreuken;

Voor 21 ondernemingen stelt de Afdeling Toezicht en Handhaving een terugvordering voor ten bedrage van 1.865.741 euro. Dit bedrag komt voor 87% tot stand door hoge terugvorderingen bij 4 ondernemingen.

Programmatörisch toezien en handhaven

2015 WAS VOOR DE AFDELING TOEZICHT EN HANDHAVING EEN JAAR WAARIN WE:

- Nieuwe collega's en materies welkom heetten.
  - De 6e staatshervorming echt vorm gaven.
- Onze operationele doelstellingen helemaal verwezenlijkten.
- Lange-termijndoelstellingen en risicoanalyse verder hebben uitgewerkt.

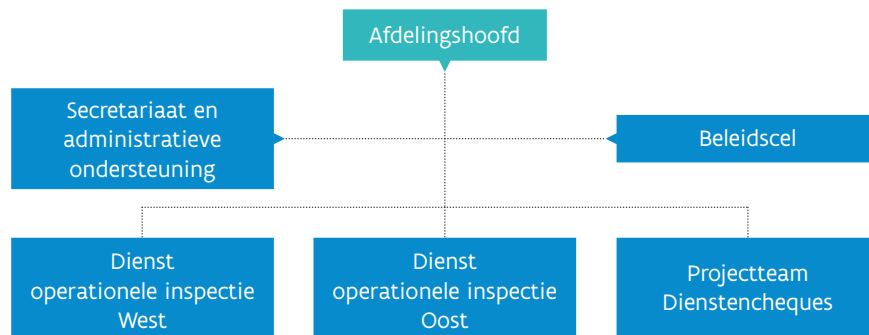
2

Een slagvaardige toezicht en handhaving

2.1

Organogram

Op 31 december 2015 waren er 54 personen (reëel VTE 43,24) in de Afdeling Toezicht en Handhaving actief binnen onderstaand organogram:

- Dienst operationele inspectie Oost: 1 diensthoofd en 12 inspecteurs;
- Dienst operationele inspectie West: 1 diensthoofd en 17 inspecteurs;
- Projectteam Dienstencheques: 1 projectleider en 11 inspecteurs;
- Beleid cel: 4 medewerkers;
- 1 strategisch hoofdadviseur;
- 1 afdelingshoofd;
- Secretariaat en administratieve ondersteuners: 5 personen.

Inhoudelijk wordt de werking verder ondersteund door materie-experts. Dit is een nieuwe functie die wordt ingevuld door inspecteurs of diensthoofden. In hun tijdsbesteding zijn zij voor een bepaald gedeelte vrijgehouden voor inhoudelijk ondersteunend werk binnen een bepaalde materie.

2.2

Vorming, Training en Opleiding

In de uitbouw van een kwaliteitsvolle organisatie mag een structureel vormings- en trainingsbeleid niet ontbreken. De sterkte van de Afdeling Toezicht en Handhaving ligt in haar menselijk kapitaal. We willen dit versterken door de verdere uitbouw van een efficiënt vormingsbeleid en kwalitatief aanbod. De Afdeling Toezicht en Handhaving participeert ten volle aan de vormingsplan van het departement Werk en Sociale Economie.

Zo werd door de Afdeling Toezicht en Handhaving in 2015 in totaal 678 uren aan vorming gevolgd. Binnen het departement Werk en Sociale Economie maakt dit 11% uit van het totaal aantal vormingsuren.

De Afdeling Toezicht en Handhaving zet sterk in op interne vorming binnen het departement dit door opleidingen op maat, die focussen op de kennisversterking van de inspecteurs en die nood-

zakelijk zijn voor de uitvoering van de functie van sociaalrechtelijk inspecteur, zoals onder meer wetgeving en inspectiemethodologie.

In 2015 werd onder meer ingezet op vorming rond volgende thema's:

- Detachering, terbeschikkingstelling en uitzendarbeid;
- Verblijfsreglementering;
- Staatshervorming (arbeidsrechtbanken);
- Start- en Stagebonus;
- Arbeidsrecht en RSZ;
- Omgaan met traumatogene ervaringen.

2.3

Projectteam Dienstencheques

In het kader van de 6de staatshervorming werd de maatregel dienstencheques overgeheveld naar de gewesten. Door de Bijzondere Wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming wordt het Departement Werk en Sociale Economie, sinds 1 juli 2014 onder andere bevoegd voor de bevordering van de buurtdiensten en – banen de z.g. dienstencheques, zoals bepaald in artikel 6, § 1, IX,3° van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen.

De opdracht van de Afdeling Toezicht en Handhaving in verband met de dienstencheques bestaat erin te inspecteren of de erkende ondernemingen de wetgeving en de reglementering op de dienstencheques naleven.

Op het Managementcomité Werk en Sociale Economie van 26 maart 2015 werd de basisnota 'inkanteling inspectie dienstencheque' goedgekeurd. Hierin werd toegelicht dat de Afdeling Toezicht en Handhaving haar inspecties-aanpak in 2 fasen zal laten verlopen. In de overgangperiode van 1/5/2015 tot operationalisering van het nieuw toegekende uitgiftebedrijf (streefdatum 1/1/2016) staat de continuïteit van de inspecties op dienstencheques voorop. In 2016 zal het departement Werk en Sociale Economie haar toezicht organiseren op basis van een eigen knipperlichtensysteem.

Om dit te realiseren werd op 3 april 2015 een projectteam binnen de afdeling opgericht. Het projectteam richt haar activiteiten rond 3 thema's:

- Samenstelling /competentieverwerving van het team;
- Informatie- en communicatietechnologie: toegangen databanken, machtigingen, risicoanalyse;
- Operationaliseren van de inspecties en samenwerking met de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

Het team dat vanaf 1 mei 2015 startte, omvat enerzijds 5 voltijdse nieuwe inspecteurs (en de projectleider) en 3 ervaren inspecteurs die door reorganisatie binnen de afdeling toegewezen werden aan het team en een projectleider. Op 1 juli 2015 werd het team versterkt met 5 controleurs die door de staatshervorming van Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening aan het departement Werk en Sociale Economie toegewezen zijn.

Alle inspecteurs kregen vorming over het thema dienstencheques:

- De inspectiedienst van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening gaf een ganse opleiding over hoe zij een inspectie aanpakken (voorbereiding, uitvoering, gevolggeving);
- Documenten en extra toelichtingen met betrekking tot interpretaties, praktische toepassing van regelgeving werden opgevraagd;
- Opleiding over het gebruik van de Sodexo-databank wordt voorzien.

De nieuwe inspecteurs krijgen extra opleiding over:

- Arbeidskaarten: halve dag sessie met: vraag/antwoord in verband met zelfstudie regelgeving, overlopen sanctie, controle on-desk. Momenteel wordt er ook een inspectie op het terrein mee gedaan;
- Inspectie-optreden: op 28 mei 2015 ganse dag voorzien voor inspectiedecreet en de Geïntegreerde Inspectie Applicatie;
- Er werd coaching voorzien door ervaren inspecteurs.

Staatshervorming

3.1

Ontwikkelingen

De in 2014 ingezette implementatie van de staatshervorming werd in 2015, ook met betrekking tot de aspecten toezicht en handhaving voortgezet.

Dit hield in dat voorts alle taken dienden behartigd te worden met het bestaande personeelsbestand, wat noodzakelijk tot keuzes en prioriteiten leidt. Anderzijds dienden (en dienen) nog diverse wetgevingen aangepast te worden opdat het toezicht volwaardig kan worden opgestart. Wel werden de nodige wettelijke schikkingen getroffen om de inspecteurs bevoegd te maken voor de nieuwe bevoegdheden.

Er werd onmiddellijk gestart met de grondige inventarisatie van de overgehevelde materies. In het bijzonder met betrekking tot de bepalingen inzake toezicht. Tevens werd bij de federale diensten nagegaan hoe, in welke mate en op welke wijze, deze wetgevingen door hen werden gecontroleerd.

Dat resulteerde in deelnota's op basis waarvan, en rekening houdend met voortschrijdende implementatie en aanpassing van wetgevingen (inclusief nieuw beleid), zowel inspectie prioriteiten als methodieken konden en kunnen worden bepaald.

Naast de deelnota's werd een globale nota opgesteld ('Visienota Toezicht en Handhaving') met de uitrol en definiëring van een globale visie inzake de inspectie van bestaende en nieuwe materies en maatregelen. Hierin werd tevens een overzicht gegeven van nieuw overgekomen materies met aanduiding van de wijze waarop deze op federaal niveau werden geïnspecteerd. Daarenboven werd een overgang voorzien van een materiegerichte inspectie naar een meer integrale en ondernemingsgerichte inspectie, daar waar dit het meest opportuun is en dit stapsgewijs.

Om de Afdeling Toezicht en Handhaving bevoegd te maken en de inspecteurs de nodige bevoegdheid te geven om te kunnen optreden dienden en dienen diverse wetgevingen te worden aangepast en nieuwe voorzien. In 2015 werd een eerste aanpassing van het inspectiedecreet doorgevoerd dat door het Vlaamse Parlement op 22 april 2015 werd goedgekeurd en verscheen in het Belgisch Staatsblad van 7 mei 2015 (Decreet van 24 april 2015 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie). Dit decreet bevat onder meer bepalingen inzake inspectie op de dienstchequebedrijven, sommige bepalingen inzake competentie en loopbaan (onder andere Betaald Educatief Verlof) loopbaanonderbreking en Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap.

Op wetgevend vlak werd het decreet van 4 maart 2016 inzake doelgroepenbeleid opgesteld dat zowel betrekking heeft op diverse premiestelsels en doelgroepenverminderingen als op specifieke categorieën werknemers of gelijkgestelden en sectoren (doelgroepskorting voor jongeren en oudere werknemers en sectorale kortingen). De andere materies (onder andere economische migratie) zullen het voorwerp uitmaken van een tweede verzameldecreet dat voorzien is voor het najaar 2016.

Het spreekt voor zich dat de implementatie, het opstellen van reglementering en het ontwikkelen van de (nieuwe) inspectie aanpak in overleg en samenwerking moet gebeuren.

Eenzijds voorzien de eerder goedgekeurde protocollen met diverse federale overheden in een overleg omtrent de vooruitgang van de implementatie, alsook in een aantal stuur- en werkgroepen.

Anderzijds dient, ter verdere afbakening binnen de Vlaamse Overheid, en in het bijzonder binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie van de bevoegde diensten, een goed aflijnen te gebeuren tussen de operationele dossierbehandeling, de eerste-lijnscontrole en de tweede-lijnsinspectie.

Het reeds bestaande overleg binnen de Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst (SIOD) verliep in 2015 op de gebruikelijke wijze omdat er een continuering van bestaande controlebevoegdheden en –aanpak was vermits nog geen nieuwe wetgeving (cf. supra tweede verzameldecreet) opgesteld was. Het protocol met de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg voorziet evenwel dat binnen de Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst tegen eind 2016 voorstellen worden geformuleerd inzake samenwerking, informatiedoorstroming en communicatie, gelet onder meer op de gewijzigde bevoegdheden. Vooralnog is er vanuit SIOD geen eigen initiatief hiertoe gestart. Dit wordt een belangrijke opdracht voor 2016.

Inzake het vernieuwde doelgroepenbeleid werd in het kader van de Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst wel een stuurgroep binnen de RSZ opgericht met daarbij ook een specifieke werkgroep met betrekking tot handhaving. Deze groepen hebben wel hun werkzaamheden opgestart en zullen in 2016 hun beslag krijgen.

Met de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie werd in de tweede jaarthelft gestart met het overleg aangaande een aantal bepalingen in het kader van de OCMW wetgeving en de opvolging en controle hierop. Dit gebeurde in samenspraak met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding aan wie ook een operationele taak werd opgedragen.

Niet in het laatst werd ook het overleg met de beleidscellen van de andere afdelingen binnen het departement Werk en Sociale Economie geïntensifieerd, en dit in het kader van risicoanalyse, detecteren van probleemdossiers en bespreken van de resultaten van de inspecties in het kader van beleidsevaluatie en -voorbereiding.

Tabel: Overzicht bevoegdheden

Op 1 mei 2015 werd de Afdeling Toezicht en Handhaving bevoegd voor het toezicht in volgende maatregelen:

CLUSTER	MATERIE
Competentie en loopbaan	Betaald Educatief Verlof
	Start- en Stagebonus
	Industrieel Leerlingenwezen
Dienstencheques	
Doelgroepen	Artikel 60/61
Duurzaam ondernemen	Ervaringsfonds

3.2 \ Dienstencheques

3.2.1 \ Project inspectie dienstencheques

In het decreet houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie van 24 april 2015 werd bepaald dat het departement Werk en Sociale Economie vanaf 1 mei 2015 bevoegd is voor de inspectie, handhaving en sanctionering van de dienstenchequebedrijven.

De afdeling Toezicht en Handhaving splitst haar inspectie-aanpak op in 2 perioden: een overgangsperiode tot operationalisering van het nieuwe uitgiftebedrijf en de structurele integratie van de inspectiemethodiek (incl. risicoanalyse) in het Vlaams toezichts- en handhavingskader van de dienst.

Dit wordt verder geconcretiseerd in een projectplan voor de periode april 2015 tot december 2016. Met een 40-tal mijlpalen gespreid over de ganse projectperiode kan men de diverse actie-domeinen, nl. de voorbereiding, de operationalisering en het luik machtigingen van de informatie- en communicatie-instrumenten, gemakkelijk opvolgen.

Een eerste set van mijlpalen had voornamelijk betrekking op de opleiding van de teamleden. Omwille van de zeer diverse achtergrond werden verschillende sessies gegeven m.b.t regelgeving dienstencheques, economische migratie en antidiscriminatie, alsook met betrekking tot het inspectie-optreden in het algemeen en het gebruik van diverse informatie- en communicatie-systemen.

Eveneens werd de overdracht van dossiers geregeld met de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening en werden er gezamenlijke inspecties uitgevoerd om de continuïteit te waarborgen.

Een andere set van mijlpalen situeerde zich op vlak van de verdere technische en juridische verankering in verband met informatie- en communicatietechnologie en organisatiebeheerssystemen.

Tabel: Uitgevoerde onderzoeken op 31/12/15

DIENSTENCHEQUES	AANTAL		
	ONDERZOEKEN	STREEFCIJFER	% BEHAALD
P91 – nieuwe erkenning	6		
P92 – grondige inspectie	70	190	88%
P93 – ad hoc inspectie	92		
Antidiscriminatie	32	30	107%
Eindtotaal	200	220	91%

In de Geïntegreerde Inspectie Applicatie van de afdeling waren 200 onderzoeken door de inspecteurs afgesloten op 31 december. Ter uitbreiding van de cijfergegevens in de boordtabel worden in bovenstaande tabel ook de cijfers per soort inspectie opgegeven.

De P93 of inspecties op specifieke verdachte elementen zijn hierin het sterkst vertegenwoordigd (P92 onderzoeken) Deze elementen worden geselecteerd uit statistieken het fraudesysteem van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening. Ook volledige doorlichtingen op alle aspecten van de regelgeving (P92) kennen een aanzienlijk aantal (70). Deze onderzoeken komen tot stand omdat de onderneming al geruime geen inspectie meer heeft gehad of omdat er meerdere “verdachte” elementen werden gedetecteerd zodat een globale inspectie aangewezen is.

Veel minder aanwezig zijn de inspecties bij nieuw erkende ondernemingen. Dit heeft uiteraard te maken met het sterk terugvallen van nieuw erkende ondernemingen. De nieuwe ondernemingen werden allen geïnspecteerd. Eveneens werden 32 onderzoeken in het kader van antidiscriminatie uitgevoerd.

3.2.2

Resultaten van de uitgevoerde inspecties

Tabel: Overzicht vaststellingen

	ADHOC INSPECTIE – P93	GRONDIGE INSPECTIE – P92	NIEUWE ERKENNING – P91	ANTI- DISCRIMINATIE	TOTAAL
Aantal inspecties	91	70	6	32	200
Aantal inspecties met inbreuken	23	36	3	0	62
Aantal vastgestelde inbreuken	43	90	5	0	138
Aantal inbreuken federaal	5	36	5	nvt	46
Aantal inbreuken opgenomen in een PJ	10	10	0	0	20
Aantal inspecties met PJ	5	2	0	0	7
Aantal inspecties met terugvordering	11	10	0	0	21
Bedrag terugvordering	628.204	1.237.537	0	0	1.865.741

In bovenstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de vaststellingen bij de uitgevoerde inspecties.

De selectie van de inspecties werd voornamelijk nog door Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening gedaan. Om de outcome te verhogen hanteerden we 2 belangrijke parameters:

- Grondige inspecties werden gerealiseerd bij ondernemingen die reeds langere tijd geen controle door de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening hebben gehad;
- Ad hoc inspecties worden geselecteerd op basis van het fraudedetectiesysteem of andere statistische analyse.

Bij de 200 uitgevoerde inspecties werden er bij 62 ondernemingen inbreuken vastgesteld, met andere woorden bijna 1 op de 3 van de ondernemingen.

Gemiddeld werden er bij zo'n onderneming bijna 3 inbreuken per dossier vastgesteld, nl. 184 in totaal.

Voor een aantal elementen in de regelgeving dienstencheques is de Federale overheid nog steeds bevoegd om strafrechtelijk op te treden. Het betreft immers inbreuken met betrekking op arbeidsovereenkomsten (bv. specifieke vermelding dat het over een arbeidsovereenkomst voor dienstencheques gaat). In de rapportering werd dan ook een onderscheid gemaakt tussen vastgestelde inbreuken en inbreuken op de federale regelgeving. Deze laatste inbreuken worden vermeld bij art 24, 12° van het KB nl. alle wettelijke en reglementaire verplichtingen naleven.

Aan 7 ondernemingen werd een Pro Justitia opgesteld. In deze 7 PJ's werden 20 inbreuken vermeld.

Bij 21 ondernemingen werd voorgesteld om een terugvordering te doen voor een totaalbedrag van 1.865.741 euro. Dit bedrag wordt sterk de hoogte in gedreven door 4 zeer zware terugvorderingen die 1,6 miljoen euro of 87 % van het totale voorstel bedraagt.

Niet opgenomen in de tabel zijn 2 fraude-dossiers die voldoende ernstig bevonden werden om een intrekking van de erkenning en/of inhouding van de betaling voor te stellen.

3.2.3

Vastgestelde inbreuken tijdens de inspecties

In totaal werden er 138 inbreuken vastgesteld. Iets meer dan de helft (74 van de 138) van de vastgestelde inbreuken zijn strafrechtelijk sanctioneerbaar.

Er werden 28 inbreuken vastgesteld op strafsanctieniveau 4 waarbij de overtreder gestraft kan worden met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en een strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6000 euro.

Meest voorkomend is hier dat er meer dienstencheques in een kwartaal ter uitbetaling gevraagd zijn dan dat er gewerkte uren zijn door de dienstencheque werknemer.

Deze inbreuk komt in fraudegevallen altijd voor, maar ook wanneer de onderneming een teveel aantal uren niet kan verklaren of weerleggen aan de hand van zijn registratiesysteem.

Ook het vaststellen van verboden activiteiten (bijvoorbeeld door strijkateliers die ook andere activiteiten laten betalen met dienstencheques) komen regelmatig voor.

Er werden 37 inbreuken vastgesteld op strafsanctieniveau 3 waarbij de overtreder gestraft kan worden met een gevangenisstraf van 8 dagen tot een jaar en een strafrechtelijke geldboete van 125 tot 1250 euro. Meest voorkomend hier is een registratie die niet toelaat een verband te leggen tussen gebruiker, werknemer en prestatie. Regelmatig worden ook cheques geïnd voor werken die nog niet uitgevoerd zijn. Dit heeft te maken met het opmaken van een tegoedbon in de strijkateliers.

Er werden 9 inbreuken vastgesteld op strafsanctieniveau 2 waarbij de overtreder gestraft kan worden met een strafrechtelijke geldboete van 50 tot 500 euro. Het betreft hier vooral vertegenwoordiging van de gebruiker door de onderneming, waarbij de onderneming de dienstencheque tekent in plaats van de onderneming. Indien een gebruiker zelf zijn dienstencheques niet kan ondertekenen, mag deze taak enkel worden overgenomen door bijvoorbeeld een familielid of andere derde. Enkel OCMW-dienstencheque bedrijven mogen over een volmacht beschikken om op te treden voor gebruiker, conform hun wettelijke opdracht als OCMW. Dit is enkel toegestaan door OCMW's indien zij over een volmacht beschikken. In andere gevallen mag enkel bv. een familielid de dienstencheque tekenen.

In bijna de helft van de overtredingen is er in de regelgeving enkel een administratief optreden (intrekking of inhouding of terugvordering) voorzien. Naast ongeveer de helft aan inbreuken, waarvoor de federale overheid bevoegd is strafsancties op te leggen, zijn er ook nog 31 inbreuken vastgesteld waarvoor geen strafsanctie voorzien is (tenzij ze verzwaard worden door 'wetens en willens' onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen om dienstencheques te bekomen). Meest opvallende inbreuk zonder strafsanctie is het poetsen bij naaste familieleden zoals zussen, ouders, kinderen,...

3.2.4

Conclusie opstart inspecties dienstencheques

Het tijdelijk projectteam inspectie dienstencheques heeft op 1 mei 2015 de inspectiebevoegdheid van de federale overheid overgenomen en de continuïteit inzake toezicht en fraudebestrijding gegarandeerd.

Na heroriëntering van een aantal personeelsleden stond de eerste fase van het project in teken van opleiding en intensieve samenwerking met de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

In totaal werden er reeds 200 inspecties afgerond in de periode juni-december 2015. Belangrijkste vaststellingen daarbij zijn:

- In bijna 1/3de van de inspecties werden inbreuken vastgesteld. Bij deze ondernemingen werden gemiddeld bijna 3 inbreuken vastgesteld;
- Er werden geen inbreuken vastgesteld bij de 32 antidiscriminatie onderzoeken (zie verder);
- Aan 7 ondernemingen werd een Pro Justitia opgesteld, die betrekking hadden op een totaal van 20 inbreuken;
- Voor 21 ondernemingen stelt de Afdeling Toezicht en Handhaving een terugvordering voor ten bedrage van 1.865.741 euro. Dit bedrag komt voor 87% tot stand door hoge terugvorderingen bij 4 ondernemingen.

3.3

Sociale Inschakelingseconomie (SINE)

3.3.1

Context

Deze maatregel werd in het kader van de 6de staatshervorming op 1 juli 2014 overgedragen naar het Vlaamse Gewest, dat vanaf 1 januari 2015 ook instaat voor de erkenning van sociale inschakelingsbedrijven. In het kader van nakende beleidsbeslissingen omtrent deze maatregel, hebben de inspecteurs van de Afdeling Toezicht en Handhaving in juni 2015 een bevraging georganiseerd bij sociale inschakelings-ondernemingen. Aangezien de inspecteurs toen nog geen bevoegdheid hadden in deze materie¹, werd dit georganiseerd in de vorm van een enquête.

3.3.2

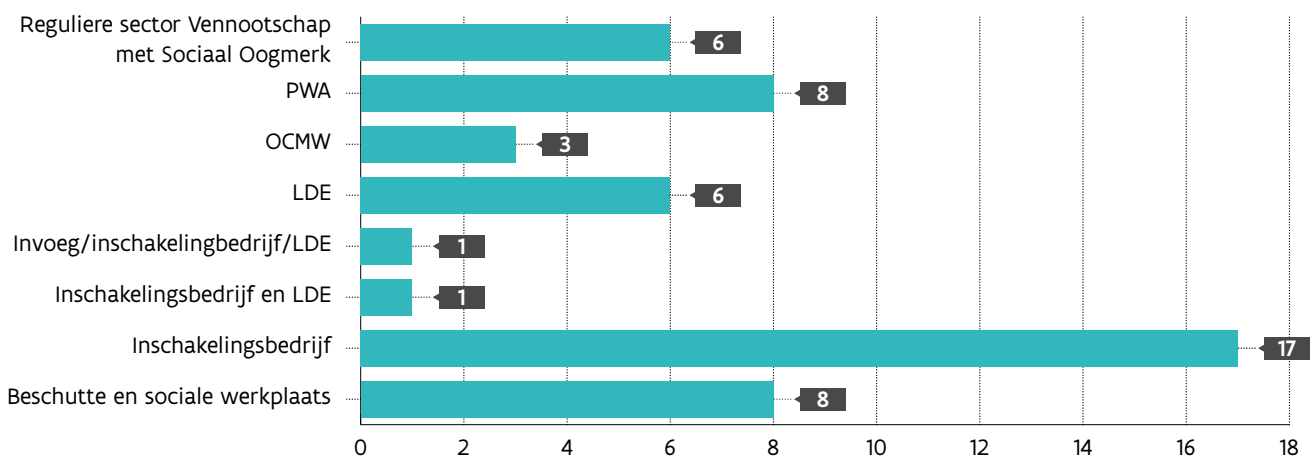
Steekproef

Een ad random getrokken steekproef van 50 ondernemingen werd aangeleverd door de Afdeling Sociale Economie en Duurzaam Ondernemen van het departement Werk en Sociale Economie. Uitgangspunten bij de steekproeftrekking waren in volgorde van belangrijkheid:

- (1) Elke type werkgever werd proportioneel vertegenwoordigd volgens het aandeel van het type in de totale populatie van Sociale Inschakelingseconomie werkgevers;
- (2) De selectie voorzag in een evenwichtig aandeel van grote en kleine ondernemingen;
- (3) De selectie voorzag in een evenwichtig aandeel van geattesteerde werkgevers met en zonder sociale inschakelings-tewerkstelling;
- (4) De selectie hield rekening met een regionale spreiding.

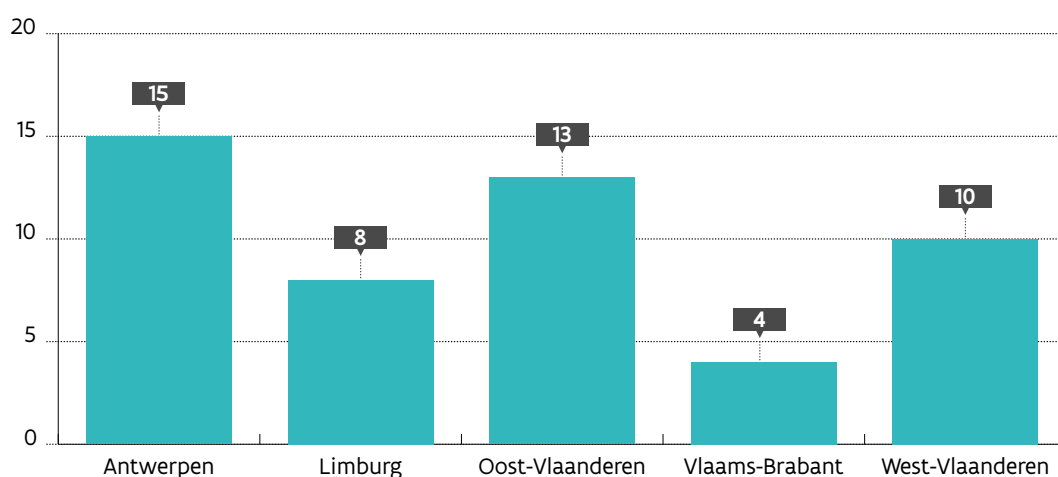
Onderstaande grafieken geven de verdeling weer over werkvormen en regionale spreiding.

Grafiek: Steekproef – Verdeling werkvorm

¹ De bevoegdheid inzake Sociale Inschakelingseconomie zal geregeld worden via voorliggend Ontwerp van decreet houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid (VR 2015 1812 DOC.1402/2BIS)

Grafiek: Steekproef – Verdeling regio's

Van de originele steekproef bleken enkele bedrijven niet toegankelijk.² Deze bedrijven werden (ad random) vervangen door gelijkaardige bedrijven; uit dezelfde provincie en met dezelfde werkvorm.

In totaal werden 63 dossiers afgerond.

3.3.3

Belangrijkste bevindingen

Afdeling Toezicht en Handhaving noteerde enkele opmerkelijke bevindingen:

- De sociale inschakelings-erkenningen resulteren in relatief weinig tewerkstelling; de meeste ondervraagde sociale inschakelings-ondernemingen stellen minder dan 5 voltijds equivalent doelgroepwerknemers tewerk;
- Het engagement van erkende inschakelingsbedrijven om tijdens het eerste jaar volgend op de datum van erkenning minstens 30 procent van de in het kader van het project tewerkgestelde werknemers behoort tot de doelgroep, en minstens 50 procent vanaf het vierde jaar volgend op de erkenningsdatum, wordt zelden gehaald;
- 88% van de bevroegde bedrijven cumuleert andere tewerkstellingsmaatregelen voor de tewerkstelling en subsidiëring van sociale inschakelings-werknemers. Bepaalde cumuls kunnen tot een overschrijding van de loonkost en de Europese staatsteunregels leiden;
- Uit de bevraging blijkt dat over het algemeen weinig begeleiding voorzien wordt voor de sociale inschakelings-werknemers. Indien er wel werkvloerbegeleiding wordt voorzien is dat vaak door sociale economieondernemingen. De begeleider die gesubsidieerd wordt in het kader van de overige sociale economie maatregelen (maatwerk en Lokale Diensteneconomie) begeleiden dan ook de sociale inschakelings-werknemer.

3.3.4

Toekomstige evoluties

In 2016 wordt experimenteel gestart met ondernemingsgerichte inspecties, waarin de onderneming – en niet één maatregel – centraal staat. Alle aanwezige maatregelen die binnen de bevoegdheid van Afdeling Toezicht en Handhaving vallen, zullen daarbij geïnspecteerd worden. Ook de Sociale Inschakelingsmaatregel zal binnen deze ondernemingsgerichte inspecties worden opgenomen.

Intussen wordt de sociale inschakelings-maatregel hervormd. Afdeling Toezicht en Handhaving zal de opportuniteit van toekomstige inspecties inschatten o.b.v. het vernieuwde kader.

² Deze bedrijven bleken niet meer actief wegens stopzetting of faillissement. Andere hadden nooit doelgroepwerknemers tewerkgesteld, en konden geen verdere gegevens opleveren.

4

Horizontale elementen

4.1

Legislatuurboordtabel

Naar aanleiding van de thema-audit inspectie en handhaving uitgevoerd op 12 oktober 2012 gaf Audit Vlaanderen als aanbeveling dat de effectiviteit van het inspectieoptreden kan versterkt worden door vanuit een lange termijnstrategie te werken:

- Met meer inhoudelijke inspectiedoelstellingen;
- Met een gedefinieerde afdekking van het werkterrein in meerjarenperspectief;
- Door rekening te houden met regionale verschillen binnen Vlaanderen.

De Afdeling Toezicht en Handhaving heeft zich geëngageerd om voormelde aanbeveling te realiseren tegen 01 januari 2016. De Afdeling Toezicht en Handhaving heeft inmiddels de oefening gemaakt tot het creëren van een lange termijnstrategie en -tabel gekoppeld aan een legislatuurperiode van de Vlaamse regering.

De basis van de inhoudelijke inspectiedoelen op lange termijn wordt gevormd door het objectief van programmatorisch toezien en handhaven. Toezien en handhaven is een complexe werkelijkheid. In het ideale geval is toezicht en handhaving honderd procent effectief. De werkelijkheid is anders en vooral: complexer. Toezichthouders en handhavers hebben nu eenmaal te maken met beperkingen

in geld en capaciteit. Er zijn dus keuzes nodig in het aanpakken van probleemgebieden en in het bepalen van maatregelen. Gaan we streng optreden of eerst voorlichting geven? Op welke groepen/objecten spitsen we de activiteiten toe? En waarom juist op deze groepen/objecten?

Programmatorisch toezien en handhaven biedt een structuur om deze vragen tijdig in het proces te stellen én van een passend antwoord te voorzien. Programmatorisch handhaven is een proces waarin samen met alle partijen die bij het toezicht en de handhaving van een bepaald beleidsdossier, domein of wet, een rol spelen om:

- De risico's van niet-naleving in te schatten;
- Op basis hiervan prioriteiten vast te stellen;
- Vervolgens aan de hand van de uitkomsten van de objecten- of (deel)materieanalyse de beste interventiestrategie op te stellen.

Het is, met andere woorden, een methode die de Afdeling Toezicht en Handhaving in de rol van toezichter en handhaver helpt de beschikbare capaciteit zo effectief mogelijk in te zetten en de naleving van regelgeving te vergroten. Na uitwerking van de methode heeft men een meerjarenprogramma in handen en een vertaling hiervan in toezichts- en handhavingsjaarplannen voor de uitvoering.

Er zijn dus diverse redenen om te kiezen voor programmatorisch toezien en handhaven:

- Er kan explicieter omschreven worden op basis waarvan de Afdeling Toezicht en Handhaving handelt;
- De afstemming tussen beleid (de respectieve kabinetten en de operationele diensten van het departement Werk en Sociale Economie en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) en inspectie kan hiermee verbeterd worden;

- De Afdeling Toezicht en Handhaving formuleert hiermee duidelijker haar prioriteiten op jaar- en langere termijn;
- Er wordt samen met de operationele diensten van het departement Werk en Sociale Economie en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding op zoek gegaan naar de nodige effectieve interventies;
- De Afdeling Toezicht en Handhaving kan haar VTE personele middelen efficiënter inzetten;
- Onbenutte interventiemogelijkheden kunnen adequater ingezet worden;
- De Afdeling Toezicht en Handhaving kan aan haar belanghebbenden beter uitleggen waarom bepaalde objecten wel of niet worden geïnspecteerd.

Om het programmatorisch toezien en handhaven te realiseren vertrekt de Afdeling Toezicht en Handhaving vanuit het gemeenschappelijk basisbelang binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. Het bevorderen van naleving van beleid en regelgeving door burgers en ondernemingen gaat zowel beleidsmakers, toezichthouders als handhavers aan. Alle betrokkenen spelen hierin een eigen rol. Samen zijn beleid, toezicht en handhaving verantwoordelijk voor het bevorderen van nalevingsgedrag van de burgers en ondernemingen. Daarom is het van belang dat goede afspraken worden gemaakt over de vraag aan welke zaken prioriteit wordt gegeven, op welke wijze het meest effectief de naleving kan worden bevorderd en wie hiervoor verantwoordelijk is. Voor een vruchtbare samenwerking met betrokkenen binnen en buiten de organisatie is het noodzakelijk dat er een gemeenschappelijk beeld bestaat. Kortom, beleid, toezicht en handhaving moeten het eens worden over de mate waarin het aan naleving schort en over de risico's die hieraan zijn verbonden.

Via haar programmatorisch handelen beoogt de Afdeling Toezicht en Handhaving met de respectieve operationele diensten en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding afstemming over haar jaarplanning en de lange termijnboordtabel.

Door programmatorisch toe te zien en te handhaven richt de Afdeling Toezicht en Handhaving zich eveneens op het vaststellen van de gevolgen van niet-naleving en op het gericht bevorderen van naleving. Precies daarom zet de Afdeling Toezicht en Handhaving in op risicoanalyses en effect- en impactmetingen. Via programmatorisch toezicht en handhaving kan de Afdeling Toezicht en Handhaving een afweging maken tussen de gewenste effecten, de daartoe benodigde naleving en haar inzet. Voor die afweging verzamelt de Afdeling Toezicht en Handhaving informatie over de:

- Risico's als regels niet worden nageleefd;
- Mate waarin die risico's een bedreiging vormen voor de beoogde beleidseffecten;
- Mate van naleving en de motieven van burgers en ondernemingen om zich al dan niet aan regels te houden. Zien zij bv. het belang van bepaalde regelgeving niet, of zijn ze er simpelweg niet mee bekend?

Programmatorisch handelen helpt de Afdeling Toezicht en Handhaving om voormelde informatie systematisch te verzamelen en te beoordelen. Op basis van de uitkomsten kan de Afdeling Toezicht en Handhaving vervolgens haar inspectieprioriteiten juister stellen om de meest geëigende aanpak (= interventiestrategie) te kiezen.

Dit betekent dat over alle materies of thema's heen de Afdeling Toezicht en Handhaving in haar legislatuurtabel:

- Een dekking van alle materies of thema's gespreid over een legislatuurperiode garandeert. In functie van de risico's van het normconform handelen en de beleidsprioriteiten wordt er gekeken welke wat er jaarlijks, tweejaarlijks of éénmalig binnen een legislatuur aan toezicht moet onderworpen worden.
- De mate van dekking per materie of thema vastlegt nodig voor de beleidsmatige relevantie en toetsing.

De oefening omtrent het hiervoor vereiste niveau van dekkingsgraden wordt momenteel uitgevoerd, in samenwerking met de Dienst Studie en Beleidscoördinatie van het departement Werk en Sociale Economie.

De legislatuurboordtabel wordt dan jaarlijks geëvalueerd in functie van de gewijzigde indicatoren (beleidsprioriteiten, verhoogde risico's e.a.) en aangepast. Vanuit de legislatuurboordtabel wordt

dan voortaan de jaarlijkse boordtabel gedestilleerd met de concrete invulling van het aantal voorziene mensdagen, het voorziene aantal toezichttaken voor de dat jaar geselecteerde materies of thema's of sectoren/ondernemingen. De materies van de 6^e staatshervorming worden op die manier dus ingepast in de legislatuurboordtabel en de jaarlijkse boordtabel.

Het werken met een strategisch lange termijnboordtabel is nieuw voor de afdeling. Omwille van het grote belang, werd ervoor gekozen de implementatie op te nemen in een strategisch project.

De risicoanalyse vormt de basis van de strategische legislatuurboordtabel. Verdere uitwerking van de risicoanalyse wordt daarom integraal opgenomen als deelproject van het strategisch project. Een goede risicoanalyse laat immers toe om een selectie te maken:

- In functie van de meest risicovolle materies;
- Voor inspectie in de meest risicovolle sectoren;
- Bij de meest risicovolle ondernemingen.

In 2015 werd de (deel)materiegerichte risicoanalyse van de afdeling verder verfijnd. De indicatoren werden geobjectiveerd, en aangevuld met de resultaten van effect- en impactmetingen. Met dit project wil de afdeling nog een stap verder gaan. De finale doelstelling is om te komen tot een gedragen risicoanalyse op (deel)materieniveau, op sectorniveau (risicotypologie van ondernemingen), en op ondernemingsniveau. In 2016 zal hiermee de start genomen worden. Daartoe wordt eveneens de methodiek inzake effect- en impactmetingen verder verfijnd.

4.2 Diepte-onderzoeken

Sinds 2013 tracht de Afdeling Toezicht en Handhaving zwaarwichtige dossiers beter in het vizier te brengen en apart op te volgen. Diepteonderzoeken zijn onderzoeken die vanwege een aantal bepalende kenmerken een bijzondere onderzoeksmethodiek vergen.

De kenmerken die een onderzoek tot een diepteonderzoek maken worden hieronder opgesomd in een niet-exhaustieve niet-cumulatieve lijst:

1. Het onderzoek vergt onderzoekdaden in diverse geografische regio's;
2. Het onderzoek behelst meer dan één deelmaterie waarvoor de afdeling bevoegd is;
3. Het onderzoek overschrijdt met een factor 3 het voorziene gemiddeld aantal mensdagen per dossier zoals voorzien in de boordtabel;
4. Het onderzoek loopt in samenwerking met één of meerdere externe diensten;
5. De gecumuleerde toegekende subsidiebedragen overschrijden het gemiddelde in de materie(s).

Het is duidelijk dat niet elk van deze kenmerken afzonderlijk een onderzoek tot diepteonderzoek maakt. Het is in de specifieke combinatie van deze criteria dat maakt dat een onderzoek voldoende zwaarte krijgt om als diepteonderzoek beschouwd te worden. Diepteonderzoeken kunnen zowel van strafrechtelijke als van financiële aard zijn of een combinatie van beide.

De uitgevoerde diepteonderzoeken in 2015 betroffen op 1 dossier na gerechtelijke onderzoeken. In de meeste dossiers werd samengewerkt met verschillende inspectiediensten en in 1 dossier werd zelfs samengewerkt met buitenlandse inspectiediensten, waarbij de coördinatie bij het gerecht zat. De meeste onderzoeken situeerden zich in de materies private arbeidsbemiddeling en tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Eveneens werd ook een diepteonderzoek uitgevoerd naar aanleiding van toegekende Vlaamse ondersteuningspremies.

Nu vanuit de 6^e staatshervorming een aantal materies met een belangrijke financieringsomvang en eerder individugerichte subsidiëringen of kortingen moeten worden ingekanteld met de huidige personele middelen, is het niet meer haalbaar om alle materies (de huidige en deze vanuit de 6^e staatshervorming) jaarlijks te onderwerpen aan toezicht. Zeker wanneer men beoogt om een valabele dekking van het aantal te inspecteren objecten per materie of thema- of ondernemingsgericht te garanderen om beleidsmatig uit de terreinervaringen en -vaststellingen lessen te kunnen trekken.

De Afdeling Toezicht en Handhaving benadert momenteel haar optreden materiegericht waarop realisatiedoelstellingen worden geformuleerd. De diepte-onderzoeken vormden een aanvulling op deze éézijdige materiegerichte aanpak. De materiegerichte aanpak verderzetten zoals in het verleden, lijkt niet meer mogelijk. Naast de materiegerichte werking zijn er nu reeds vormen van een integrale- of ondernemingsgerichte aanpak:

- Bij een inspectie ter plaatse over een materie worden vaststellingen m.b.t. de andere huidige Vlaamse bevoegde materies meegenomen;
- In het kader van diepte-onderzoek wordt op ondernemings- of organisatieniveau diverse aspecten van verschillende bevoegde materies mee in kaart genomen bij hun optreden en rapporteringen;
- In uitvoering van het samenwerkingsakkoord binnen de Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst treden de Vlaamse samen met de federale sociale inspecteurs op via de arrondissementele cellen, elk voor hun bevoegdheden.

Ingevolge de 6^e staatshervorming staat de Afdeling Toezicht en Handhaving voor een kruispunt inzake het operationaliseren van haar toezicht- en handhavingstaken voor de komende jaren. De 6^e staatshervorming biedt de ATH de kans om haar toezicht- en handhavingskaders te heroriënteren. Vandaar dat werd gekozen om de aanpak van de diepte-onderzoeken te integreren in het strategische project 'ondernemingsgerichte inspecties' dat in 2016 wordt uitgerold.

4.3

Preventief optreden

Preventief handhaven is het voorkomen van overtredingen. Preventieve handhaving heeft als doel het bevorderen van de (bij voorkeur 'spontane') naleving door burgers / het middenveld. De mate van het naleven door burgers of het middenveld van regels en afspraken wordt in belangrijke mate beïnvloed door individueel of collectief normbesef, inkomen of financiële drijfveren, controle en pakkans, leeftijd, buurt/omgeving, opvoeding en de kwaliteit van de regelgeving. Handhaven dient m.a.w. gelinkt te worden aan de mate van naleving en de factoren die dit beïnvloeden.

In de praktijk blijkt dat handhavinginstrumenten niet eenduidig preventief of repressief genoemd kunnen worden. Zo kan een preventieve werking uitgaan van repressieve instrumenten. Een sanctie kan zo afschrikkend werken op een geïnspecteerde en zijn omgeving of gelijkgezinden dat (herhaling van) regelovertreding wordt voorkomen.

Het Vlaamse beleid Werk en Sociale Economie alsook de afdeling Toezicht en Handhaving vinden unaniem preventieve naast curatieve handhaving van groot belang. Preventie kan voorkomen dat er een (strafrechtelijk) onderzoek zou moeten plaatsvinden.

Belangrijk is dat het draagvlak binnen de afdeling geheel is en dat dit wordt ingebed in de inspectieketen. Dit houdt in dat de huidige wijze van risicoanalyse en het uit te werken plan van aanpak moeten aansluiten op de visie en het kader van preventief optreden. Dit vergt tijd naar ontwikkelen/aanpassen, experimenteren, bijsturen en definitief implementeren. Stapsgewijs en o.b.v. het voortschrijdend inzicht wordt het preventief optreden een belangrijke front binnen de inspectieketen.

De Afdeling Toezicht en Handhaving wenst haar preventief optreden operationeel uit te bouwen zodat een meerwaarde ten voordele van het beleid wordt gecreëerd. Vnl. voorlichting, de coöperatiegedachte en de inlichtingenplicht kan ook de effectiviteit van het inspectieoptreden verhogen. Het beoogde effect naar normconform handelen bij de actoren en individuen neemt toe bij degelijke informatieverstrekking, een welgemikte inspectie-actie binnen de deelmateries of op microniveau. Invoering van inlichtingenplicht versterkt bovendien de normnaleving. Op basis van de risicoanalyse en de effectmetingen kan de Afdeling Toezicht en Handhaving bepalen op welke wijze 'de juiste dingen' worden gedaan door het afwegen of bepaalde maatregelen en/of deelmateries preventief dan wel reactief moeten gedaan worden of door een combinatie van beiden.

Door preventief optreden beoogt de Afdeling Toezicht en Handhaving een betere inzet van haar beschikbaar inspectiepotentieel en de haar toegewezen apparaatsmiddelen. Een optimale preventieve handhaving/toezicht naast de inspectie ter plaatse als belangrijkste fronten van het inspectieketen, creëert een positieve weerslag op een nog accuratere risicoanalyse en het implementeren van methoden voor effect- en impactmetingen van het inspectieoptreden waardoor de beschikbare middelen rationeler kunnen ingezet worden. Via een gepaste preventieve benaderingswijze kan de dekkingsgraad in belangrijke mate verhoogd worden. Dit vereist dat de Afdeling Toezicht en Handhaving haar dekkingsgraad per inspectiematerie in kaart brengt. Naargelang de materie is de noemer van de dekkingsbreuk het subsidiebedrag, het aantal personen, of het aantal ondernemingen/promotoren of een combinatie van voornoemde elementen.

In 2015 werden geen afzonderlijke preventieve inspectierondes georganiseerd. Dit heeft sterk te maken met de wijzigende regelgeving, het overkomen van de verschillende maatregelen in kader van de 6^e staatshervorming en de inkanteling van de controles dienstenchequeondernemingen.

Voor 2016 staan verschillende preventieve rondes op de agenda. Zo is er de voorronde Betaald Educatie Verlof, de preventieve controleronde in de Opleidingscheques, de ronde quickscans anti-discriminatie bij dienstencheque-ondernemingen, gekoppeld aan een geplande decreet wijziging, en de preventieve ronde Maatwerk. Deze laatste twee rondes worden opgestart bij het in voege treden van de regelgeving.

5

Kwaliteitsvolle toezichtstaken in uiteenlopende materies

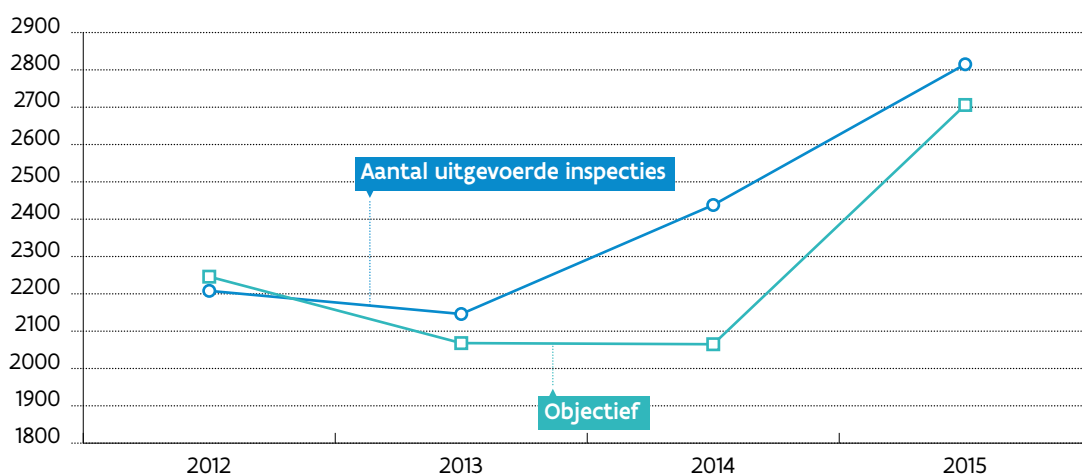
5.1

Algemeen

Tabel: Boordtabel 2015

MATERIE / THEMA / CLUSTER	2015			STAND VAN ZAKEN 31/12	
	MENS-DAGEN/ DOSSIER	VTE	OBJECTIEF	AANTAL DOSSIERS	% VAN OBJECTIEF
Tewerkstelling van buitenlandse werknemers	2,4	11,93	870	944	109%
· Migratie	2,4	8,64	630	727	115%
· Arrondissementele Cel	2,4	3,29	240	217	90%
Private arbeidsbemiddeling	2,5	3,21	225	267	119%
Sociale Interventie	1,5	0,51	60	62	103%
Antidiscriminatie	2,25	0,65	100	109	109%
· Evenredige Participatie op de Arbeidsmarkt	2,25	0,90	70	77	110%
· Antidiscriminatie Dienstencheque-ondernemingen	2,25	0,39	30	32	107%
Europees Sociaal Fonds	11	2,51	40	40	100%
Sociale Economie	1,25	0,82	115	128	111%
Activeringsmaatregelen	2	1,14	100	100	100%
Tewerkstellingsmaatregelen	0,7	3,14	785	788	100%
Competentie en Loopbaan	3	0,77	45	46	102%
Taaldecreet	1,25	0,18	25	19	76%
Verificatie subsidiebedragen Buitenschoolse Kinderopvang/Werkervaringsproject	0,5	0,00	0		
Verificatie subsidiebedragen WEP- ESF	0,75	0,28	66	66	100%
Facultatieve Subsidiebesluiten Werk	3	0,07	4	2	50%
Investeringsdossiers Beschutte Werkplaatsen	2	0,01	1	1	100%
Controle wettelijke vereisten	2	0,14	12	12	100%
Subtotaal		26,01	2448	2584	106%
Staatshervorming					
Beroepskaarten	2,4	0,00	0	0	
Dienstenchequebedrijven	5	5,43	190	168	88%
Sociale Inschakelingseconomie	1	0,36	63	63	100%
Diverse materies in kader van staatshervorming (klachten, meldingen, aanvragen,...)	3	0,09	5		0%
Subtotaal Staatshervorming		5,87	258	231	90%
Preventief		0,00			
Diepte-onderzoeken		0,84			0,25
Kwaliteitsassessments + coaching		1,32			1,32
Totaal		34,05	2.706	2815	104%

Grafiek: Evolutie van het totaal aantal uitgevoerde inspecties tgv. het vooropgesteld aantal inspectie volgens de strategische boordtabel, periode 2012-2015.

	2012	2013	2014	2015
Objectief	2246	2068	2065	2706
Aantal uitgevoerde inspecties	2208	2146	2438	2815

Tabel: Overzicht van de procentuele realisatiegraad t.o.v. het vooropgesteld objectief periode 2012-2015

Het aantal uitgevoerde inspecties nam tgv. 2012 van 2.208 toe tot 2.815 in 2015. De realisatiegraad ten opzichte van het vooropgesteld objectief volgens de respectieve strategische boordtabellen is:

JAAR	VOOROPGESTELD OBJECTIEF	GEREALISEERD AANTAL INSPECTIES	% REALISATIEGRAAD
2012	2.246	2.208	98%
2013	2.068	2.146	104%
2014	2.065	2.438	118%
2015	2.706	2.815	104%

Korte toelichting bij tabel:

Tewerkstelling van buitenlandse werknemers

In 2015 werden 944 migratiedossiers behandeld waarvan 531 spontane en opvolgingsinspecties, 171 dossiers op vraag van de dienst Economische migratie, 217 acties in kader van de werking van de Arrondissementele Cel en 25 klachten en meldingen.

Private arbeidsbemiddeling

Afgelopen jaar werden 275 inspecties, waarvan 8 acties in het kader van de Arrondissementele Cel, uitgevoerd in de sector van de private arbeidsbemiddeling. Klachten en meldingen maakten daarvan 9% uit.

Deze inspectieronde vond plaats in de volgende sectoren:

- 54 inspectie in de werving- en selectiebureaus;
- 209 bij de uitzendkantoren;
- 4 outplacementbureaus;
- 8 inspecties bemiddeling algemeen.

Sociale Interventie

Na afloop van de begeleidingstermijn worden steekproefsgewijs inspecties uitgevoerd bij de outplacement-kantoren die de begeleiding in deze sociale interventiedossiers uitvoerden. In 2015 werden 62 dossiers geïnspecteerd.

Antidiscriminatie

De stijgende lijn in aantal controles ten opzichte van 2013 zet zich verder met in 2015 109 uitgevoerde inspecties. Hiervan gebeurden 32 bij dienstencheque-ondernemingen.

Europees Sociaal Fonds

In het kader van het Europees Sociaal Fonds, werkt de Afdeling Toezicht en Handhaving in onderaanneming van de Vlaamse auditautoriteit. Die bepaalt – op basis van steekproeftrekking – hoeveel dossiers effectief in onderzoek worden gezet. In 2015 werden alle 40 toegewezen dossiers opgeleverd.

Sociale economie

In 2015 werden in de sector van de sociale economie 128 dossiers afgerond waaronder 98 enclave-inspecties bij 42 maatwerkbedrijven.

Activeringsmaatregelen

In deze materiecluster werden in 2015 30 ondernemingen bezocht in kader van de Vlaamse Ondersteuningspremie en werden 62 dossiers 50+ bekeken.

Tewerkstellingsmaatregelen

In 2015 organiseerde Afdeling Toezicht en Handhaving een laatste inspectieronde Werkervaring en Gesubsidieerde Contractuelen KB 474. Naast de 74 inspecties werkervaring en de 707 inspecties KB 474 werden nog 4 inspecties gedaan Gesubsidieerde Contractuelen in het Veralgemeend Stelsel, 3 in het Derde Arbeidscircuit en 4 opleidingsprojecten.

Omwille van het zeer beperkte aantal uitgevoerde inspecties met betrekking tot deze laatste materies worden deze verder niet in detail besproken in het jaarverslag.

Competentie en Loopbaan

In 2015 heeft de Afdeling Toezicht en Handhaving de financiële eindrapportering van de sectorconvenants voor de periode 2013-2014 geïnspecteerd. In totaal heeft de Afdeling Toezicht en Handhaving 46 onderzoeken uitgevoerd.

Taaldecreet

In 2015 werden 19 inspecties afgerond in het kader van toezicht op de naleving van het Taaldecreet. Hiervan werden 4 inspecties uitgevoerd op basis van een klacht of melding.

Inspecties door de Diest verificatie en Onderzoek

De Dienst Verificatie en Onderzoek behandelde de afrekening voor 16 leerwerkbedrijven en 50 interne promotoren. Daarnaast werden 12 onderzoeken uitgevoerd op de toetsing van de wettelijk vereisten en 1 aanvraag tot investeringssubsidie behandeld.

5.2

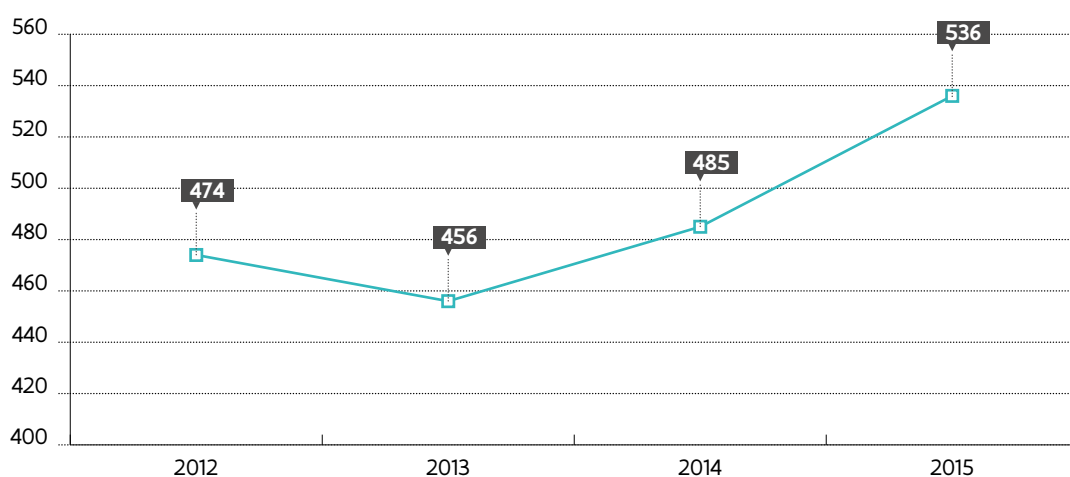
Wijze van optreden

In 2015 werden in totaal 536 Processen-verbaal opgesteld:

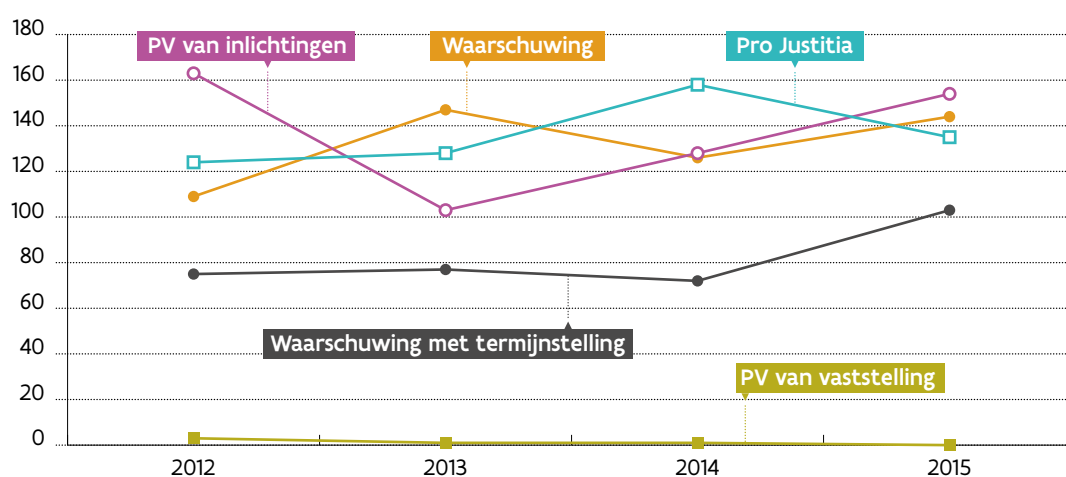
- Pro Justitia 135;
- Proces-verbaal van Inlichtingen 154;
- Waarschuwing 144;
- Waarschuwing met termijnstelling 103.

Grafiek: Overzicht van het totaal aantal PV's periode 2012-2015

Grafiek: Overzicht wijze van optreden 2012-2015

	2012	2013	2014	2015
Pro Justitia	124	128	158	135
PV van Inlichtingen	163	103	128	154
PV van Vaststelling	3	1	1	0
Waarschuwing	109	147	126	144
Waarschuwing met termijnstelling	75	77	72	103

Hoewel het aantal Processen-verbaal in absolute aantallen stijgt, daalt de verhouding opgestelde Processen-verbaal ten opzichte van het aantal afgewerkte dossiers. In 2012 bedroeg deze verhouding 1 Proces-verbaal om de 4,66 dossiers (2.208 uitgevoerde inspecties t.a.v. 474 Processen-verbaal; in 2013 een verhouding van om de 4,71 dossiers (2.146 uitgevoerde inspecties versus 456 Processen-verbaal). In 2014 bedroeg de verhouding 2.438 uitgevoerde inspecties t.a.v. 485 Processen-verbaal of om de 5,03 dossiers werd er een Proces-verbaal opgemaakt. Het hoge aantal behandelde dossiers KB474 waarbij geen Processen-verbaal werden opgemaakt vertekende in de negatieve zin de verhouding. In 2015 werd een verhouding gerealiseerd van 2.815 uitgevoerde inspecties ten aanzien van 536 Processen-verbaal of werd om de 5,25 dossiers Proces-verbaal opgesteld.

Tabel: Overzicht PV's per materie

DOCUMENTTYPE	MATERIE	AANTAL
Pro Justitia	Migratie	88
	Arbeidsbemiddeling	30
	Dienstencheques	7
	Sociale economie	6
	Taaldecreet	3
	Evenredige participatie op de arbeidsmarkt	1
PV van Inlichtingen	Migratie	126
	Arbeidsbemiddeling	15
	Dienstencheques	10
	Sociale economie	2
	Competentie- en Loopbaanbeleid	1
Waarschuwing	Migratie	53
	Arbeidsbemiddeling	47
	Dienstencheques	18
	Sociale economie	8
	Evenredige participatie op de arbeidsmarkt	6
	Taaldecreet	5
	Tewerkstellingsprogramma's	5
	Activeringsmaatregelen	2
Waarschuwing met Termijnstelling	Arbeidsbemiddeling	37
	Dienstencheques	25
	Activeringsmaatregelen	16
	Migratie	11
	Sociale economie	8
	Taaldecreet	3
	Evenredige participatie op de arbeidsmarkt	1
	Sociale Interventie	1
	Tewerkstellingsprogramma's	1

Meer gedetailleerde informatie over de Processen-verbaal vind je in dit rapport terug bij de resultaten en vaststellingen van de respectieve materies.

5.3

Dienst Verificatie en Onderzoek

De dienst Verificatie en Onderzoek had tot april 2015 binnen de afdeling als opdracht: het toezicht op naleven van voorschriften, de controle op aanwezigheid van fouten en conformiteit t.o.v. de regelgeving. Het betrof telkens vaststellingen over feitelijke situaties en 1ste lijnscontrole. Met de uitdagingen in het kader van de 6de staatshervorming en het maatwerkdecreet werd de dienst enerzijds geheroriënteerd naar het projectteam inspectie dienstencheques (5,7 voltijds equivalent) en anderzijds naar coaching en kwaliteitsmanagement binnen de afdeling Sociale Economie (4 voltijds equivalent).

De activiteiten van de dienst situeerden zich voornamelijk binnen het dossierbehandelingsproces. Er werd dus niet gemonitord op de toetsingen en verificaties op zich, maar wel op de eindbeslissing genomen door de betrokken afdeling.

Tabel: Activiteitsdomeinen

De werking van de dienst wordt verder beschreven aan de hand van volgende 3 activiteitsdomeinen:

	AANTAL DOSSIERS
Financiële verificaties	
Afrekening werkervaring Europees Sociaal Fonds	66
Afrekening competentie en loopbaan	26
Toetsing wettelijke vereisten	
Controle tewerkstellingsmaatregelen/sociale economie	12
Investeringsdossiers beschutte werkplaatsen	1
Project kwaliteitsmanagement in de sociale economie en coaching	Inzet 1,32 voltijds equivalent op jaarbasis (gerealiseerd voor april 2015)

5.3.1

Financiële verificaties

Conform het Besluit van 10 juli 2008 betreffende werkervaring kunnen promotoren en leerwerkbedrijven aanspraak maken op diverse premies. De loonpremie voor doelgroepwerknemers worden uitbetaald op basis van prestatiestaten, maar de premies voor begeleidingsactiviteiten worden jaarlijks afgerekend aan de hand van een kostendossier. We maken hierbij een onderscheid tussen de dossiers van leerwerkbedrijven en interne promotoren. De dossiers van de promotoren worden immers aan een grondiger onderzoek onderworpen. De toegekende premies aan deze promotoren worden eveneens ingebracht in het dossier Europees Sociaal Fonds 'werkervaring'. Hiermee wordt € 6,2 miljoen Europese middelen toegevoegd aan het Vlaamse budget. De afrekening gebeurde voor 16 leerwerkbedrijven en 50 interne promotoren.

Een geglobaliseerd rapport als projectverantwoording werd opgemaakt aan de afdeling Werkgelegenheidsbeleid van het departement Werk en Sociale Economie.

Ook voor de externe promotoren die tewerkstelling en technische begeleiding op de werkvloer voorzien, worden kostendossiers beoordeeld. Deze beoordeling werd dit jaar voor het eerst door de afdeling Werkgelegenheidsbeleid gedaan. De dienst Verificatie en Onderzoek zorgde voor de nodige ondersteuning.

5.3.2

Toetsing wettelijke vereisten

De dienst Verificatie en Onderzoek toetste de wettelijke vereisten van nieuwe aanvragen of wijzigingen aan projecten. Aan de hand van de regelgeving wordt nagegaan of het opportuun is om een positieve dan wel negatieve beslissing te nemen. Vanuit de dienst gebeurt enkel de toetsing en de argumentatie. De definitieve beslissing wordt genomen door de afdeling die de maatregel beheert. Deze activiteiten worden na heroriëntering van de dienst volledig opgenomen door de betrokken afdeling. Begin 2015 werden er nog 12 onderzoeken uitgevoerd.

Beschutte werkplaatsen kunnen een aanvraag tot investeringssubsidie indienen op basis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2011 tot vaststelling van de investeringssubsidies voor beschutte werkplaatsen. Artikel 10 en 13 van dit besluit stellen dat er een voorafgaand gesprek en onderzoek naar gegrondheid dient te gebeuren door het departement Werk en Sociale Economie. De dienst behandelde in 2015 nog 1 aanvraag.

5.3.3

Project kwaliteitsmanagement in de sociale economie en coaching

In partnerschap met het Vlaams Agentschap Europees Sociaal Fonds en de koepelorganisaties van de beschutte en sociale werkplaatsen) is op 15 mei 2011 het project 'Kwaliteitsmanagement in de sociale economie' van start gegaan ter voorbereiding van het maatwerkdecreet.

Via dit project wordt een eenduidig kwaliteitskader voor de sociale en beschutte werkplaatsen geïmplementeerd. Eveneens worden alle 148 werkplaatsen gestimuleerd om verder te professionaliseren in aanloop naar het maatwerkdecreet door middel van assessments, opleiding en individuele begeleiding. Het eerste gedeelte van dit project liep af in mei 2013.

Aansluitend werd beslist om op het ingeslagen pad verder te gaan en voor de volgende 2 jaar nieuwe en verdiepende accenten te leggen om de sociale economie-sector verder te professionaliseren. Het vervolgtraject steunde dan ook op volgende activiteitsdomeinen:

- Verbeter- en vervolgassessments voor de maatwerkbedrijven;
- Verbreding naar lokale diensteneconomie door methodiekontwikkeling in functie van het nieuwe lokale diensteneconomiedecreet alsook nulmetingen bij lokale diensteneconomie actoren;
- Kwaliteits-ondersteunende acties in de sociale economie sector.

Dit traject werd afgesloten met een realisatiegraad van zo'n 98 % (3 organisaties haakten vrijwillig af). Het project werd door de sector als positief ervaren wat zich ook uitdrukte in de tevredenheidsscores van de organisaties die bijna 80 % bedroeg.

Op het slotevent, dat plaatsvond op 22 september 2015, werden de resultaten van het project uitgebreid toegelicht.

Met betrekking tot coaching werden specifieke opdrachten voorzien in functie van transitie naar het maatwerkdecreet. Dit gebeurde in samenwerking met de afdeling Sociale Economie en Duurzaam Ondernemen en in afwachting van de heroriëntering van deze persoonsleden.

In het vervolg van dit hoofdstuk zullen de inspecties behandeld worden per materies:

- Tewerkstelling van buitenlandse werknemers;
- Private arbeidsbemiddeling;
- Sociale Interventie;
- Antidiscriminatie en diversiteit;
- Taaldecreet;
- Tewerkstellingsprogramma's;
- Activeringsmaatregelen;
- Competentie en Loopbaanbeleid;
- Sociale Economie;
- Europees Sociaal Fonds.

5.4

Tewerkstelling van buitenlandse werknemers

In het voorbije jaar werden 944 inspecties uitgevoerd in het kader van het toezicht op de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

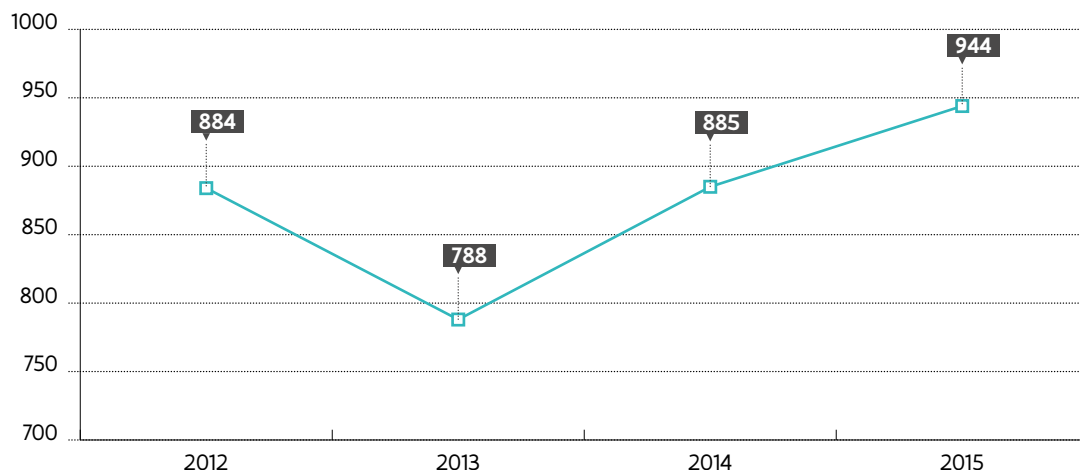
Traditioneel kwamen deze inspecties tot stand hetzij op eigen initiatief, hetzij in het kader van de arrondissementscellen, hetzij op vraag van de Dienst Economische Migratie van het departement Werk en Sociale Economie, hetzij op vraag van andere diensten of personen.

5.4.1

Inspecties

Globaal overzicht van de evolutie van het aantal uitgevoerde inspecties van de voorbije 5 jaar

Grafiek: Totaal overzicht v/h aantal uitgevoerde inspecties over de voorbije 2012-2015

Inspecties naar oorsprong en per sector

In 2015 waren de onderzoeken als volgt verdeeld:

- 56 % eigen onderzoeken zijnde spontane en opvolgingsinspecties (531 dossiers)
- 18 % gevraagde onderzoeken door de dienst Economische Migratie (171 dossiers)
- 23 % acties in het kader van de arrondissementscellen in samenwerking met andere gewestelijke en federale diensten (217 dossiers)
- 3 % onderzoeken op basis van een klacht of melding (25 dossiers)

De meeste inspecties vonden plaats in de horeca (128), detailhandel (125 dossiers), particuliere huishoudens (85 dossiers, groothandel (61) en bouw (55). Deze top 5 van sectoren vormt samen meer dan 50 % van de uitgevoerde inspecties. Bij de inspecties (exclusief acties arrondissementscellen) werden 9.714 werknemers zowel administratief als op de werkplaats geïnspecteerd.

5.4.2

Geïnspecteerde nationaliteiten

In onderstaande tabel is de top 10 opgenomen van buitenlandse nationaliteiten die de afdeling tijdens haar inspectierondes het meest tegenkwam.

De werknemers waren afkomstig uit 116 verschillende landen. De grootste groep van de geïnspecteerde personen (9.656) waren Belg.

Tabel: Top 10 geïnspecteerde buitenlandse nationaliteiten

NATIONALITEIT	GEÏNSPECTEERDE PERSONEN	% T.O.V. TOTAAL BUITENLANDERS
Polen	1026	17,5
Portugal	524	8,9
Bulgarije	453	7,7
Nederland	419	7,1

NATIONALITEIT	GEÏNSPECTEERDE PERSONEN	% T.O.V. TOTAAL BUITENLANDERS
Roemenië	412	7
Turkije	363	6,2
Frankrijk	266	4,5
Marokko	254	4,3
China	234	4
India	195	3,3
.....		
Totaal (excl. Arrondissementele Cel)	5857	

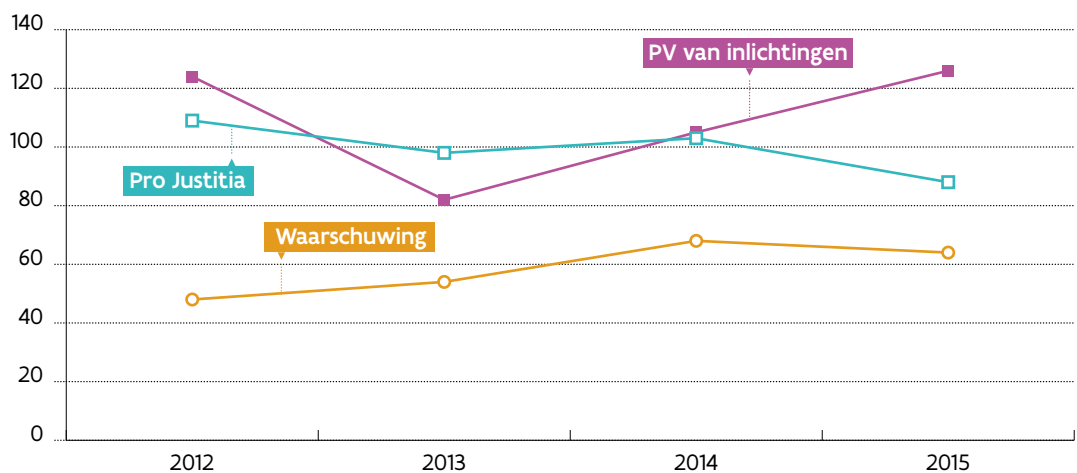
Van de buitenlandse geïnspecteerde nationaliteiten waren de Poolse werknemers veruit de meest voorkomende met 17,5% (1026/5857). De Portugezen en de Bulgaren vervolledigen de top 3 van alle buitenlandse geïnspecteerde personen. Ten opzichte van 2014 (3.254) werden bijna dubbel zoveel buitenlandse werknemers geïnspecteerd. Bovendien steeg het aantal Polen (van 105 naar 1026) en Portugezen (van 41 naar 524) het sterkst.

5.4.3 Inbreuken en vaststellingen

Aan de vaststellingen die de Afdeling Toezicht en Handhaving doet, kunnen – afhankelijk van de aard van de vaststelling of de inbreuk – verschillende gevolgen gegeven worden. Het inspectieoptreden behelst immers zowel een informatief, preventief als repressief optreden.

Grafiek: Gevolgen van de uitgevoerde inspecties 2012-2015

Onderstaande grafiek geeft een globaal overzicht van de evolutie van de gevolgen van de uitgevoerde inspecties voor de periode 2012-2015:

Pro Justitia	109	98	103	88
Waarschuwing	48	54	68	64
PV van inlichtingen	124	82	105	126

Tabel: Gevolgen van de uitgevoerde inspecties 2012-2015

Volgende tabel geeft het aantal inspecties weer alsook de wijze van optreden voor de laatste 4 jaren.

	AANTAL INSPECTIES				WAARSCHUWING				PRO-JUSTITIA			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Eigen onderzoeken	312	361	393	531	21	34	39	48	27	39	47	48
Gecoördineerde acties (Arrondissementele Cel)	155	168	216	217	2	2	11	4	20	14	57	11
Gevraagde inspecties dienst migratie	370	192	249	171	24	17	18	9	55	34	42	24
Gevraagde inspecties (andere)	47	67	27	25	1	1	7	3	7	11	8	5
Totaal	884	788	885	944	48	54	75	64	109	98	154	88

De verhouding van het aantal Pro Justitia tegenover het aantal dossiers daalde systematisch van 12,3% in 2012 (109/884) naar 9,3% in 2015 (88/944).

Het globaal aantal Processen-verbaal van Waarschuwing daalde eveneens van 8,4% (75/885) in 2014 naar 6,7% (64/944) in 2015.

Het aantal Pro Justitia opgemaakt in het kader van de arrondissementencellen (Arrondissementele Cel) daalde sterk van 26% (57/216) in 2014 naar 5% in 2015 (11/217). Ook het aantal Processen-verbaal van Waarschuwing daalde van 5% (11/216) in 2014 naar 1,8% (4/217) in 2015. Mogelijks is deze daling te wijten aan het feit dat op het debriefingsmoment van een actie men in functie van de samenloop van inbreuken, meer dan in het verleden gekozen heeft om de Pro Justitia 's toe te wijzen aan een federale sociale inspectiedienst gezien hun bevoegdheden uitgebreider zijn dan deze van de afdeling Toezicht en Handhaving.

Naast het opstellen van Pro Justitia en Waarschuwingen werden door de afdeling ook nog Processen-verbaal van Inlichting opgemaakt naar andere diensten. Het gaat hier over vaststellingen van inbreuken waarvoor zelf niet opgetreden kon worden, gezien de betrokken materie niet tot de bevoegdheid van de Afdeling Toezicht en Handhaving behoren.

Tabel: Overzicht verzonden Pv's van inlichting

DOCUMENT VERZONDEN AAN DIENST	AANTAL DOCUMENTEN
Toezicht Sociale Wetten	36
Arbeidsauditoraat	15
Sociale Inspectie	15
Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening	12
Rijksinstituut voor de Sociale zekerheid van Zelfstandigen	11
Dienst Vreemdelingenzaken	8
Andere	6
Federale Overheidsdienst Economie Alg. Directie Controle en Bemiddeling	6
Rijksdienst voor Sociale Zekerheid	4
Lokale politie	3
Administratie Voor Ondernemings- En Inkomensfiscaliteit	2
Bijzondere belastinginspectie	2
Federaal Agentschap Voor Voedselveiligheid	1

DOCUMENT VERZONDEN AAN DIENST	AANTAL DOCUMENTEN
Regionale inspectie Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1
Inspectie Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	1
Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering	1
Inspectie van Financiën	1
Regionale inspectie Wallonië	1
Eindtotaal	126

Uit de cijfers blijkt dat er 126 Processen-verbaal van Inlichting werden opgemaakt naar andere diensten (tegenover 108 in 2014). In 2015 ging 29% van de verstuurde Processen-verbaal van inlichting naar Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, 12% naar de arbeidsauditoraten en evenveel naar de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid.

5.4.4. Inspecties binnen de Arrondissementen (AC)

In 2015 nam de Afdeling Toezicht en Handhaving deel aan 217 gecoördineerde acties.

Opgesplitst naar de geïnspecteerde sectoren geeft dit de volgende tabel:

Tabel: Verdeling Arrondissementale Cel – inspecties per sector

ARRONDISSEMENTELE CEL ACTIE SECTOROMSCHRIJVING	AANTAL ARRONDISSEMENTELE CEL-ACTIES	AANTAL WERKGEVERS	AANTAL WERKNEMERS
Bouw	57	745	2141
Horeca Algemeen	37	239	766
Fruitteelt	13	76	860
Tuinbouw	13	98	779
Carwash	9	34	72
Exotische Horeca	9	60	153
Andere	8	26	39
Opbouw/Afbraak/Werking Foor/Markt	8	48	113
Recreatie/Amusement Algemeen	8	112	240
Bakkerijen	6	37	130
Garages	5	14	40
Vleessector	5	18	62
Binnenscheepvaart	4	22	35
Kleinhandel Algemeen	4	12	31
Lompen	4	7	20
Massagesalons	4	10	25
Schoonmaakbedrijven	4	36	56
Vervoer Algemeen	4	48	108
Dienstverleners	3	16	61
Prostitutie Bar	3	10	21
Cafés	2	5	3
Nachtwinkel	2	2	2
Landbouw Algemeen	1	12	37
Maneges	1	10	19
Veeteelt	1	2	
Voedselsector Algemeen	1	9	53

ARRONDISSEMENTELE CEL ACTIE SECTOROMSCHRIJVING	AANTAL ARRONDISSEMENTELE CEL-ACTIES	AANTAL WERKGEVERS	AANTAL WERKNEMERS
-	1	10	
Eindtotaal	217	1718	5866

Tijdens deze inspecties werden 1.718 werkgevers en 5.866 werknemers geïnspecteerd wat neerkomt op gemiddeld 27 werknemers en 8 werkgevers per actie.

De inspecties werden hoofdzakelijk uitgevoerd in de volgende drie sectoren: bouw (26%), horeca (21%) en tuinbouw – fruitteelt (12%). Deze drie sectoren zijn alleen al goed voor 60 % van de geïnspecteerde werknemers.

5.4.5 Controlerende Indische koks

5.4.5.1 Aanleiding

In het verleden werden verschillende specifieke aanvragen voor Indische koks in de diamantsector ingediend. Deze aanvragen werden ingediend door kandidaat-werkgevers vanuit motieven, cultuurspecifiek en religieus van aard. In samenspraak met de referentiemagistraat en de dienst Toezicht Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg besloot inspectie een inspectieronde op te zetten om een zicht te krijgen op de specifieke tewerkstellingssituatie van deze Indische koks. Er werden 11 opvolgingsinspecties uitgevoerd in dossiers waarbij arbeidsvergunningen werden uitgereikt voor Indische koks in de diamantsector. Hiernaast werden 3 bijkomende klachten geregistreerd.

5.4.5.2 Resultaten

Op basis van de vaststellingen gedaan tijdens deze inspectieronde adviseerde de Afdeling Toezicht en Handhaving in 10 van de 11 opvolgingsinspecties de intrekking van de arbeidskaarten. In 1 dossier werd een waarschuwing met termijnstelling opgesteld. In 2 van de 3 klachtendossiers ging het Arbeidsauditoraat Antwerpen over tot het bevelen van een strafrechtelijk opsporingsonderzoek bij de Federale Gerechtelijke Politie. 2 koks werden opgevangen door een organisatie voor slachtofferhulp Mensenhandel. Op vraag van het Arbeidsauditoraat werden de verslagen en verhoren van de overige 10 dossiers overgemaakt aan de Arbeidsauditeur en aan de Federale Gerechtelijke Politie.

5.4.5.3 Conclusie

De naleving van de loon- en arbeidsvoorwaarden bij dit type tewerkstelling leidt tot specifieke problemen. Zowel bij inspecties in het verleden als bij de beschreven inspectierondes werden er problemen vastgesteld met de tewerkstelling van Indische koks op het vlak van verloning, werktijden en huisvesting.

5.4.6 Globale beschouwingen

In 2015 werden 944 inspecties uitgevoerd op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, waarvan 56% eigen onderzoeken (of 531 dossiers) en 18 % gevraagde inspecties (of 171 dossiers). Daarbij werden globaal 9.714 werknemers geïnspecteerd.

Het aandeel eigen onderzoeken van de Afdeling Toezicht en Handhaving steeg van 35% (312/884) in 2012 naar 56% (531/944) in 2015.

In 2015 nam de Afdeling Toezicht en Handhaving eveneens deel aan 217 acties van de arrondissementen (Arrondissementele Cel) in het kader van het jaarlijks actieplan van de Sociale In-

lichtingen en Opsporingsdienst. Tijdens deze acties werden 1.718 werkgevers en 5.866 werknemers geïnspecteerd. Hiermee werd de doelstelling vanwege inspectie ten opzichte van 2014 geëvenaard.

5.5 Private arbeidsbemiddeling

5.5.1 Situering

De afdeling Toezicht en Handhaving is volgens art. 2, 7° van het Inspectiedecreet bevoegd voor het uitoefenen van het toezicht op het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling. In dit decreet wordt verstaan onder private arbeidsbemiddeling: het geheel van diensten uitgeoefend door een tussenpersoon die gericht zijn op:

- het bijstaan van werknemers bij het zoeken van een nieuwe tewerkstelling;
- het bijstaan van werkgevers bij het zoeken naar geschikte werknemers;
- het in dienst nemen van werknemers om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van een tijdelijke arbeid zoals bepaald bij of krachtens de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers.

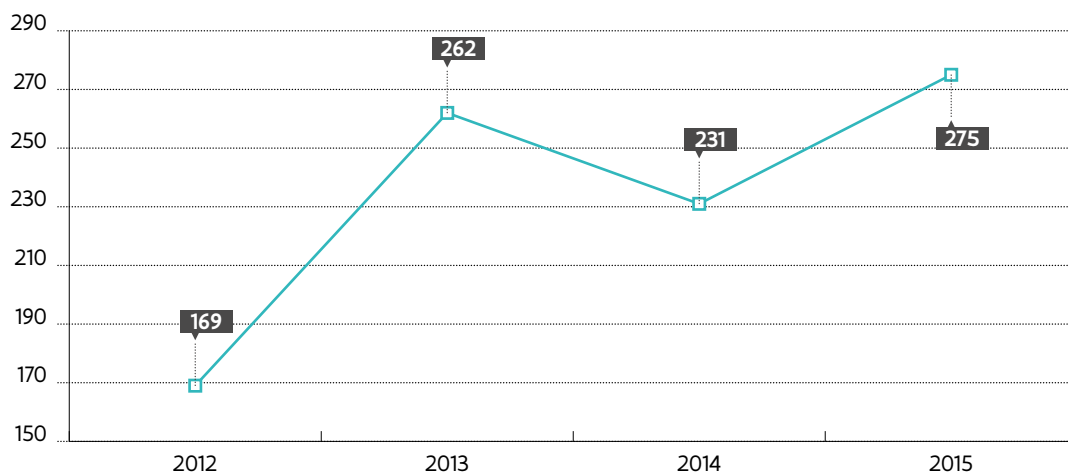
Voor het uitoefenen van de diensten van uitzendarbeid is in Vlaanderen een voorafgaande erkenning noodzakelijk. Voor alle andere vormen van arbeidsbemiddeling is sinds het decreet van 2010, op basis van de Europese dienstenrichtlijn, geen erkenning meer nodig. Wel dienen deze bureaus zich nog steeds te houden aan een aantal spelregels die in het decreet en de uitvoeringsbesluiten worden geëxpliciteerd. Het toezicht hierop bleef ook voor deze bureaus bij de afdeling Toezicht en Handhaving liggen.

5.5.2 Uitgevoerde inspecties

In 2015 werden 275 inspecties uitgevoerd in de sector van de private arbeidsbemiddeling.

Ten opzichte van de voorbije jaren kende het aantal inspecties in de private arbeidsbemiddeling de volgende evolutie:

Grafiek: Overzicht van het aantal uitgevoerde inspecties periode 2012- 2015

Wanneer de verdeling over de verschillende vormen van bemiddelingsactiviteit bekeken wordt, stellen we vast dat het aandeel inspecties in de uitzendsector veruit groter is dan het aandeel in de andere sectoren van private arbeidsbemiddeling. De hogere aanwezigheid in de uitzendsector

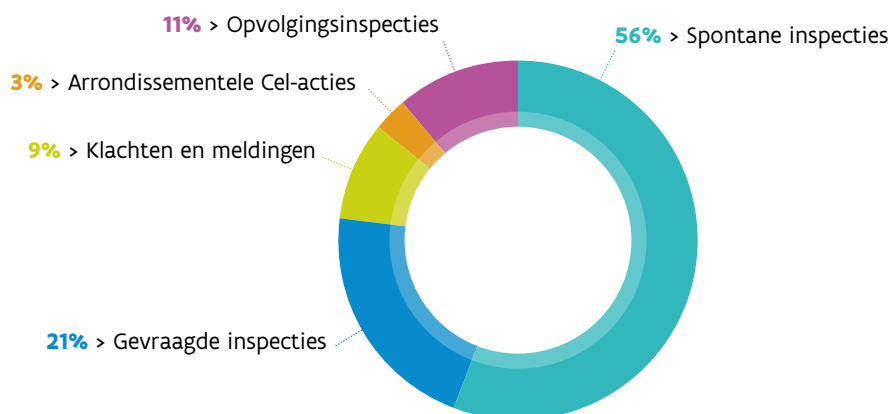
komt onder andere door de aanwezigheid van buitenlandse zogenaamde detachingsbureaus – binnen de bemiddelingssector de meest fraudegevoelige sector is.

Tabel: Overzicht van het aantal inspecties en het procentueel aandeel per type bemiddelingsactiviteit periode 2012-2015

	2012		2013		2014		2015	
	#	%	#	%	#	%	#	%
Werving en Selectie	19	11%	76	29%	21	9%	54	20%
Uitzend	109	64%	171	65%	188	81%	209	76%
Sportmakelaar	-	-	2	1%	2	1%	-	-
Artiestenbureau	-	-	-	-	1	0%	-	-
Outplacementbureau	2	1%	-	-	-	-	4	1%
Andere	39	23%	13	5%	19	8%	8	3%
Totaal	169	100%	262	100%	231	100%	275	100%

Wanneer de verdeling per oorsprong wordt bekeken, stellen we net als de voorgaande jaren vast dat het grootste aantal inspecties door de Afdeling zelf werd gegenereerd. In 2015 bedraagt dit 56% van het totale aantal inspecties (zie spontane inspecties in grafiek hierna).

Grafiek: Overzicht van het aantal inspecties 2015 naar oorsprong

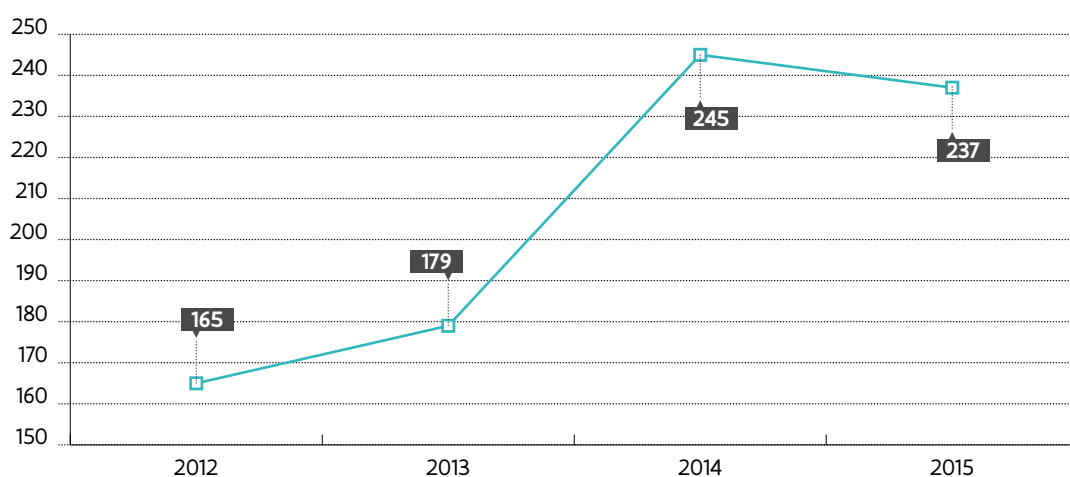

5.5.3

Resultaten van de wijze van optreden

Hieronder wordt een overzicht gegeven van het aantal vastgestelde inbreuken van de laatste 5 jaar.

Grafiek: Overzicht van het aantal inbreuken periode 2012-2015

De aard en zwaarte van deze inbreuken, alsook het gevolg dat eraan gegeven werd, verschilt uiteraard en wordt verder in deze tekst besproken.

Er werden verhoudingsgewijs ongeveer evenveel inbreuken vastgesteld binnen de uitzendsector als binnen de sector van werving en selectie. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal inbreuken per sector.

Tabel: Overzicht van het aantal dossiers met inbreuken per sector, en de verhouding van het aantal dossiers met inbreuken tov het aantal onderzoeken in die sector periode 2012-2015.

	2012		2013		2014		2015	
	# DOSSIERS MET INBREUKEN	% TOV TOTAAL # DOSSIERS	# DOSSIERS MET INBREUKEN	% TOV TOTAAL # DOSSIERS	# DOSSIERS MET INBREUKEN	% TOV TOTAAL # DOSSIERS	# DOSSIERS MET INBREUKEN	% TOV TOTAAL # DOSSIERS
	Werving en Selectie	6	32%	4	5%	8	38%	28
Uitzend	68	62%	104	61%	121	64%	116	56%
Sportmakelaar	-	-	1	50%	-	-	-	-
Outplacementbureau	1	50%	-	-	-	-	-	-

In de uitzendsector stellen we een lichte daling vast van het aantal inbreuken in verhouding tot het aantal geïnspecteerde dossiers terwijl dat bij werving en selectie net andersom is.

Naargelang de ernst en de sanctioneerbaarheid van de vastgestelde inbreuken beschikt de inspecteur over de mogelijkheid om hiertegen op te treden met o.a. een Pro Justitia of een Waarschuwing (al dan niet met een termijnstelling waarbinnen de geïnspecteerde zich in regel dient te stellen).

Voor het vaststellen van inbreuken die niet tot de bevoegdheid van de Afdeling behoren, wordt een Proces-verbaal van Inlichtingen opgemaakt en verzonden aan de bevoegde dienst.

Onderstaande tabel geeft een gedetailleerd overzicht van de opgestelde sanctiedocumenten en processen-verbaal van inlichting.

Tabel: Overzicht van het aantal Pro-Justitia's en waarschuwingen per sector, periode 2011-2015

	PRO JUSTITIA					WAARSCHUWING					PV VAN INLICHTING				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Werving en Selectie	3	1	2	2	3	6	7	2	6	24	2				1
Uitzend	27	7	25	48	27	36	21	69	59	60	13	25	15	10	15
Outplacement								1							
Andere	1	2				3	11		1						
Totaal	31	10	27	50	30	45	40	71	66	84	15	25	15	11	15

In 2 dossiers werd tevens een voorstel geformuleerd tot intrekking van de erkenning als uitzendkantoor. Dit is een beperkt aantal maar dit betreft dan ook een zeer zware sanctie aangezien alle uitzendactiviteiten dienen te worden gestaakt als de erkenning effectief wordt ingetrokken. In beide dossiers werd dan ook o.a. vastgesteld dat het uitzendkantoor diensten uitvoerde waarvan het wist of behoorde te weten dat die leiden tot een tewerkstelling die strijdig is met de openbare orde of die een inbreuk inhouden op de sociale en fiscale wetgeving.

Van de 15 opgestelde processen-verbaal van inlichting werden er 9 overgemaakt aan de federale Inspectiedienst Toezicht op de Sociale Wetten, 1 aan de Federale Overheidsdienst Economie, 3 aan het arbeidsauditoraat, 1 aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en 1 aan het agentschap Inspectie Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

5.5.4 Vaststellingen – inbreuken

In 2015 zag de top 5 van meest vastgestelde inbreuken er als volgt uit.

Tabel: Overzicht van de voornaamste inbreuken met gevolgeving in 2015

INBREUK	PJ	WAARSCHUWING
Voor het verrichten van uitzendactiviteiten is een erkenning als uitzendbureau vereist (art. 9§1 van het bemiddelingsdecreet)	15	7
Een gebruiker mag geen beroep doen op een uitzendbureau dat niet beschikt over een voorafgaande erkenning (art. 23, 14° (28) en art. 24, 15° (wetens en willens, (6)) van het bemiddelingsdecreet)	7	20
Het bureau onderschrijft de gedragscode en leeft die na (art. 5, 15° van het bemiddelingsdecreet)	3	22
Het bureau eerbiedigt de persoonlijke levenssfeer van de werknemer en van de werkgever en verwerkt hun persoonsgegevens overeenkomstig de regelgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (art. 5, 8° van het bemiddelingsdecreet)	3	16
Het bureau is verplicht om een tekst met de rechten van de sollicitant uit te hangen (art. 5, 24° van het bemiddelingsdecreet)	1	33

De administratieve verplichting tot het uithangen of overhandigen van de tekst met de rechten wordt vaak vergeten. De betrokken onderneming wordt dan ook in bijna alle gevallen gewezen op deze lichte inbreuk door middel van een waarschuwing.

Het beroep doen op een niet erkend bureau door een gebruiker en het verrichten van uitzendactiviteiten door een bureau dat niet over een erkenning beschikt, komen respectievelijk op de 2de en 3de plaats. Dit zijn ernstige inbreuken die dan ook streng worden beteugeld of opgevolgd.

Niet alle inbreuken worden gesanctioneerd met een Pro Justitia of een waarschuwing (al dan niet met termijntelling). Dit heeft vaak als oorzaak dat in het kader van een ruimer (gerechtelijk)

onderzoek wordt gevraagd om (nog) niet op te treden zodat ook nog andere onderzoeksdaaden kunnen worden verricht (eventueel door andere inspectie- of politiediensten) zonder de overtreder al te veel te alarmeren.

Daarnaast werd 27 keer vastgesteld dat 1 of meerdere regels uit de gedragscode niet werden nageleefd.

De top 5 wordt vervolledigd door kantoren die de persoonlijke levenssfeer van de werknemer en van de werkgever niet eerbiedigen of die hun persoonsgegevens niet overeenkomstig de regelgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer verwerken. In de meeste gevallen betreft het de niet aangifte van de elektronische databestanden bij de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van dezelfde top 5 van inbreuken maar maakt een opsplitsing per sector.

Tabel: Overzicht van de voornaamste inbreuken opgesplitst naar submaterie

INBREUK	AANTAL	UITZEND	WERVING EN SELECTIE
Het bureau is verplicht om een tekst met de rechten van de sollicitant uit te hangen (art. 5, 24° van het bemiddelingsdecreet)	35	21	14
Een gebruiker mag geen beroep doen op een uitzendbureau dat niet beschikt over een voorafgaande erkenning (art. 23, 14° (28) en art. 24, 15° (wetens en willens, (6)) van het bemiddelingsdecreet)	34	34	-
Voor het verrichten van uitzendactiviteiten is een erkenning als uitzendbureau vereist (art. 9§1 van het bemiddelingsdecreet)	32	32	-
Het bureau onderschrijft de gedragscode en leeft die na (art. 5, 15° van het bemiddelingsdecreet)	27	16	11
Het bureau eerbiedigt de persoonlijke levenssfeer van de werknemer en van de werkgever en verwerkt hun persoonsgegevens overeenkomstig de regelgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (art. 5, 8° van het bemiddelingsdecreet)	21	11	10

Aangezien er bijna 4 keer meer uitzendkantoren zijn geïnspecteerd dan werving en selectiekantoren, valt het op dat er bij werving en selectiekantoren relatief veel administratieve (lichte) inbreuken zijn vastgesteld. Een mogelijke verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat door het wegvallen van de erkenningsplicht voor deze kantoren, zij ook minder goed op de hoogte zijn van hun administratieve verplichtingen in het kader van het private arbeidsbemiddelingsdecreet.

Tot slot wordt hieronder de top 5 van inbreuken opgesplitst naar oorsprong van de inspectie. Hierbij valt op dat de meeste inbreuken worden vastgesteld bij spontane inspecties, zelfs als men rekening houdt met het feit dat het merendeel van alle inspecties (56%) worden geïnitieerd op eigen initiatief (van de inspecteur of van de afdeling). Voor het opsporen van niet-erkende uitzendactiviteiten blijken eveneens de aanvragen tot inspectie (o.a. van de Adviescommissie Uitzend van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) een goede bron te zijn.

Tabel: Overzicht van de voornaamste inbreuken opgesplitst naar oorsprong

INBREUK	SPONTANE		KLACHT /		ANDERE
	AANTAL	INSPECTIE	MELDING (AAN)VRAAG		
Het bureau is verplicht om een tekst met de rechten van de sollicitant uit te hangen (art. 5, 24° van het bemiddelingsdecreet)	35	22	5	8	-
Een gebruiker mag geen beroep doen op een uitzendbureau dat niet beschikt over een voorafgaande erkenning (art. 23, 14° (28) en art. 24, 15° (wetens en willens, (6)) van het bemiddelingsdecreet)	34	28	-	2	4
Voor het verrichten van uitzendactiviteiten is een erkenning als uitzendbureau vereist (art. 9§1 van het bemiddelingsdecreet)	32	17	3	7	5
Het bureau onderschrijft de gedragscode en leeft die na (art. 5, 15° van het bemiddelingsdecreet)	27	15	8	3	1
Het bureau eerbiedigt de persoonlijke levenssfeer van de werknemer en van de werkgever en verwerkt hun persoonsgegevens overeenkomstig de regelgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (art. 5, 8° van het bemiddelingsdecreet)	21	16	1	3	1

5.6 Sociale interventie

Wanneer een werkgever de outplacementbegeleiding niet zelf kan betalen, kan hij beroep doen op het Sociaal Interventiefonds van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Het Sociaal Interventiefonds betaalt de outplacementbegeleiding voor werknemers, gefailleerde zelfstandigen, helpers van gefailleerde zelfstandigen en werknemers die tot een jaar voor het faillissementsvonnis in de onderneming werkten, indien ze aan de slag waren in het Vlaamse Gewest en werkloos werden ten gevolge van:

- een faillissement van de onderneming;
- een gerechtelijke reorganisatie van de onderneming;
- de gerechtelijke ontbinding van een vzw door kennelijke staat van onvermogen;
- de vrijwillige vereffening van een vzw door kennelijke staat van onvermogen;
- financiële moeilijkheden in de onderneming.

Outplacementbegeleiding moet de ontslagen werknemers in staat stellen om zo vlug mogelijk een betrekking bij een nieuwe werkgever te vinden of een beroepsactiviteit als zelfstandige te ontplooiën. De mogelijkheid om eventueel eerst een opleiding te volgen is eveneens voorzien.

Het Sociaal Interventiefonds werkt voor de opvang en begeleiding van de werknemers samen met de outplacementkantoren. Tweejaarlijks kunnen de geïnteresseerde kantoren hun offerte indienen in antwoord op het bestek van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Na screening door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de ingediende offertes worden telkens een aantal kantoren aangeduid om de begeleiding uit te voeren in de verschillende regio's van Vlaanderen voor de volgende periode van 2 jaar. Het Sociaal Interventiefonds regelt de betaling van de outplacementbegeleiding én de eventuele kosten van opleidingen rechtstreeks met het outplacementkantoor.

In 2015 bedroeg de voorziene tegemoetkoming voor het outplacementkantoor:

- Per gecontacteerde werknemer een administratievergoeding van €62,21 (incl. BTW);
- Per begeleide werknemer een basispremie van € 2.499,45 (incl. BTW);
- Per begeleide werknemer een bijkomende opleidingsvergoeding van maximaal € 627,59 (incl. BTW).

De Afdeling voert steekproefsgewijs, na afloop van de vooropgestelde begeleidingstermijn, inspecties uit bij de outplacementkantoren die de begeleiding in deze dossiers uitvoerden.

5.6.1 Vaststellingen

Globaal werden in 16 van de 62 geïnspecteerde dossiers afwijkende vaststellingen geconstateerd.

Tabel: Overzicht van de vaststellingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2013-2015.

	ADMINISTRATIE- VERGOEDINGEN			BEGELEIDINGSPREMIES			BEDRAG OPLEIDINGEN		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
# geïnspecteerde dossiers	99	83	62	99	83	62	99	83	62
# toegekend door stuurgroep	1685	1585	1297	388	425	466,5	6.606	11.992	16.537
# dossiers met afwijkende vaststellingen	14	13	4	13	19	10	1	1	2
# voorgesteld door de Afdeling	1668	1512	1295	372	404	448	6.595	11.988	16.803

Tabel: Overzicht voorgestelde schrappingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2013-2015

VOORGESTELDE SCHRAPPINGEN	ADMINISTRATIE- VERGOEDINGEN			BEGELEIDINGSPREMIES			BEDRAG OPLEIDINGEN		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
in eenheden	17	73	2	16	21	18,5	1	1	2
in %	1,01	4,61	0,15	4,12	4,94	3,97	0,17	0,04	1,61
in euro	1.047	4.542	124	39.597	52.496	46.246	11	5	-266

Voor de 62 geïnspecteerde dossiers samen betaalde de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding oorspronkelijk in totaal 1.297 administratievergoedingen uit. In 4 dossiers was het voorstel van de Afdeling Toezicht en Handhaving afwijkend van het aantal uitbetaald door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. In 3 dossiers werd voorgesteld om een vergoeding te schrappen en in 1 dossier kwam de inspecteur tot de conclusie dat er een vergoeding extra kon worden uitbetaald. Samengevat deed inspectie voor alle dossiers samen een voorstel tot toekenning van 1.295 administratievergoedingen. Dit is een schrapping van 2 administratievergoedingen of 0,15% ten opzichte van het aantal premies toegekend door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Dit vertegenwoordigt een bedrag van € 124.

Voor de 62 geïnspecteerde dossiers samen betaalde de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding oorspronkelijk in totaal 466,5 begeleidingspremies uit. In 10 dossiers was het voorstel van de Afdeling Toezicht en Handhaving afwijkend van het aantal uitbetaald door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. In alle 10 de dossiers werd voorgesteld om één of meerdere begeleidingspremies te schrappen. Samengevat deed de Afdeling voor alle dossiers samen een voorstel tot toekenning van 448 begeleidingspremies. Dit is een schrapping van 18,5 begeleidingspremies of 4% ten opzichte van het aantal premies toegekend door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Dit vertegenwoordigt een bedrag van € 46.246.

In 2 van de 62 geïnspecteerde dossiers wees de Afdeling de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding erop aandacht te hebben voor de terugbetaling van de kostprijs van een opleiding. In 1 dossier was het niet duidelijk welk bedrag effectief was uitbetaald omwille van een administratieve fout. In het andere dossier stelde de inspecteur vast dat de deelnemer zelf een deel van de opleiding had betaald. Het opleidingscentrum had dat echter zelf recent vóór het inspectiebezoek vastgesteld en ging dat onmiddellijk rechtzetten. De opleidingskost werd nog niet teruggevraagd aan de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Daarom dat dit als een positieve rechtzetting werd geregistreerd.

5.7

Antidiscriminatie en diversiteit

Deze cluster omvat inspecties op:

- Het Decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt dd. 8 mei 2002;
- De antidiscriminatie-erkenningsvoorwaarden uit de regelgeving Dienstencheques (Koninklijk Besluit betreffende de dienstencheques dd. 22 december 2001);
- Het loopbaan- en diversiteitsbeleid (loopbaan- en diversiteitsplannen, structurele diversiteitsprojecten).

Dit betekent een uitbreiding tegenover de voorbije jaren. Met de bevoegdheid op de regelgeving Dienstencheques, werd de Afdeling Toezicht en Handhaving ook sinds 1 mei 2015 bevoegd voor het toezicht op de erkenningsvoorwaarden, waarin expliciet een discriminatieverbod ten opzichte van werknemers en klanten werd opgenomen.

Op 25 februari 2015 werd in plenaire vergadering van het Vlaams Parlement een actualiteitsdebat gevoerd over discriminatie bij dienstenchequebedrijven, reagerend op de publicatie van het Minderhedenforum van 22 februari 2015 met de titel 'dienstencheques: subsidiëren om te discrimineren?' waaruit bleek dat twee op drie dienstencheque-ondernemingen ingaat op een discriminatoire vraag. Naar aanleiding van dit actualiteitsdebat werd een motie goedgekeurd waarin het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering o.a. verzoekt om:

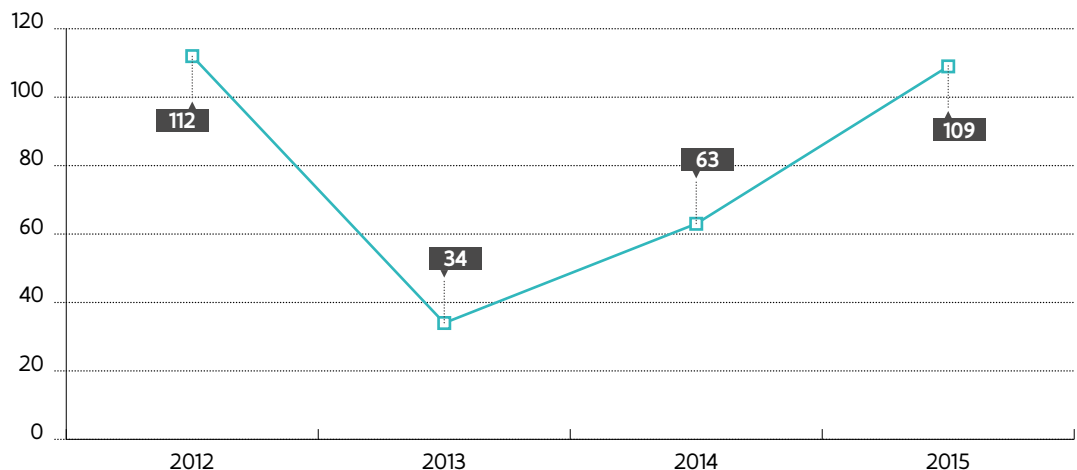
1^e krachtdadig op te treden in het kader van discriminatie in alle sectoren (en meer in het bijzonder de dienstenchequesector) binnen de juridische mogelijkheden die we exhaustief willen onderzocht zien;

...

5^e in te zetten op de samenwerking tussen federale en gewestelijke inspectiediensten in het kader van discriminatie.

In 2015 werden 32 inspecties uitgevoerd op het Koninklijk Besluit dienstencheques met betrekking tot antidiscriminatie. Hiernaast werden 71 inspecties met betrekking tot antidiscriminatie uitgevoerd en werden 6 projecten geïnspecteerd binnen de structurele loopbaan- en diversiteitsprojecten.

Grafiek: Overzicht van het aantal uitgevoerde inspecties antidiscriminatie 2012-2015

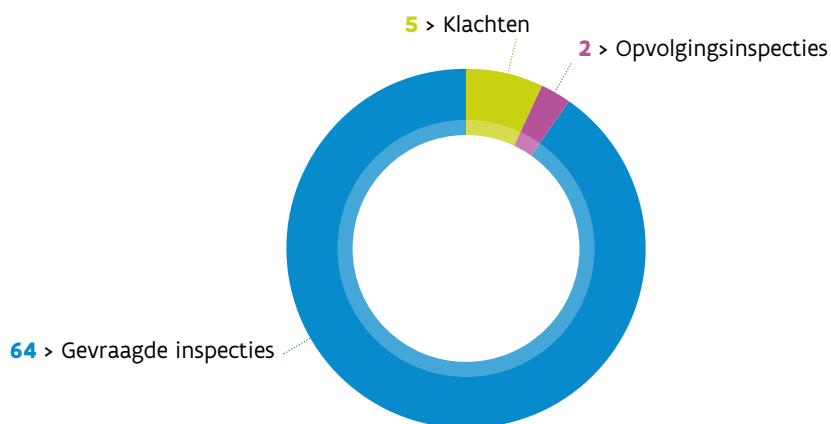
5.7.1

Evenredige Participatie op de Arbeidsmarkt

Op het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt gebeurden 71 inspecties, waarvan 64 reguliere inspecties, 5 inspecties naar aanleiding van een klacht en 2 opvolgingsinspecties. Deze cijfers liggen in de lijn van vorig jaar. De twee grootste pakketten in

2015 waren een inspectieronde bij werving- en selectiebureaus en een inspectieronde bij outplacementbureaus.

Grafiek: Aantal uitgevoerde inspecties antidiscriminatie met verdeling naar oorsprong 2015

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de wijze waarop werd opgetreden tijdens de voorbije 4 jaar:

Tabel: Overzicht genomen maatregelen voor de periode 2012-2015

GENOMEN MAATREGEL	2012	2013	2014	2015
Pro Justitia	1	0	0	1
Waarschuwing	3	4	2	7
PV van Inlichting	1	1	4	0

Op basis van het decreet van 8 mei 2002 werd in 2015 zevenmaal opgetreden aan de hand van een Proces-verbaal van Waarschuwing en eenmaal door middel van een Pro Justitia.

De inspecties op het Decreet evenredige participatie op de arbeidsmarkt zijn nauw verbonden met inspecties op het Decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling dd. 10 december 2010, omwille van de aard van de bevoegdheid. Bij elke inspectie op dit decreet wordt ook art. 5, 7° nagegaan, dat bepaalt dat het bureau de werknemer op een objectieve, respectvolle en niet-discriminerende wijze dient te behandelen. Het is een beleidskeuze van de Afdeling Toezicht en Handhaving om enkel een afzonderlijk dossier met betrekking tot de regelgeving antidiscriminatie op te stellen wanneer dit inhoudelijk gegrond is. Soms wordt echter alleen bovenvermeld artikel aangewend, omdat dit een breder spectrum biedt dan het vermelde decreet.

In 2015 werden 6 inbreuken vastgesteld tegen art. 5, 7° van het bemiddelingsdecreet. Deze werden opgenomen in 1 Pro Justitia en 5 waarschuwingen.

5.7.2

Koninklijk Besluit Dienstencheques

In het kader van de zesde staatshervorming werd de bevoegdheid inzake dienstencheques met ingang van 1 juli 2014 overgedragen naar het Vlaamse Gewest. Uit een publicatie van het Minderhedenforum dat bekend werd gemaakt op 23 februari 2015 blijkt dat 2 op 3 dienstencheque-ondernemingen zou ingaan op een discriminerende vraag.

Naar aanleiding van deze publicatie werd door het Vlaams Parlement een motie goedgekeurd over het actualiteitsdebat over discriminatie bij dienstenchequebedrijven (VR 2015 0603 MED.0019). In deze motie verzoekt het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering o. a. om krachtdadig op te treden in het kader van discriminatie in alle sectoren (en meer in het bijzonder de dienstenchequesector)

binnen de juridische mogelijkheden. Dit resulteerde voor de afdeling Toezicht en Handhaving in een uitbreiding van de doelstellingen rond anti-discriminatie en EAD.

Er werden in 2015 32 inspecties uitgevoerd op het KB betreffende de dienstencheques dd. 22/12/2001, waarin als erkenningsvoorwaarde een discriminatieverbod jegens werknemers en klanten werd opgenomen.

Door Afdeling Toezicht en Handhaving werd geen enkele inbreuk vastgesteld.

5.7.3 **Loopbaan en diversiteitsbeleid**

Inzake het loopbaan- en diversiteitsbeleid werden in 2015 5 structurele diversiteitsprojecten en 1 loopbaan- en diversiteitsplan (uit de inspectieronde 2014) aan een inspectie onderworpen. In totaal werd een bedrag van €687.190 aan kosten ingebracht. Alle ingebrachte kosten werden aanvaard.

Het betreft één van de laatste inspectierondes in dit kader. Het loopbaan- en diversiteitsbeleid is in hervorming. Het instrument van de loopbaan- en diversiteitsplannen werd eind december 2015 stopgezet. Nieuwe aanvragen zijn na 31 december 2015 niet meer mogelijk. Ook de structurele projecten worden hervormd. Een nieuw beleid, waarbij de klemtoon gelegd wordt op talent, ontvouwt zich in de loop van 2016. Dit zal ook een aangepaste inspectie met zich meebrengen.

5.7.4 **Globale beschouwingen**

Discriminatie is een vluchtig gegeven, dat plaatsvindt in een bepaalde interactie. Achteraf wordt dit vaak geobjectiveerd. Een document vermeldt daarom zelden de echte discriminatoire grond tot niet-aanwerving of niet-promotie. Als inspecteurs kunnen we echter alleen retrospectief de documenten erop nagaan. Dat verklaart de kloof die er is tussen onze vaststellingen, en de resultaten van de praktijkonderzoeken van het Minderhedenforum en Federgon³.

De Afdeling Toezicht en Handhaving identificeert discriminatie als een prioriteit. Ook de komende jaren zal aandacht besteed worden aan deze problematiek. Zoals gesteld in resolutie 415-5 (dd. 28 oktober 2015) betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond, zet de afdeling in op sterker toezicht.

Vanuit het Departement Werk en Sociale Economie werd in 2015 de voorbereiding getroffen om te komen tot een actualisatie van het Actieplan ter Bestrijding van Arbeidsgerelateerde Discriminatie (ABAD). De Afdeling Toezicht en Handhaving neemt daarbij een actieve rol op. Naast sterkere inspecties, zal ook een dialoog opgezet worden met andere Vlaamse en federale instanties. In 2015 werd hiermee al een start genomen.

De Afdeling Toezicht en Handhaving is van mening dat een handhaving het sluitstuk vormt van een antidiscriminatiebeleid waarin naast sensibilisering, preventief optreden en zelfregulering toezicht de stok achter de deur is.

Daarnaast zal – gezien het zwaartepunt in het kader van discriminatie – verder overleg worden gepleegd met de federale bevoegde minister om afspraken te maken rond wederzijdse overheidsacties (o.a. via samenwerking tussen de inspectiediensten). Ook de samenwerking met Unia en de lokale meldpunten wordt versterkt.

³ Zie rapportering Mystery Calls, 8 oktober 2015.

5.8

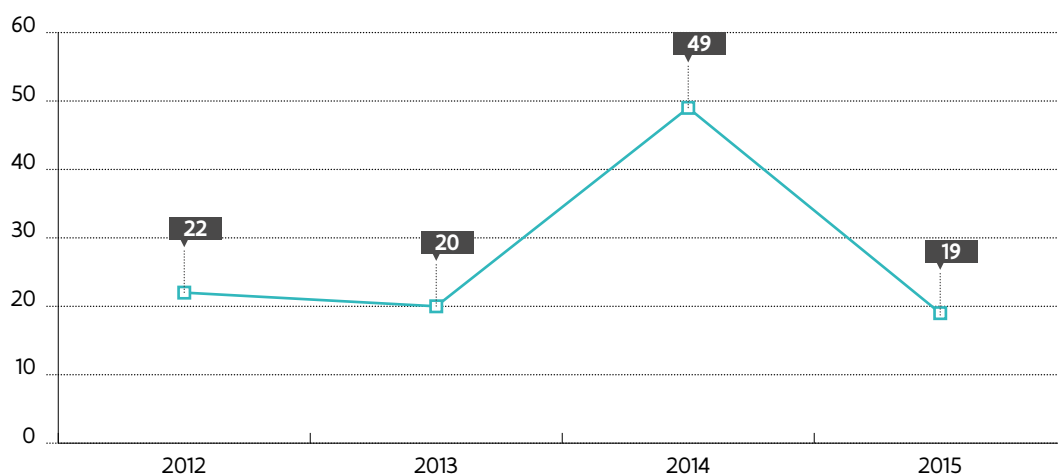
Taaldecreet

Het Taaldecreet van 19 juli 1973, voluit 'het decreet tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de voor de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen' bepaalt dat de Vlaamse Gemeenschap, met het oog op de bescherming van de werknemers en ter versterking van de sociale cohesie, het gebruik van de Nederlandse taal in de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers aanmoedigt. De te gebruiken taal tussen werkgevers en werknemers dient in het Nederlands te zijn voor natuurlijke personen en rechtspersonen die een exploitatiezetel in het Nederlandse taalgebied hebben, of die personeel in het Nederlandse taalgebied tewerkstellen. Nieuw sinds 2014 kan, wanneer het vrij verkeer van werknemers binnen de Europese Economische Ruimte van toepassing is, de arbeidsovereenkomst, naast de Nederlandstalige versie, bijkomend rechtsgeldig worden opgesteld in een andere Europese taal. Bij verschillen tussen taalversies krijgt de Nederlandstalige versie voorrang. De stukken of handelingen die in strijd zijn met dit decreet kunnen door de arbeidsrechtbank nietig verklaard worden, waarbij de vervanging van de bestaande stukken bevolen wordt.

5.8.1

Inspecties

Grafiek: Uitgevoerde inspecties 2012-2015

Inspecties taaldecreet worden benaderd vanuit het integraal inspectieoptreden. Het grootste deel van deze inspecties komen tot stand n.a.v. inspecties binnen andere materies zoals o.a. private arbeidsbemiddeling en de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Daarnaast kan een taalinspectie ook voortvloeien uit een klacht, melding of opvolging specifiek gericht op de toepassing van het Taaldecreet. Binnen een breder onderzoek wordt enkel een inspectiedossier taaldecreet opgemaakt wanneer hierbij verder opzoekingswerk vereist is of effectief inbreuken taaldecreet werden vastgesteld.

Het aantal uitgevoerde inspecties in 2015 zijnde 19 is vergelijkbaar met het aantal van 2013 en 2012 respectievelijk 20 en 22.

In 2014 waren er opmerkelijk meer dossiers (49). Een wijziging in het taaldecreet⁴ en de daaraan gekoppelde opleiding samen met het feit dat de wijziging van het decreet juridisch meer duidelijkheid gaf, bracht het taaldecreet meer in de picture.

De 19 uitgevoerde inspecties resulteerden in 23 vaststellingen.

⁴ Op 14 maart 2014 werd het decreet naar aanleiding van een uitspraak van het Europees Hof (Arrest in de zaak C-202/11 Anton Las / PSA Antwerp NV) aangepast. Het Hof stelde dat het decreet van de Vlaamse Gemeenschap dat voorschrijft dat alle arbeidsovereenkomsten met een grensoverschrijdend karakter in het Nederlands moeten worden opgesteld, inbreuk maakt op het vrije verkeer van werknemers.

Tabel: Overzicht van de vastgestelde inbreuken op het taaldecreet in 2015

Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: loonfiches	4
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: individuele rekeningen	2
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: jaarrekening	1
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: arbeidsovereenkomst	7
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: arbeidsreglement	1
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: prestatiefiche	1
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: Werkrooster	1
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: facturen	1
Sociale betrekkingen: mededelingen	3
Sociale betrekkingen: cursussen	1
Sociale betrekkingen: onthaal nieuwe personeelsleden	1
Sociale betrekkingen: bevelen	1
Totaal	23

De vastgestelde inbreuken werden gevat in 3 Processen-verbaal, 6 Waarschuwingen en 3 Waarschuwingen met termijnstelling opgemaakt. 2 Inbreuken werden niet in een afzonderlijk PJ gezet (en dus niet als PJ meegerekend bij het cijfer 3) maar meegenomen in de PJ Migratie en PJ Bemiddeling bij deze werkgever.

Tabel: Overzicht van de vaststellingen over de laatste 4 jaar

VASTGESTELDE INBREUKEN	2015	2014	2013	2012
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: loonfiches	4	7	3	4
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: individuele rekeningen	2	11	3	1
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: jaarrekening	1	2	2	0
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: arbeidsovereenkomst	7	17	2	4
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: arbeidsreglement	1	4	1	2
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: prestatiefiche	1	0	0	0
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: werkrooster	1	0	0	0
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: facturen	0	1	1	0
Sociale betrekkingen: mededelingen	3	1	2	3
Sociale betrekkingen: cursussen	1	0	0	0
Sociale betrekkingen: onthaal nieuwe personeelsleden	1	1	1	0
Sociale betrekkingen: bevelen	1	2	1	0
Sociale betrekkingen dienst/personeelsvergadering	0	0	0	1
Sociale betrekkingen: ondernemingsraad	0	0	0	1
Sociale betrekkingen: publicaties	0	0	0	1
Inbreuk niet gespecificeerd	0	1	1	1
Totaal	23	47	17	18

De vastgestelde inbreuken met betrekking tot het taaldecreet verschillen niet ten aanzien van de vorige jaren en hebben voornamelijk betrekking op arbeidsovereenkomsten, loonfiches en mededelingen die niet in het Nederlands zijn opgesteld.

Ook naar de toekomst toe zal het aspect 'taaldecreet' telkens worden mee opgenomen in de uitgevoerde inspecties van de Afdeling Toezicht en Handhaving.

5.9

Tewerkstellingsprogramma's

Onder tewerkstellingsmaatregelen begrijpt de Afdeling Toezicht en Handhaving enkele maatregelen die de overheid in het verleden nam om de werkloosheid te bestrijden. Het arbeidsmarktbeleid was gericht op directe jobcreatie voor werkzoekenden: de overheid creëerde jobs, subsidieerde de lonen en stelde personen tewerk in diverse statuten. Onder de klassieke tewerkstellingsprogramma's vallen de projecten Derde Arbeidscircuit, Gesubsidieerde Contractuelen KB 474, Gesubsidieerde Contractuelen veralgemeend stelsel, opleidingsprojecten (de zogenaamde 'Kelchtermansprojecten') en de projecten Buitenschoolse Kinderopvang.

Al een aantal jaar konden binnen deze projecten enkel nog vervangingen plaatsvinden; er werden geen nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd. In 2015 werden wetgevende initiatieven genomen voor de regularisatie van gesubsidieerde contractuelen KB 474⁵, en de regularisatie en uitdoving van Gesubsidieerde Contractuelen veralgemeend stelsel⁶.

Ook Werkervaring valt onder deze categorie. Het stelsel van Werkervaring wou voor langdurige werkzoekenden een brug slaan tussen de periode van werkloosheid en het reguliere bedrijfsleven door opleiding en begeleiding op de werkvloer aan te bieden en versterking van de generieke competenties van de werkzoekende met het oog op uitstroom. Een werkervaringstraject duurde in de regel 12 maanden. De werkervaringsprojecten werden verlengd tot 30 september 2015. De maatregel werd intussen opgevolgd door een Subsidie Intensief Werkplekieren, in afwachting van het nieuwe concept Tijdelijke Werkervaring.

In 2015 organiseerde Afdeling Toezicht en Handhaving een laatste inspectieronde Werkervaring en Gesubsidieerde Contractuelen KB 474.

5.9.1

Werkervaring

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2008 betreffende de Werkervaring, werd het landschap van de tewerkstellingsprogramma's grondig hervormd. Vanaf 1 januari 2009 werd het klassieke tewerkstellingsprogramma Wep-plus immers omgeschakeld naar Werkervaring.

Het traject waarin een langdurige werkloze doelgroepwerknemer gedurende 1 jaar bij een werkgever tewerkgesteld werd, met het oog op doorstroming naar het normale economisch circuit, bleef behouden. De omkadering van dit traject werd echter sterk verruimd, doordat de werkgever voor de begeleiding beroep doet op leerwerkbedrijven.

Een leerwerkbedrijf is een samenwerkingsverband van meerdere organisaties die actief zijn op het vlak van tewerkstelling van kansengroepen en die dienen te beschikken over de nodige kennis en competenties om de doelgroepwerknemers intensief te begeleiden naar een geslaagde tewerkstelling in het normaal economisch circuit.

Als inspectiemethodiek werd ervoor geopteerd om te vertrekken vanuit de leerwerkbedrijven en vervolgens ook alle met het leerwerkbedrijf verbonden promotoren te inspecteren. Enkel op deze manier kan immers een volledig beeld van de werking van de verschillende projecten bekomen

⁵ Besluit van de Vlaamse Regering houdende regularisatie van de gesubsidieerde contractuelen die zijn tewerkgesteld met een contingentovereenkomst als vermeld in artikel 1, 12°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 1993 houdende uitvoering van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de Staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen (dd. 27 februari 2015)

⁶ Besluit van de Vlaamse Regering tot regularisatie en uitdoving van arbeidsplaatsen van gesubsidieerde contractuelen die zijn tewerkgesteld met een overeenkomst als vermeld in artikel 1, 12°, 14°, 15° en 36°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 1993 tot veralgemening van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen, en artikel 1, 13°, van het besluit van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 1993 houdende uitvoering van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de Staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen (dd. 18 december 2015)

worden en kunnen alle voorwaarden uit de regelgeving getoetst worden. De inhoudelijke inspecties gebeurden steeds onaangekondigd.

Er werden in 2015 74 onderzoeken Werkervaring afgewerkt, waarvan 1 opvolgingsinspectie en 3 spontane inspecties. De overige 70 inspecties maakten deel uit van de inspecties, georganiseerd rond twee leerwerkbedrijven.

Van de onderzoeken waren 38 inhoudelijk, en 36 financieel van aard. Er werden 168 inspectiebezoeken afgelegd.

Onderstaande tabel toont de stijging van het aantal inspecties vanaf 2013. In de jaren voordien werd minder inspectie nodig geacht, aangezien de begeleiding van de promotoren zeer strikt gebeurde omwille van de nieuwe regelgeving. De kans op onregelmatigheden werd daarom laag ingeschat.

Tabel: Overzicht inspecties Werkervaring 2012-2015

	2012	2013	2014	2015
inhoudelijk	5	51	22	38
financieel	6	44	19	36
totaal	11	95	41	74

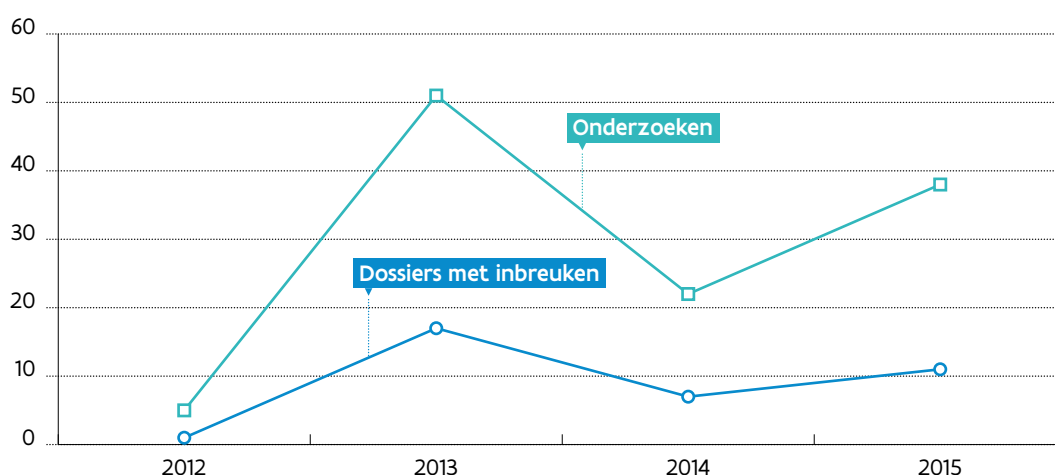
5.9.1.1

Vaststellingen

Inhoudelijke vaststellingen

In 11 dossiers werden één of meerdere inbreuken vastgesteld. Onderstaande grafiek toont de evolutie van de verhouding onderzoeken en dossiers met inbreuken voor de periode 2011-2015. Hierin kan geen duidelijke trend worden waargenomen, omwille van de fluctuatie van het aantal onderzoeken per jaar.

Grafiek: Overzicht aantal uitgevoerde inhoudelijke inspecties 2012-2015

Onderzoeken	5	51	22	38
Dossiers met inbreuken	1	17	7	11

In 2015 werden 14 inbreuken weerhouden. Hiervoor werden 4 waarschuwingen opgesteld. Er werd daarnaast voor twee dossiers voorgesteld de premie terug te vorderen (administratieve sanctie).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de vastgestelde inbreuken.

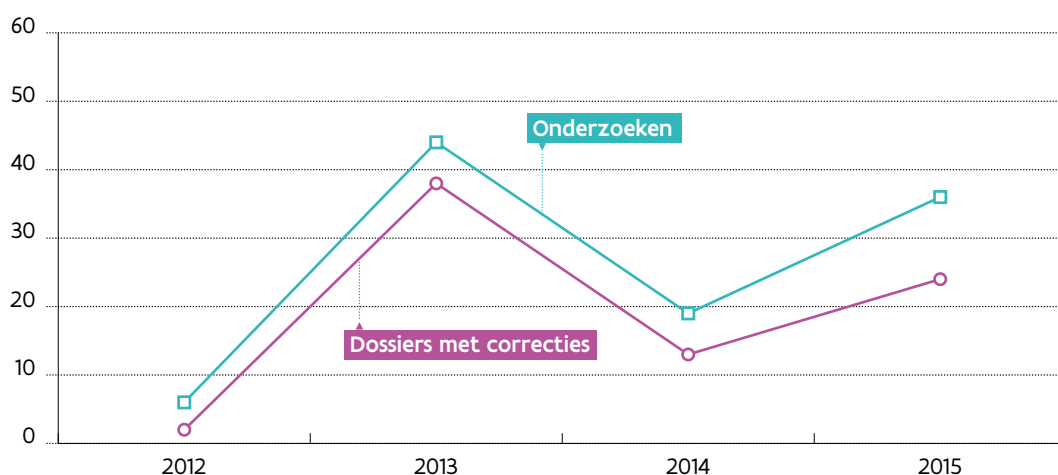
Tabel: Inhoudelijke vaststellingen Werkervaring 2015

INBREUK	AANTAL
sui-generis afdeling	3
nazorgpremie ten onrechte toegekend	2
opmaken in- en uitstroomprofiel voor elke doelgroepwerknemer	2
minimum 40 VTE	2
dubbele subsidiëring	2
verworven inkomsten niet gemeld	1
geen correcte overeenkomst promotor – LWB – doelgroepwerknemer – wg/gebruiker (terbeschikkingstelling)	1
doelgroepwerknemers voeren niet-commerciële taken uit	1
Totaal	14

Financiële vaststellingen

In 24 dossiers werden financiële correcties doorgegeven bij nazicht van de prestaties. Onderstaande grafiek toont de evolutie van de verhouding onderzoeken en dossiers met financiële correcties voor de periode 2011-2015. Hieruit blijkt duidelijk dat het aandeel dossiers met correcties altijd vrij hoog ligt.

Grafiek: Overzicht aantal uitgevoerde financiële inspecties 2012-2015

Onderzoeken	6	44	19	36
Dossiers met correcties	2	38	13	24

Bij de financiële inspecties werd ook nagegaan of alle voorgeschreven documenten (arbeidsovereenkomst, individuele fiche, integratie-attest) correct en conform de reglementering werden opge maakt. Er wordt ook nagekeken of het totaal aan subsidies niet hoger was dan de loonkost. Daarbij wordt rekening gehouden met alle ontvangen subsidies en premies op individueel niveau (o.a. de Vlaamse Ondersteuningspremie en de Tewerkstellingspremie 50+).

5.9.2

KB 474

In het kader van de harmonisering van een aantal vroegere tewerkstellingsmaatregelen werd op 1 januari 1987 het stelsel van de contingentgesco's opgestart bij de lokale en provinciale besturen. Het doel was de tewerkstelling van bepaalde categorieën van werknemers bij plaatselijke besturen te stimuleren.

Er werd gewerkt met subsidies met twee verschillende premiebedragen: €10.907 per voltijds equivalent op jaarbasis voor de gesubsidieerde contractuelen die werden toegewezen in het basis-

contingent en €5.701 per voltijds equivalent voor de gesubsidieerde contractuelen die werden toegewezen in een bijkomend contingent op een latere datum.

In 2014 besliste de Vlaamse regering om deze maatregel te regulariseren. Op 1 april 2015 hield de maatregel op te bestaan en werd 95% van de betrokken loonsubsidie en RSZ-korting overgedragen aan het betrokken bestuur. 2013 was het refertejaar waarop de berekening werd gemaakt.

In 2015 inspecteerde de Afdeling Toezicht en Handhaving elk plaatselijk bestuur in kader van het werkingsjaar 2014 en het eerste kwartaal 2015, dus totdat de maatregel werd geregulariseerd.

De Afdeling Toezicht en Handhaving voerde in 2015 inspecties uit bij in totaal 707 plaatselijke besturen. Het nazicht werd beperkt tot het financiële luik aangezien het inhoudelijke luik minder zinvol was gelet op het einde van de maatregel.

5.9.2.1

Financiële vaststellingen

Het subsidiebedrag waarop een lokaal bestuur recht heeft, wordt berekend op basis van de werkelijke arbeidsprestaties van de contingentgesco's. Deze worden uitgedrukt in een arbeidscoëfficiënt. Een contingentgesco die voltijds werkt zonder enige vorm van afwezigheid heeft op kwartaalbasis een arbeidscoëfficiënt gelijk aan 1. Deeltijds werken, verlof zonder wedde, andere toegestane afwezigheden en afwezigheden ingevolge arbeidsongeval of ziekte buiten de gewaarborgde periode worden in mindering gebracht.

Bij de inspectie ter plaatse verifieert de inspecteur de juistheid van de opgeleverde arbeidscoëfficiënten.

De volgende tabellen geven, per werkingsjaar, een overzicht van de financiële correcties uitgesplitst naar de voornaamste categorieën. De correcties worden zowel weergegeven in arbeidscoëfficiënt, als in aantal dossiers waarin verbeteringen werden uitgevoerd. Er wordt een opdeling gemaakt tussen gewone gesubsidieerde contractuelen en gesubsidieerde contractuelen kwalitatief veiligheidsplan / budgetbegeleiding (KV/BB)

Tabel: Financiële correcties werkingsjaar 2015

WERKINGSJAAR 2014	GEWONE GESCO'S				GESCO KV / BB			
	POSITIEVE CORRECTIES A.C.	# BETROKKEN DOSSIERS	NEGATIEVE CORRECTIES A.C.	# BETROKKEN DOSSIERS	POSITIEVE CORRECTIES A.C.	# BETROKKEN DOSSIERS	NEGATIEVE CORRECTIES A.C.	# BETROKKEN DOSSIERS
Geen attest			-56,6624	34			-1,9733	1
Ander contract	10,3850	8	-58,1079	21	11,2936	5	-0,2556	1
Foutieve berekening coëfficiënt	42,1915	53	-112,9746	65	5,1161	3	-15,1821	6
Andere	67,8539	23	-18,5480	16			-16,8578	4

Samenvattend blijkt, voor het werkingsjaar 2014, het volgende:

- Er zijn 82 unieke dossiers met positieve correcties (sommige dossiers komen in meerdere categorieën voor), samen goed voor 137 arbeidscoëfficiënten;
- Er zijn 126 unieke dossiers met negatieve correcties (sommige dossiers komen in meerdere categorieën voor), samen goed voor -281 aan totale arbeidscoëfficiënt.

Dit resulteert in een negatieve correctie van -144 arbeidscoëfficiënten, wat overeenstemt met een schrapping van bijna 36 gesubsidieerde VTE.

De Afdeling Toezicht en Handhaving keek ook na of de arbeidsongevallen van de gesco's juist werden doorgegeven én verrekend. Dit geeft volgend resultaat:

- In 38 dossiers werd een positieve correctie uitgevoerd (12 arbeidscoëfficiënten);
- In 85 dossiers werd een negatieve correctie uitgevoerd (-15 arbeidscoëfficiënten).

Deze correcties op de arbeidsongevallen samengenomen resulteert in een negatieve correctie van bijna 3 in arbeidscoëfficiënten uitgedrukt, overeenstemmend met 0,6489 bijkomend geschrapte VTE.

Tabel: Financiële correcties werkingsjaar 2015 (1ste kw)

WERKINGSJAAR 2015 (1 ^{STE} KW)	GEWONE GESCO'S				GESCO KV / BB			
	POSITIEVE	#	NEGATIEVE	#	POSITIEVE	#	NEGATIEVE	#
	CORRECTIES	BETROKKEN	CORRECTIES	BETROKKEN	CORRECTIES	BETROKKEN	CORRECTIES	BETROKKEN
OMSCHRIJVING	A.C.	DOSSIERS	A.C.	DOSSIERS	A.C.	DOSSIERS	A.C.	DOSSIERS
Geen attest			-25,8413	25			-1,0000	1
Ander contract	3,5151	5	-15,7330	13	0,5000	1		
Foutieve berekening coëfficiënt	43,8187	38	-25,5982	39	0,7000	2	-4,4300	4
Andere	26,4247	19	-14,6647	15	8,0053	7	-1,0000	1

Samenvattend blijkt, voor het werkingsjaar 2015 (1ste kwartaal), het volgende:

- Er zijn 64 unieke dossiers met positieve correcties (sommige dossiers komen in meerdere categorieën voor), samen goed voor 83 arbeidscoëfficiënten. 1 dossier werd hierbij uit de resultaten geweerd omdat een groot bestuur geen gegevens had opgeleverd voor het 1ste kwartaal 2015. Deze rechtzetting meetellen zou de algemene resultaten vertekenen;
- Er zijn 89 unieke dossiers met negatieve correcties (sommige dossiers komen in meerdere categorieën voor), samen goed voor -88 aan totale arbeidscoëfficiënt.

Dit resulteert in een negatieve correctie van -5 arbeidscoëfficiënten.

De Afdeling Toezicht en Handhaving keek ook na of de arbeidsongevallen van de gesco's juist werden doorgegeven én verrekend. Dit geeft volgend resultaat:

- In 20 dossiers werd een positieve correctie uitgevoerd (6 arbeidscoëfficiënten);
- In 48 dossiers werd een negatieve correctie uitgevoerd (-6 arbeidscoëfficiënten).

Deze correcties op de arbeidsongevallen samengenomen resulteert in een negatieve correctie van 0,3724 arbeidscoëfficiënten uitgedrukt.

5.9.2.2

Globale beschouwingen

Tijdens de volledige inspectieronde in 2015, met betrekking tot het werkingsjaar 2014 én het 1ste kwartaal van 2015, waarbij alle besturen werden geïnspecteerd, werd in totaal een negatieve correctie doorgevoerd van 152 arbeidscoëfficiënten wat overeenstemt met een schrapping van 38 VTE.

5.10

Activeringsmaatregelen

Deze cluster omvat inspecties op:

- De professionele integratie van personen met een arbeidshandicap (pipa);
- De tewerkstellingspremie 50+;
- De Erkende Regionale Samenwerkingsverbanden (ERSV).

In 2015 heeft Afdeling Toezicht en Handhaving de focus gelegd op inspecties inzake de tewerkstellingspremie 50+ en de Vlaamse Ondersteuningspremie bij uitzendkantoren.

5.10.1 Vlaamse Ondersteuningspremie

De Vlaamse ondersteuningspremie is een maatregel die in 2008 in het leven werd geroepen door de Vlaamse Regering met het oog op de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap.

Werkgevers die een werknemer met een arbeidshandicap in dienst hebben of nemen, kunnen mits een aantal voorwaarden gedurende een periode tot 5 jaar (evenwel verlengbaar) een loonpremie krijgen van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Uitzendkantoren dienen de helft van de ontvangen premie door te storten aan de gebruiker bij wie de betrokken werknemer wordt tewerkgesteld. Deze financiële tegemoetkoming maakt het voor werkgevers aantrekkelijker om personen met een arbeidshandicap aan te werven, wat de integratie van deze personen in de arbeidsmarkt bevordert.

Deze maatregel is van toepassing in de privésector, het onderwijs en voor werknemers die na 1 juli 2008 in dienst kwamen bij provincies, gemeenten, OCMW's en door hen opgerichte agentschappen of verenigingen.

5.10.1.1 Vaststellingen

In 2012 werden 24 ondernemingen geïnspecteerd die één of meerdere personen tewerkstelden met een Vlaamse Ondersteuningspremie. In de selectie van deze inspectieronde, werden 10 'reguliere' ondernemingen opgenomen en 14 uitzendkantoren. Bij de 10 geïnspecteerde 'reguliere' ondernemingen werden geen inbreuken vastgesteld. Bij 9 van de 14 uitzendkantoren (64%) werd een inbreuk vastgesteld op de wetgeving, die stipuleert dat als een werknemer met een arbeidshandicap wordt tewerkgesteld in het kader van uitzendarbeid, volgens de wet van 24 juli 1987, de helft van het bedrag van de Vlaamse Ondersteuningspremie door het uitzendkantoor dient te worden overgemaakt aan de gebruiker (zie jaarrapport Afdeling Toezicht en Handhaving 2012).

Omwille van het grote aantal vaststellingen bij uitzendkantoren, werd deze inspectieronde in 2015 herhaald. 12 uitzendkantoren uit 2012 werden opnieuw geïnspecteerd, voor zover zij na de vorige inspectie nog personen via interim tewerkstelden met een Vlaamse Ondersteuningspremie. Daarnaast werden 18 uitzendkantoren voor een eerste keer geïnspecteerd.

Opnieuw werd een groot aantal inbreuken vastgesteld m.b.t. het overmaken van de helft van de Vlaamse Ondersteuningspremie door het uitzendkantoor.

Bij de 12 herinspecties uit 2012 bleken opnieuw 5 interimkantoren (of 42%) zich niet te houden aan art. 32. Van de 18 nieuwe interimkantoren werden bij 14 kantoren (of 78%) inbreuken vastgesteld tegen hetzelfde artikel. Er werden – net als in 2012 – geen inbreuken vastgesteld tegen de overige geïnspecteerde bepalingen.

5.10.2 Tewerkstellingspremie 50+

Tussen 2010 en 2013 inspecteerde de Afdeling Toezicht en Handhaving 135 ondernemingen op de naleving van de reglementering betreffende de tewerkstellingspremie 50+. Bij een aantal non-profit organisaties werd vastgesteld dat het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 april 2006 tot invoering van de tewerkstellingspremie niet van toepassing is omdat de loonkost van de onderneming voor meer dan 50% wordt gefinancierd met subsidies verleend door de federale of Vlaamse overheid.

Van de 135 dossiers die in het verleden werden geïnspecteerd, bleken er 62 dossiers te zijn waarin werd vastgesteld dat de loonkost meer dan 50% werd gesubsidieerd met federale of Vlaamse

subsidies en waarbij dus het advies werd geformuleerd aan de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding om voor één of meerdere jaren de tewerkstellingspremie 50+ terug te vorderen.

Na herinspectie van alle 62 dossiers bleek dat in bijna alle gevallen het oorspronkelijke advies kan worden behouden. Slechts in 4 dossiers werd het advies tot terugvordering van de tewerkstellingspremie 50+ herroepen.

Aangezien maar in 4 op 62 dossiers een herziening van het advies werd geformuleerd, kan worden geconcludeerd dat de toelagen sociale maribel slechts een beperkte invloed hebben op het bereiken van de 50% grens.

De maatregel tewerkstellingspremie 50+ wordt in uitdoving geplaatst. Werkgevers zullen in de plaats kunnen genieten van een RSZ-doelgroepvermindering voor oudere werknemers.

5.11 Competentie en loopbaan

Onder deze cluster begrijpt de Afdeling Toezicht en Handhaving de bevoegdheden inzake sectorconvenants, opleidingscheques, ervaringsbewijzen, loopbaanbegeleiding, en initiatieven met betrekking tot levenslang leren.

In 2015 heeft de Afdeling Toezicht en Handhaving de financiële eindrapportering van de sectorconvenants voor de periode 2013-2014 geïnspecteerd. Er werd voor gekozen om deze inspecties te laten gelijklopen met de inhoudelijke evaluatie van het eindverslag, opgenomen door de operationele afdeling. In totaal heeft de Afdeling Toezicht en Handhaving 46 onderzoeken uitgevoerd.

Het geïnspecteerde sectorconvenant vermeldde een maximale toelage ter financiering van de tewerkstelling van een overeengekomen aantal sectorconsulenten, uitgedrukt in voltijds equivalenten. Hiermee werd beoogd de continuïteit van de uitvoering van het convenant te vrijwaren. De Afdeling Toezicht en Handhaving adviseerde om de maximale toelage alleen toe te kennen indien de invulling van het overeengekomen aantal voltijds equivalenten 100% bedraagt. Dat betekent dat de maximale toelage pro rata zou worden aangepast wanneer de invulling geen 100% bedraagt;

- indien de tewerkstelling van de sectorconsulent onderbroken werd;
- indien de tewerkstelling onvoldoende voltijds equivalenten vertegenwoordigt. Deze redenering werd gevolgd. In totaal werd naar aanleiding van de inspecties € 236.498 teruggevorderd of minder betaald aan sectoren.

Bij deze financiële inspecties werd in een aantal gevallen overlap geconstateerd tussen voorliggende sectorconvenants en projecten die gefinancierd worden met Europese middelen en Vlaamse cofinanciering. Hierbij kan mogelijks over- of dubbelfinanciering vermoed worden. Verder onderzoek kon niet worden opgezet vanuit de inspectie van het convenant, aangezien de meeste projecten Europees Sociaal Fonds op dat moment nog lopende waren. De situaties waarbij zowel het convenant als een project Europees Sociaal Fonds instaan voor de financiering van de opgezette initiatieven, werden daarom gemeld aan de Afdeling Europees Sociaal Fonds van het departement Werk en Sociale Economie (het toenmalige ESF-Agentschap). De Afdeling Europees Sociaal Fonds heeft verder actie ondernomen naar aanleiding van de overgemaakte vaststellingen.

5.12 Sociale economie

Sociale economie bestaat uit een verscheidenheid van bedrijven en initiatieven die in hun doelstellingen de realisatie van bepaalde maatschappelijke meerwaarden vooropstellen.

Het voorbije jaar was een transitiejaar voor twee grote maatregelen. Op 22 november 2013 werd het nieuwe Decreet Lokale Diensteneconomie goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op 19 december 2014 werden ook de uitvoeringsbesluiten goedgekeurd. De nieuwe regelgeving was vanaf 1 april 2015 van kracht.

De beschutte en sociale werkplaatsen maakten op 1 april 2015 de omschakeling naar het Decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling dd. 12 juli 2013 (hierna: Maatwerkdecreet).

De transitie naar de nieuwe regelgeving vergde een grote aanpassing van de betrokken organisaties. In beide regelgevingen werden daarom overgangsbepalingen voorzien, die verschillende jaren duren.

De Afdeling Toezicht en Handhaving heeft het evenwel nuttig geacht te inspecteren op de regelgeving omtrent enclaves bij maatwerkbedrijven, die onmiddellijk in voege is gegaan. Uit inspecties in het verleden bleek namelijk dat hiertegen regelmatig inbreuken worden begaan.

5.12.1

Maatwerkdecreet

De doelgroep van deze maatregel zijn personen met een arbeidshandicap, een psychosociale problematiek of langdurig werkzoekenden die extra begeleiding nodig hebben. Er wordt gewerkt met het zogenaamde 'rugzakprincipe', waarbij voor elke doelgroepwerknemer een werkondersteuningspakket wordt bepaald o.b.v. de nood aan ondersteuning.

De focus ligt op ondersteunde groei van de doelgroepwerknemers met een aangepast WOP dat periodiek geëvalueerd wordt in functie van de individuele noden. Als blijkt dat een werknemer geen maatwerkondersteuning meer nodig heeft, stopt de ondersteuning en krijgt hij/zij de kans om intern of extern door te stromen.

Doelgroepwerknemers met een werkondersteuningspakket kunnen tewerkgesteld worden in een maatwerkbedrijf of een maatwerkafdeling. Een maatwerkafdeling is een bedrijf waarvan de kernactiviteit draait rond productie of dienstverlening. Zo'n bedrijf stelt minimaal 5 VTE doelgroepwerknemers tewerk. Een maatwerkbedrijf is een bedrijf dat van inschakeling de kernactiviteit maakt. Het personeelsbestand bestaat dan ook minimaal uit 20 VTE doelgroepwerknemers, die minstens 65% van het personeelsbestand uitmaken. Alle beschutte en sociale werkplaatsen werden in overgangsfase automatisch gelabeld als maatwerkbedrijven vanaf 1 april 2015.

Enkele bepalingen uit het nieuwe Maatwerkdecreet beschrijven de enclavewerking. Sommige bepalingen zijn – in tegenstelling tot verschillende overgangsmaatregelen – al vanaf de ingang van het decreet in voege. In het verleden werden regelmatig inbreuken vastgesteld tegen de verplichtingen uit de oude regelgeving m.b.t. beschutte werkplaatsen. Na enkele jaren, omwille van de transitie naar maatwerk, minder inspecties te hebben uitgevoerd bij sociale en beschutte werkplaatsen, heeft Afdeling Toezicht en Handhaving beslist om in 2015 de enclavewerking bij maatwerkbedrijven te inspecteren.

5.12.2

Vaststellingen

In 2015 werden 98 enclave-inspecties uitgevoerd bij 42 maatwerkbedrijven. Er werd gefocust op drie belangrijke elementen:

- Bij enclavewerking moet het maatwerkbedrijf voorzien in permanente en kwaliteitsvolle begeleiding op de werkvloer;
- De enclave-overeenkomst, die melding moet maken van de plaats van tewerkstelling, de duur van de opdracht, de taken van de doelgroepwerknemers en de werktijdregeling, moet op voorhand overgemaakt worden aan de Afdeling Sociale Economie en Duurzaam Ondernemen van het Departement Werk en Sociale Economie;
- De aanwezigheid van doelgroepwerknemers en begeleiders op de enclave moet dagelijks geregistreerd worden.

Er werden in totaal 53 inbreuken vastgesteld. Onderstaande tabel geeft een overzicht.

Tabel: Overzicht inbreuken inspecties enclaves 2015

INBREUK OMSCHRIJVING	AANTAL INBREUKEN
De partijen sluiten over de samenwerking een schriftelijke overeenkomst die minimaal de volgende bepalingen formuleert: 1° de plaats van tewerkstelling; 2° de duur van de opdracht; 3° de globale doelstelling van de opdracht, met opgave van de aard van de taken die de doelgroepwerknemers uitoefenen.	25
Het maatwerkbedrijf kan samenwerken met private en publieke ondernemingen of organisaties in het kader van enclavewerking. Die samenwerking moet altijd voorzien in een permanente en kwaliteitsvolle begeleiding van de doelgroepwerknemers door een gekwalificeerde begeleider die in dienst is van het maatwerkbedrijf.	19
Het maatwerkbedrijf brengt voorafgaandelijk aan de uitvoering van de samenwerking de schriftelijke overeenkomst ter kennis van de partijen volgens de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering.	6
Het maatwerkbedrijf registreert dagelijks: 1° de identiteit van de doelgroepwerknemers in de enclavewerking; 2° de identiteit van de gekwalificeerde begeleider in de enclavewerking.	3
Totaal	53

De Afdeling Toezicht en Handhaving tilt er vooral zwaar aan dat – ondanks voorgaande inspectierondes en de daaraan gekoppelde informatiemomenten – nog steeds in 20% van de dossiers werd vastgesteld dat er geen permanente begeleiding aanwezig is bij de enclavewerking. Kwaliteitsvolle begeleiding is een belangrijk element in de tewerkstelling van doelgroepwerknemers, waaraan de begeleidingspremie uit het werkondersteuningspakket rechtstreeks wordt verbonden. De permanente aanwezigheid van een begeleider is geen nieuw gegeven t.o.v. de voorgaande regelgeving. Ook in het verleden werden hiertegen regelmatig inbreuken vastgesteld.

Het Maatwerkdecreet bevat sanctiebepalingen, die Afdeling Toezicht en Handhaving toelaten gericht op te treden tegen vastgestelde inbreuken. Ook de verplichtingen i.v.m. enclavewerking kunnen strafrechtelijk worden vervolgd.

De vastgestelde inbreuken werden beteugeld d.m.v. een waarschuwing of pro justitia.

Tabel: Overzicht sancties inspecties enclaves 2015

DOCUMENT TYPE	AANTAL
Waarschuwing	13
Pro Justitia	6
Pv Van Inlichtingen	1

In totaal waren hierbij 18 maatwerkbedrijven betrokken. Dat betekent dat bij 43% van de 42 onderzochte maatwerkbedrijven, één of meerdere inbreuken werden vastgesteld. De enclavewerking is voor veel maatwerkbedrijven een cruciaal onderdeel van de bedrijfsvoering. Uit deze resultaten kan worden afgeleid dat de regelgeving hieromtrent onvoldoende gekend is.

5.12.3

Toekomstige evoluties

De Raad van State heeft na een klacht van twee maatwerkbedrijven het uitvoeringsbesluit per 8 februari 2016 geschorst. Dat betekent dat de regelgeving betreffende beschutte en sociale werkplaatsen opnieuw van kracht is.

Het is vandaag onduidelijk hoe de toekomst van de maatwerkbedrijven/beschutte en sociale werkplaatsen eruit zal zien. De Afdeling Toezicht en Handhaving volgt deze ontwikkelingen waakzaam, en zal niet nalaten te inspecteren op basis van de vigerende regelgeving.

5.13 \ Europees Sociaal Fonds

5.13.1 \ Situering

Sinds de invoering van de Europese Werkgelegenheidsstrategie in 1998 en de Lissabonstrategie in 2000, wordt het Europees Sociaal Fonds beschouwd als de belangrijkste Europese financiële ondersteuning van de inspanningen die de lidstaten leveren in het nastreven van de Europese Werkgelegenheidsrichtsnoeren. Het Europees Sociaal Fonds stimuleert Vlaamse organisaties om de arbeidsmarkt te versterken en de werkgelegenheid te vergroten. Het fonds helpt mensen omscholen naar een nieuwe job of begeleidt hen bij het zoeken naar een eerste baan. Bedrijven krijgen hulp bij de afstemming werk/privé voor de werknemers en de structuur van de arbeidsorganisatie. Ook maatschappelijk kwetsbare groepen, zoals laaggeschoolden, allochtonen of personen met een arbeidshandicap worden hierin betrokken. Daarnaast stimuleert het Vlaamse Agentschap Europees Sociaal Fonds organisaties om innoverend en transnationaal te werken.

Om de Vlaamse werkenden, werkzoekenden en organisaties te helpen zich te wapenen tegen de veranderende arbeidsmarkt, ontvangt het Europees Sociaal Fonds Vlaanderen kapitaal van de Europese Unie en de Vlaamse overheid. Het Europees Sociaal Fonds Vlaanderen verdeelt deze middelen – in de vorm van subsidies – onder organisaties die de Vlaamse arbeidsmarkt stimuleren om werkzoekenden nieuwe kansen te geven en werknemers tevreden aan het werk te houden. Dat wordt voor de programmaperiode 2007-2013, waartoe de hieronder besproken audits behoren, uitgevoerd op basis van 5 prioriteiten:

- prioriteit 1: talentenactivering en duurzame integratie op de arbeidsmarkt;
- prioriteit 2: bevorderen van sociale inclusie van kansengroepen via maatgericht werken;
- prioriteit 3: ondernemings- en organisatiecultuur focussen op mens en maatschappij;
- prioriteit 4 en 5: innovatie en 'transnationale en interregionale samenwerking'.

5.13.2 \ Keuze van de geauditeerden

Overeenkomstig de Europese Verordening nr.1083 art.59 werden drie autoriteiten aangeduid om binnen deze programmaperiode het efficiënt en correct beheer van het Vlaams programma doelstelling 2 na te gaan: de beheersautoriteit, de certificerende autoriteit en de auditautoriteit. Elk van deze autoriteiten heeft verschillende taken en bevoegdheden, met duidelijke onderlinge communicatiestromen en met diverse inspectie- en auditsporen.

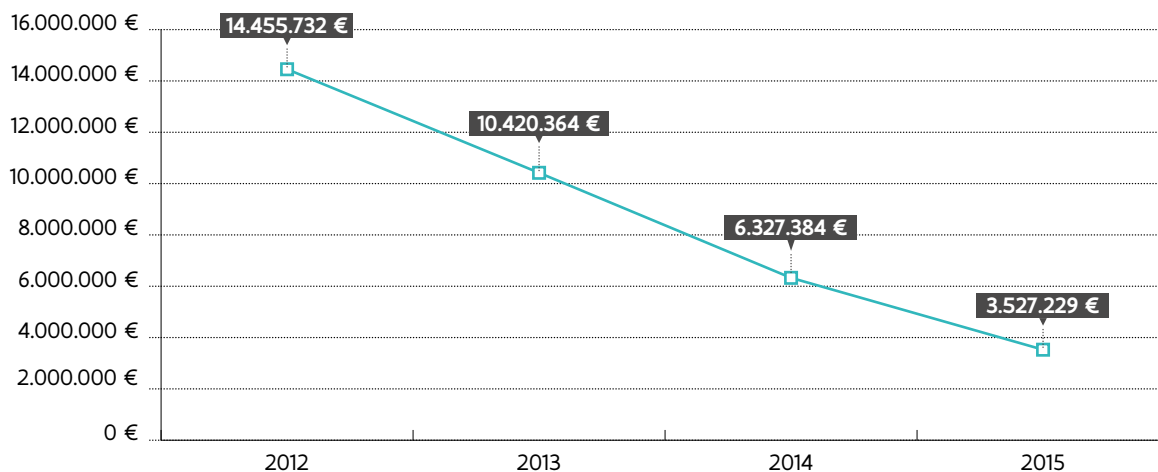
Ingevolge beslissing van de Vlaamse Regering werd Inspectie van Financiën aangeduid als auditautoriteit. In de eveneens door de Vlaamse Regering goedgekeurde samenwerkingsovereenkomst met het Vlaamse Agentschap Europees Sociaal Fonds en het operationeel programma werd de afdeling Afdeling Toezicht en Handhaving aangeduid als mede-auditor op concrete acties (externe audit bij de promotoren). Deze structuur heeft voor gevolg dat de Afdeling Toezicht en Handhaving in opdracht van de auditautoriteit audits uitvoert op het terrein. De te auditeren dossiers worden door de auditautoriteit geselecteerd, op basis van een objectieve wetenschappelijk onderbouwde steekproef, aangevuld met risicoanalyse.

Dit heeft tot gevolg dat de hieronder besproken resultaten geen betrekking hebben op de totaliteit van de uitgevoerde inspecties op het operationeel programma. Naast de audits op concrete acties die door de Afdeling Toezicht en Handhaving werden uitgevoerd, werden immers door de auditautoriteit nog andere audits uitgevoerd. De hieronder weergegeven resultaten zijn dus geenszins een weerspiegeling van de totale geauditeerde kosten en kunnen geen indicatie zijn van de vastgestelde foutenmarges over het volledige programma.

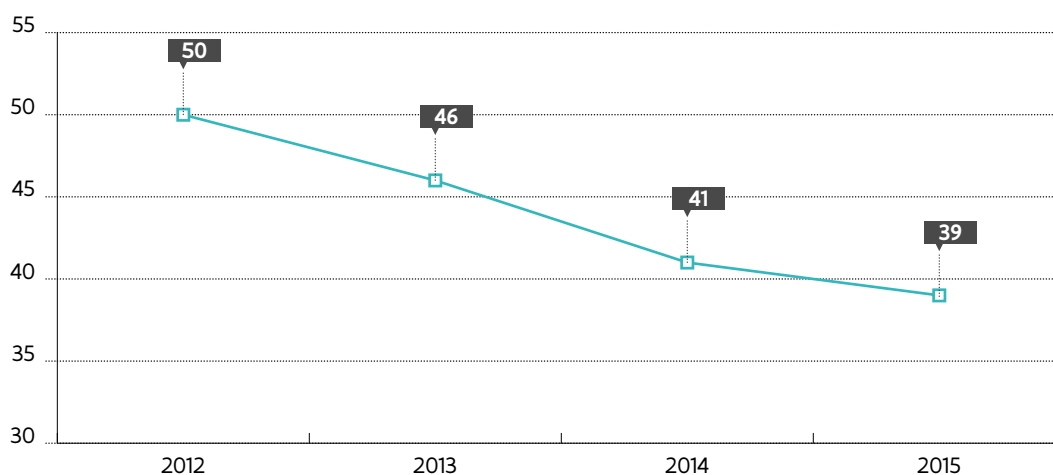
5.13.3 Cijfermateriaal

5.13.3.1 Aantal uitgevoerde audits

Grafiek: Geauditeerde netto subsidiabele kost 2012-2015

Grafiek: Aantal geauditeerde dossiers 2012-2015

Hierboven wordt een overzicht gegeven van het aantal geauditeerde dossiers in de voorbije 5 jaar, alsook van de netto subsidiabele kost⁷ die deze audits vertegenwoordigden. Aangezien de steekproef door de auditautoriteit genomen wordt, heeft Toezicht en Handhaving geen invloed op het aantal audits, noch op de geauditeerde netto subsidiabele kost. Hoewel het aantal dossiers jaarlijks rond de 40 à 50 blijft, kende de geauditeerde netto subsidiabele kost de voorbije jaren een sterkere schommeling.

De audits van de voorbije jaren zijn als volgt verdeeld over de verschillende prioriteiten. Daar waar het zwaartepunt in de voorbije 3 jaren (in aantallen) op dossiers in prioriteit 1 (talentenactivering en duurzame integratie op de arbeidsmarkt) lag, was de focus qua aantallen in 2014 en 2015 vooral gericht op prioriteit 3 (ondernemings- en organisatiecultuur focussen op mens en maatschappij).

⁷ Netto Subsidiabele Kost: de totale subsidiabele kost waarbij de ontvangsten in mindering werden gebracht.

Tabel: Uitgevoerde inspecties per prioriteit

	2011		2012		2013		2014		2015	
	NETTO SK	AANT	NETTO SK	AANT	NETTO SK	AANT	NETTO SK	AANT	NETTO SK	AANT
PRIO 1	3.569.668,11€	25	7.801.573,01€	24	8.558.058,54€	28	2.121.427,92€	8	404.296,60 €	5
PRIO 2	389.862,60€	6	4.890.615,10€	12	51.192,99€	2	1.434.834,81€	3	831.743,48 €	3
PRIO 3	600.685,36€	7	2.027.683,91€	9	1.125.785,05€	8	1.730.401,61€	22	1.481.482,35 €	23
PRIO 4	338.571,25€	9	735.860,00€	5	414.905,04€	5	900.385,93€	7	664.968,56 €	7
PRIO 5	22.000,00€	2			270.422,49€	3	140.334,05€	1	144.737,86 €	1
Totaal	4.920.787,32€	49	15.455.732,02€	50	10.420.364,11€	46	6.327.384,32€	41	3.527.228,85 €	39

Alle 39 audits werden uitgevoerd op basis van de statistisch onderbouwde steekproef van de auditautoriteit. In tegenstelling tot vorige jaren, werden geen dossiers ter inspectie voorgelegd aan afdeling Toezicht en Handhaving op basis van een risicoanalyse (R).

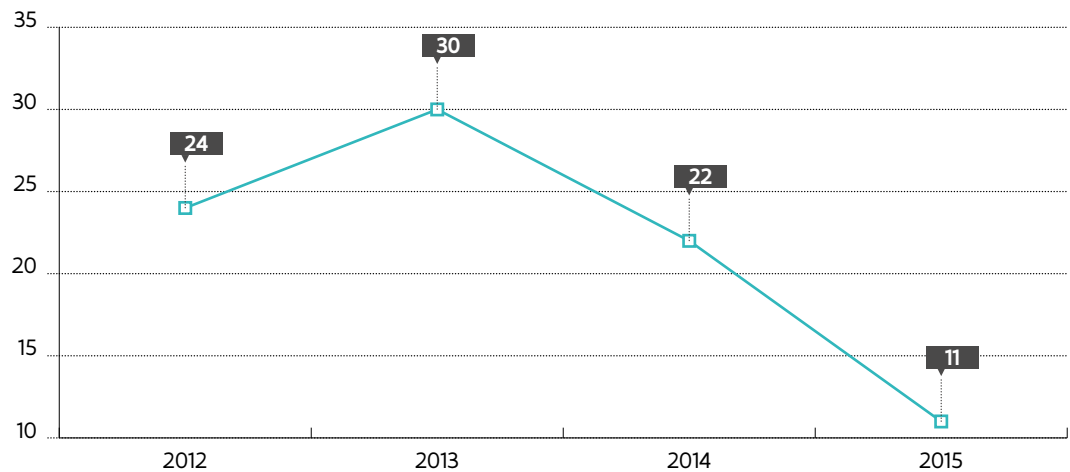
Tabel: Uitgevoerde inspecties per aanleiding

	2011		2012		2013		2014		2015	
	NSK	AANT	NSK	AANT	NSK	AANT	NSK	AANT	NSK	AANT
S	2.537.247,20€	33	14.198.209,61€	44	8.836.606,86€	43	6.134.806,01€	38	3.527.228,85 €	39
R	2.383.540,12€	16	1.257.522,41€	6	1.583.757,25€	3	192.578,31€	3		
Totaal	4.920.787,32€	49	15.455.732,02€	50	10.420.364,11€	46	6.327.384,32€	41	3.527.228,85 €	39

In de uitgevoerde audit inspecteert de inspecteur onder meer de inhoudelijke uitvoering van het project, de werkelijke deelname van cursisten aan georganiseerde opleidingen, de ingediende kosten en voorgelegde financiering, het boekhoudsysteem, de gevoerde publiciteit, staatssteunregelgeving, naleving van aanbestedingsregelgeving en gevoerde gelijke kansenbeleid. Na de audit wordt door de inspecteur een auditverslag opgemaakt, dat – na een interne kwaliteitsinspectie en kwaliteitsinspectie door de auditautoriteit – wordt voorgelegd aan de geauditeerde instantie – de promotor – de zgn. hoor-wedewoord-procedure. Daarnaast worden per audit 4 checklists ingevuld en bijgehouden, met name over subsidiabiliteit, overheidsopdrachten, staatssteunregelgeving en gevoerde publiciteit.

De promotor kan binnen een termijn van 3 weken bezwaar indienen op het voorgelegde auditrapport. In tegenstelling tot de voorbije jaren, werd in 2015 een proceswijziging doorgevoerd. Daar waar de eventuele reactie vroeger werd beoordeeld door dezelfde inspectie die het initiële rapport opmaakte, wordt dit vanaf 2015 door de auditautoriteit zelf uitgevoerd. Dit om de onafhankelijkheid ten volle te waarborgen. Hieronder worden zowel de resultaten van de audits voor hoor-wedewoord als erna weergegeven.

Grafiek: Foutenmarge na hoor-wederwoord 2012-2015

De uitgevoerde audits kunnen resulteren in kortingen op de netto subsidiabele kost zoals ingediend door de promotor en aanvaard door de beheersautoriteit, in casu het Vlaams Agentschap Europees Sociaal Fonds. Deze kortingen resulteren in een foutenmarge, met name de marge aan verschil die nog bestaat na de interne inspectie door de beheersautoriteit. De foutenmarge is bijgevolg het verschil tussen de door het Vlaams Agentschap Europees Sociaal Fonds aanvaarde netto subsidiabele kost en de door de inspecteur aanvaarde netto subsidiabele kost.

In de grafiek hierboven ziet u de foutenmarge van de dossiers 'steekproef' in de periode 2010-2015⁸. Het betreft de foutenmarge van de dossiers na behandeling van de reactie (sinds 2015 door de auditautoriteit), aangezien dit cijfer als definitieve foutenmarge wordt beschouwd. Enkel de foutenmarge van de dossiers die door de wetenschappelijk onderbouwde steekproef werden genomen, wordt door de Directoraat-Generaal Emploiment binnen de Europese Commissie beschouwd als werkelijke foutenmarge. De cijfers over de foutenmarge van de dossiers 'risicoanalyse' is dus louter informatief.

In de tabel hieronder wordt de foutenmarge meer in detail weergegeven, namelijk voor de verschillende prioriteiten. Er is tevens telkens sprake van een foutenmarge voor en na de hoor-wederwoord-procedure, zijnde de periode waarin de promotor de kans krijgt om een bezwaar in te dienen tegen de door de inspecteur doorgevoerde kortingen. De impact hiervan op de uiteindelijk aanvaarde foutenmarge is relatief klein (in absolute waarde bedraagt deze in 2015 €92.436 aan kosten die na reactie extra konden worden aanvaard), wat betekent dat de achteraf aangedragen argumenten van de promotor in veel gevallen niet konden weerhouden worden.

Een negatieve foutenmarge wijst erop dat door de inspecteur kosten werden aanvaard die tijdens de eerste-lijns-inspectie door de beheersautoriteit werden geschrapt.

⁸ Voor 2015 betreft het alle dossiers, aangezien in dit jaar enkel steekproef-dossiers werden geauditteerd door de Afdeling Toezicht en Handhaving.

Tabel: Globale foutenmarge (=FM) per prioriteit voor en na bezwaarperiode

		2011		2012		2013		2014		2015	
		FM VOOR BEZWAAR	FM NA BEZWAAR	FM VOOR BEZWAAR	FM NA BEZWAAR	FM VOOR BEZWAAR	FM NA BEZWAAR	FM VOOR BEZWAAR	FM NA BEZWAAR	FM VOOR BEZWAAR	FM NA BEZWAAR
S	PRIO 1	18,44%	17,28%	42,66%	42,23%	47,85%	36,87%	1,03%	1,03%	1,35%	1,43%
	PRIO 2	0,78%	0,78%	16,65%	16,42%	1,42%	1,42%	38,85%	38,85%	18,85%	11,59%
	PRIO 3	0%	0%	-12,46%	-14,90%	2,78%	2,78%	48,50%	48,35%	15,84%	13,65%
	PRIO 4	1,36%	0,63%	7,33%	1,40%	2,01%	2,01%	3,85%	3,85%	10,02%	10,02%
	PRIO 5	0%	0%			15,64%	15,64%	8,30%	8,30%	20,56%	20,56%
	Steekproef	14,66%	13,66%	24,72%	23,83%	39,15%	30,35%	22,36%	22,32%	13,98%	11,36%
R	PRIO 1	-2,36%	-2,36%	0,49%	0,49%	15,28%	15,28%				
	PRIO 2	16,39%	16,39%								
	PRIO 3	29,77%	29,77%	15,95%	15,95%			26,73%	26,73%		
	PRIO 4			0,05%	0,05%	0%	0%				
	PRIO 5					0%	0%				
	Risico-analyse	7,04%	7,04%	2,33%	2,33%	14,18%	14,18%	29,85%	26,73%		

In onderstaande tabel kunnen dezelfde foutenmarges worden teruggevonden, maar deze maal opgesplitst naar de 4 grote kostenposten: personeelskosten (d.i. zowel intern als extern personeel), deelnemerskosten, directe kosten en indirecte kosten. Deze laatste rubriek wordt forfaitair bepaald aan de hand van andere kostenrubrieken.

Voor de duidelijkheid wordt in deze tabel geen opsplitsing gemaakt per prioriteit, maar worden de foutenmarges per kostenpost over de verschillende prioriteiten weergegeven. Voor de volledigheid wordt wel de opsplitsing gemaakt tussen steekproefdossiers en risicoanalysedossiers; echter door het kleine aantal dossiers uit de risicoanalyse, moet men voorzichtig zijn met het koppelen van conclusies aan deze foutenmarges.

Tabel: Foutenmarge (=FM) per kostenrubriek voor en na bezwaarperiode

		2011		2012		2013		2014		2015	
		FM VOOR BEZWAAR	FM NA BEZWAAR	FM VOOR BEZWAAR	FM NA BEZWAAR	FM VOOR BEZWAAR	FM NA BEZWAAR	FM VOOR BEZWAAR	FM NA BEZWAAR	FM VOOR BEZWAAR	FM NA BEZWAAR
S	Personeelskost	12,66%	11,58%	22,01%	21,16%	32,37%	25,80%	21,49%	21,48%	13,91%	10,26%
	Deelnemerskost	15,75%	14,77%	25,70%	25,57%	64,37%	52,49%	10,68%	9,77%	17,73%	17,77%
	Directe kost	29,26%	29,26%	4,78%	1,70%	-23,89%	-23,89%	18,43%	18,43%	-1,14%	-1,14%
	Indirecte kost	14,73%	13,83%	20,71%	20,07%	-9,46%	-9,46%	47,83%	47,78%	5,83%	5,14%
	Transnationaal					43,12%	43,12%	0%	0%	17,11%	17,11%
	Totaal steekproef	14,66%	13,66%	24,72%	23,83%	39,15%	30,35%	22,36%	22,32%	13,98%	11,36%
R	Personeelskost	9,55%	9,55%	1,37%	1,37%	12,72%	12,72%	30,60%	26,62%		
	Deelnemerskost	-4,07%	-4,07%	0,09%	0,09%	14,40%	14,40%	27,15%	27,15%		
	Directe kost	1,26%	1,26%	24,51%	24,51%						
	Indirecte kost	9,22%	9,22%	1,32%	1,32%	0%	0%				
	Transnationaal					0%	0%				
	Totaal risicoanalyse	7,04%	7,04%	2,33%	2,33%	14,18%	14,18%	29,85%	26,73%		

Hieronder wordt voor de steekproefdossiers ook de absolute kost weergegeven waarop de foutenmarges werden berekend.

Tabel: Ingediende en aanvaarde kost in absolute cijfers (na bezwaarperiode) voor de steekproefdossiers 2014

	AANVAARDE KOST AGENTSCHAP	AANVAARDE KOST NA BEZWAAR	VERSCHIL
Personeelskost	3.229.144,32	2.897.686,25	331.458,07
Deelnemerskost	240.394,64	197.673,65	42.720,99
Directe kost	28.850,08	29.178,20	-328,12
Indirecte kost	28.366,87	26.908,89	1.457,98
Transnationale kost	472,94	392,00	80,94
Bruto TSK	3.527.228,85	3.151.838,99	375.389,86
Ontvangsten	0,00	0,00	0,00
Globale korting	0,00	25.398,84	-25.398,84
Netto TSK	3.527.228,85	3.126.440,15	400.788,70

De grootste foutenmarge is in 2015 voor de dossiers steekproef terug te vinden in de rubriek transnationale kosten en deelnemerskosten. Aan de hand van de absolute waardes van elke rubriek zien we echter dat de transnationale kosten een rubriek is met een heel klein aantal kosten. Daardoor zorgt 1 schrapping hier voor een relatief grote foutenmarge, terwijl de schrapping slechts een 80€ bedraagt.

Wat betreft de deelnemerskosten bedraagt de foutenmarge na hoor wederwoord ongeveer 17%; bij de personeelskosten is dit 10%. De meest voorkomende onvolkomenheden zijn in 2015 de volgende:

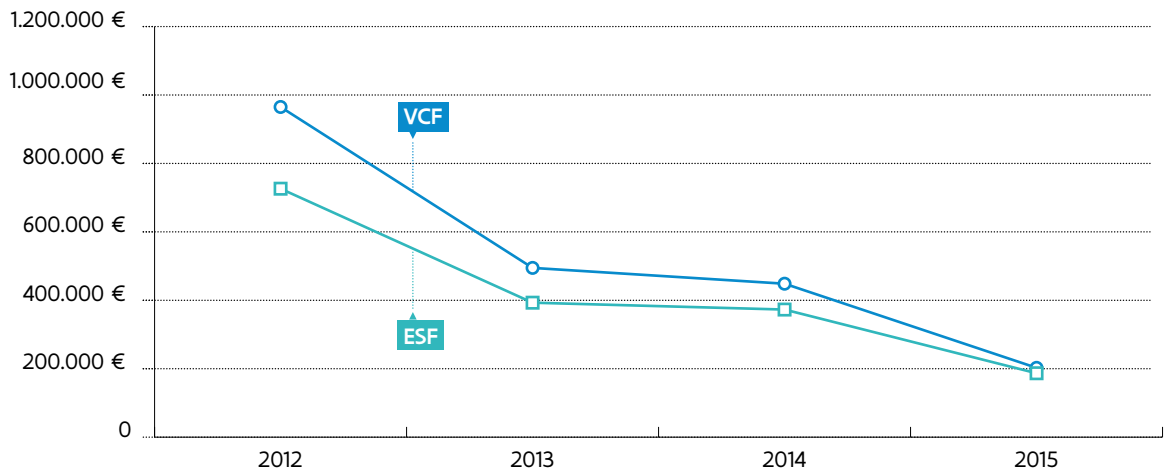
- Extern personeel ingebracht als intern personeel;
- Deelnemers ingebracht als interne personeelskost;
- Onvolkomenheden in de registratie van intern personeel en deelnemers – zeker nu meer en meer dossiers met standaardkosten worden ingediend – ruwweg houdt dit in dat voor opleidingen/begeleidingen die voor het grootste deel intern werden gegeven, de promotor geen personeels- of directe kosten meer dient te kunnen aantonen, maar dat per gepresteerd deelnemersuur een vaste standaardkost wordt toegekend – is een goede registratie zeer belangrijk;
- Inschaling intern personeel (m.b.t. de toegepaste standaardkost);
- Standaardkost toepassen zonder dat er kosten tegenover staan (bvb niet vergoede overuren).

Wij herhalen hier tot slot nogmaals dat de hierboven besproken foutenmarges geen betrekking hebben op de totaliteit van de uitgevoerde inspecties op het Europees Sociaal Fonds-programma. Zoals in het begin van dit hoofdstuk werd aangehaald, werden naast de audits op concrete acties die door de Afdeling Toezicht en Handhaving werden uitgevoerd, immers door de auditautoriteit nog andere audits uitgevoerd, die een impact hebben op de totale subsidiabele kosten van het Europees Sociaal Fonds-programma. De foutenmarges op de dossiers onderzocht door Afdeling Toezicht en Handhaving zijn dus geenszins een weerspiegeling van de totale geïnspecteerde kosten en kunnen geen indicatie zijn van de vastgestelde foutenmarges over het volledige programma.

5.13.3.3

Terugvorderbaar bedrag

Grafiek: Terugvorderbaar bedrag 2012-2015

	2012	2013	2014	2015
ESF	726.149	393.003	372.914	186.787
VCF	964.992	494.700	448.482	202.619

Naast de foutenmarges, die een beeld geven over de voorgestelde kortingen op de door het Vlaams Agentschap Europees Sociaal Fonds aanvaarde kosten, wordt hier een overzicht gegeven van de terugvorderbare bedragen. De aanvaarde subsidiabele kost wordt immers gefinancierd vanuit verschillende bronnen, waaronder uiteraard financiering uit het Europees Sociaal Fonds, maar deze bestaat eveneens uit Vlaamse cofinanciering, private middelen, ...

Als onderdeel van de audit inspecteert de Afdeling Toezicht en Handhaving eveneens het financieringsschema. Afdeling Toezicht en Handhaving of de auditautoriteit vorderen zelf geen middelen terug, maar stellen kortingen voor aan het ESF-agentschap, vandaar wordt hier gesproken over het terugvorderbaar bedrag en niet teruggevorderd bedrag.

Zoals uit bovenstaande grafiek en onderstaande tabel blijkt, ligt het terugvorderbaar bedrag lager dan de voorbijgaande jaren. Dit is te wijten aan 2 oorzaken, nl. het feit dat de foutenmarge gedaald is, en doordat de totale geïnspecteerde subsidiabele kost lager ligt.

Tabel: Terugvorderbaar bedrag ESF en VC (na reactie), in euro

	2011		2012		2013		2014		2015	
	TERUGVORDERBAAR BEDRAG		TERUGVORDERBAAR BEDRAG		TERUGVORDERBAAR BEDRAG		TERUGVORDERBAAR BEDRAG		TERUGVORDERBAAR BEDRAG	
	ESF	VC ¹	ESF	VC	ESF	VC	ESF	VC	ESF	VC
Steekproef	107.291,26	129.458,75	768.236,89	1.016.432,78	372.602,30	467.235,93	357.638,46	430.155,21	186.786,89	202.619,22
Risicoanalyse	157.545,96	216.956,41	-42.087,96	-51.440,83	20.401,10	27.464,51	15.275,58	18.327,10		
Totaal	264.837,22	346.415,16	726.148,94	964.991,95	393.003,40	494.700,44	372.914,04	448.482,31	186.786,89	202.619,22

¹ VC = Vlaamse Cofinanciering

6

Administratieve geldboeten

6.1 Procedure

6.1.1 Decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht

Het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht⁹ vormt het regelgevend kader voor het opleggen van administratieve geldboeten. Hierin worden twee soorten administratieve geldboeten voorzien. Enerzijds zijn er de administratieve geldboeten die kunnen worden opgelegd voor inbreuken die vatbaar zijn voor strafvervolgning. Deze volgen een tweesporen-stelsel, dit is een systeem waarbij een inbreuk ofwel een strafrechtelijke vervolging krijgt, ofwel een procedure administratieve geldboete tot gevolg heeft.

Anderzijds zijn er de 'andere' administratieve geldboeten naar aanleiding van inbreuken waarbij niet is voorzien in strafvervolgning. Het betreft lichtere inbreuken op bepalingen die evenwel essentieel zijn. Om de afdwingbaarheid van ook deze bepalingen te verhogen, maar tevens te vermijden dat onmiddellijk zware administratieve beslissingen moeten worden getroffen (bijvoorbeeld intrekking van de erkenning), werd voorzien in administratieve geldboeten die niet samenhangen met een strafvervolgning.

De administratieve geldboeten die sedert 1 januari 2015 opgelegd worden in de materie tewerkstelling van buitenlandse onderdanen volgen niet de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, maar volgen de bepalingen van het Sociaal Strafwetboek. Dit in afwachting van de inkanteling van de materie in het Vlaamse toezichtkader.

6.1.2 Procedure tot verwerking van de dossiers administratieve geldboeten

Het besluit van de Vlaamse Regering van 14 januari 2005¹⁰ geeft uitvoering aan een aantal belangrijke bepalingen uit het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, onder meer met betrekking tot de te volgen procedure voor het opleggen en het innen van administratieve geldboeten. Binnen het Departement Werk en Sociale Economie werd hiertoe een cel Administratieve Geldboeten opgericht, die onafhankelijk en op zelfstandige basis optreedt.

Het onderscheid tussen de administratieve geldboeten naar aanleiding van feiten vatbaar voor strafvervolgning en de "andere" administratieve geldboeten bleef behouden bij het uittekenen van de nodige procedures.

⁹ Decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn.

¹⁰ Besluit van de Vlaamse Regering van 14 januari 2005 tot uitvoering van het Decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn.

Voor de administratieve geldboeten die voortvloeien uit een door de Afdeling Toezicht en Handhaving opgesteld Pro Justitia heeft het Arbeidsauditoraat vier maanden de tijd om te beslissen al dan niet strafvervolging in te stellen. Bij gemotiveerde beslissing kan het Openbaar Ministerie die termijn verlengen met maximaal vier maanden.¹¹ Voor dossiers die betrekking hebben op de regelgeving die verband houdt met de tewerkstelling van buitenlandse onderdanen (hierna: migratie) bedraagt deze termijn telkens zes maanden in plaats van vier maanden. Als het Openbaar Ministerie beslist om af te zien van strafvervolging brengt het de aangewezen ambtenaar, vermeld in artikel 15, tweede lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, op de hoogte. Deze ambtenaar is thans de Cel Administratieve Geldboeten. Na deze mededeling, of als het Arbeidsauditoraat nalaat binnen de vier (of desgevallend acht) maanden een beslissing te nemen, kan de cel Administratieve Geldboeten de procedure opstarten. Bij de 'andere' administratieve geldboeten kan de procedure, na ontvangst van het Proces-verbaal van de inspecteur, onmiddellijk opgestart worden.

De cel Administratieve Geldboeten zal vervolgens de opportuniteit van het dossier beoordelen. Als het dossier niet opportuun geacht wordt, zal ook geen administratieve geldboete opgelegd worden. Als het dossier wel opportuun geacht wordt, wordt de overtreder hiervan op de hoogte gebracht. De overtreder krijgt in hetzelfde schrijven de kans aangeboden om zijn verweermiddelen schriftelijk in te dienen of mondeling uiteen te zetten tijdens een onderhoud. Hiervoor wordt minimaal 1 maand de tijd voorzien. Daarenboven krijgt de overtreder het recht om, gedurende minstens drie weken voorafgaandelijk aan het onderhoud, zijn dossier in te kijken.

Na eventueel schriftelijk of mondeling verweer beslist de cel Administratieve Geldboeten of een boete zal worden opgelegd en bepaalt de gemachtigde ambtenaar de hoogte van deze boete. De minimale en maximale administratieve geldboeten werden vastgelegd in het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, of in het Sociaal Strafwetboek voor de inbreuken migratie. De werkwijze en richtbedragen om het uiteindelijke boetebedrag te bepalen binnen deze grenzen, is opgenomen in een interne dienstorder. De dienstorder werd recent aangepast naar aanleiding van de nieuwe materies waarvoor een administratieve geldboete kan worden opgelegd.

Voor de niet-strafrechtelijke inbreuken liggen de geldboeten tussen de € 50 en € 500.¹² In geval van herhaling binnen vijf jaar dienen deze bedragen te worden verdubbeld.¹³

Voor de strafrechtelijk inbreuken liggen de boetes tussen de € 100 en de € 18.000.¹⁴ Bij herhaling binnen de vijf jaar worden de genoemde bedragen verdubbeld.¹⁵ Een uitzondering hierop zijn de inbreuken inzake migratie waar voor herhaling een kortere termijn van één jaar geldt.¹⁶ Voor inbreuken inzake migratie¹⁷, dienstencheques¹⁸ en betaald educatief verlof¹⁹ wordt de administratieve geldboete verder vermenigvuldigd met het aantal werknemers betrokken bij de inbreuk.

Bij de strafrechtelijke inbreuken kan ook rekening worden gehouden met verzachtende omstandigheden en kan een administratieve geldboete worden opgelegd onder de voorziene minimumbedragen. Het bedrag van de geldboete mag evenwel nooit lager zijn dan 40% van het toepasselijk minimumbedrag.²⁰

Indien de finale beslissing van de cel Administratieve Geldboeten ter kennis wordt gebracht van de overtreder, via een aangetekende brief, komt de strafvordering te vervallen. De Arbeidsauditeur kan wel, op elk moment van bovenstaande procedure en tot op het ogenblik dat de administratieve geldboete daadwerkelijk wordt opgelegd, beslissen om alsnog over te gaan tot strafvervolging. In dat geval, wordt het dossier bij de cel Administratieve Geldboeten voorlopig geschorst en wordt

11 Art. 17, §1, tweede lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

12 Art. 21 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

13 Art. 23, §4 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

14 Art. 13, 13/1, 13/2 en 13/3 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht en artikel 175 Sociaal Strafwetboek.

15 Art. 19 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

16 Art. 111 Sociaal Strafwetboek.

17 Art. 175 en 103 Sociaal Strafwetboek.

18 Art. 13/3 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

19 Art. 21/1 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

20 Art. 17, §3, 2de lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht en artikel 115 Sociaal Strafwetboek.

een nieuw en definitief besluit van de Arbeidsauditeur afgewacht om al dan niet de procedure verder te zetten.

De overtreder heeft tenslotte twee maanden (of 3 maanden voor inbreuken migratie) de tijd om beroep aan te tekenen tegen de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete. Dit beroep dient te gebeuren door middel van een verzoekschrift bij de arbeidsrechtbank.²¹

6.1.3

Proces van innen van een administratieve geldboete

Na studie van het dossier en de ingediende verweermiddelen beslist de gemachtigde ambtenaar over de opportuniteit en desgevallend over de hoogte van de op te leggen administratieve geldboete. In een gemotiveerd schrijven wordt de beslissing ter zake aan de overtreder kenbaar gemaakt. Nadat de brief ondertekend is door het hoofd van de cel Administratieve Geldboeten, wordt het origineel overgemaakt aan de boekhouding van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. Deze zal vervolgens het schrijven aan de overtreder dateren, het betreffende overschrijvingsformulier bijvoegen en aangetekend versturen aan de overtreder.

De boekhouding zorgt er verder voor dat de administratieve geldboeten effectief geïnd worden. In geval van niet-betaling binnen de voorziene termijn van twee maanden, of 3 maanden voor inbreuken inzake migratie, wordt een eerste aanmaning verstuurd. Indien betaling opnieuw uitblijft, wordt een tweede aanmaning verstuurd, waarna bij gebrek aan betaling nog een laatste ingebrekestelling wordt verstuurd. Indien dan nog geen betaling volgt, wordt de cel Administratieve Geldboeten hiervan op de hoogte gebracht en gevraagd een gemotiveerd dossier 'gedwongen uitvoering' op te maken voor de Centrale Invorderingscel. Deze zal vervolgens de geldboete trachten te innen door middel van een dwangbevel, betekend bij exploit van een gerechtsdeurwaarder. Betaling van de geldboete beëindigt de procedure, tenzij beroep wordt ingesteld door de betrokkene.

6.2

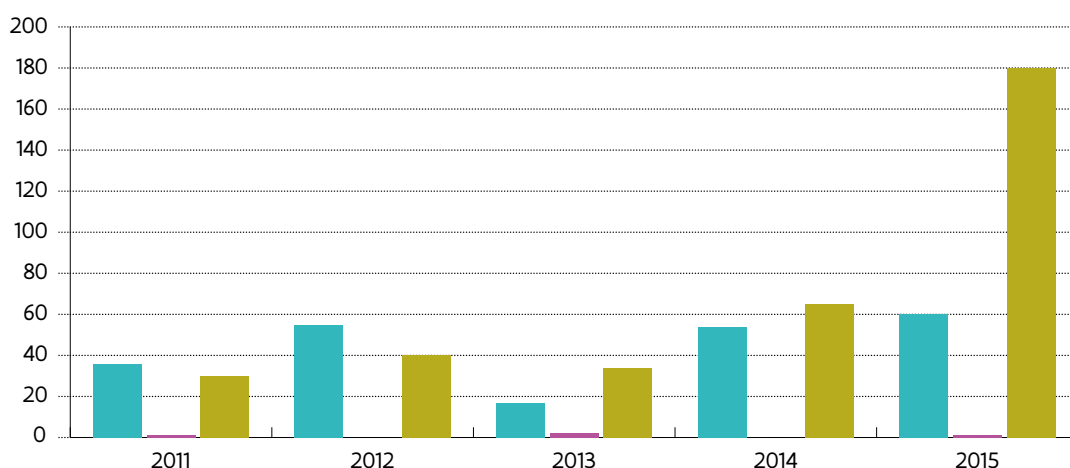
Dossiers 2015

In 2015 werden 61 dossiers afgehandeld. In bijna alle dossiers waren feiten opgenomen vatbaar voor strafvervolgning. Er was één dossier waarin enkel inbreuken voorkwamen die niet vatbaar zijn voor strafvervolgning. Indien we kijken naar het aantal ontvangen dossiers blijkt wel dat er in 2015 een enorme stijging is geweest in het aantal dossiers dat werd doorgestuurd naar de cel administratieve geldboeten. Gezien het auditoraat beschikt over een termijn waarbinnen het exclusief kan optreden, zijn de meeste van deze dossiers evenwel nog niet afgehandeld in 2015. Het is wel duidelijk dat naar de toekomst toe de Zesde Staatshervorming een belangrijke stijging van het aantal dossiers tot gevolg zal hebben.

²¹ Art. 17, §5, 2de lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

Grafiek: Aantal ontvangen en afgehandelde dossiers administratieve geldboeten over de periode 2011-2015.

	2011	2012	2013	2014	2015
Administratieve geldboeten n.a.v. feiten vatbaar voor strafvervolgung	36	55	17	54	60
"Andere" administratieve geldboeten	1	0	2	0	1
Ontvangen dossiers	30	40	34	65	180

6.2.1

Dossiers administratieve geldboeten naar aanleiding van feiten vatbaar voor strafvervolgung

Tabel: Aantal dossiers administratieve geldboeten voor strafbare feiten over de periode 2013-2015 ingedeeld per materie.

INBREUK	2013		2014		2015	
	AANTAL	PROCENT	AANTAL	PROCENT	AANTAL	PROCENT
Bemiddeling en Taaldecreet	-	-	-	-	-	-
Verhinderig van toezicht	-	-	-	-	-	-
Uitzendbureau zonder erkenning	2	12%	15	28%	8	13%
Beroep doen op een niet erkend bureau	1	6%	11	20%	6	10%
Migratie in uitzend	-	-	7	13%	7	12%
Taaldecreet	3	17%	3	5%	3	5%
Decreet van 8 mei 2002 (EAD)	-	-	-	-	-	-
Strijdigheid met sociale of fiscale wetgeving	1	6%	1	2%	1	1.5%
Gedragscode	-	-	1	2%	1	1.5%
Dossiers met verschillende inbreuken	10	59%	16	30%	15	25%
Uitzendbureau vereist vergoeding van de werknemer	-	-	-	-	2	3%
Geen melding erkenningsnummer	-	-	-	-	1	1.5%
Migratie	-	-	-	-	-	-
Illegale tewerkstelling	-	-	-	-	14	23%
Tewerkstelling zonder arbeidskaart	-	-	-	-	1	1.5%
Geldigheidsduur arbeidskaart overschrijden	-	-	-	-	1	1.5%
Optreden als tussenpersoon	-	-	-	-	1	1.5%
Totaal	17	100%	54	100 %	61	100%

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de inbreuken die in aanmerking komen voor het opleggen van een administratieve geldboete. Bij de behandeling van deze dossiers is de cel Administratieve Geldboeten afhankelijk van de beslissing die genomen wordt door het bevoegde arbeidsauditoraat (zie supra).

Indien we de typologie van de dossiers 2015 vergelijken met 2014 doen we een dubbele vaststelling. Enerzijds blijft het aantal dossiers inzake taaldecreet, discriminatie of verhindering van toezicht zeer beperkt. Anderzijds is het aandeel dossiers inzake uitzendarbeid sterk gedaald. Dit wordt verklaard door het gestegen aandeel dossiers inzake migratie. Deze materie werd naar aanleiding van de 6de staats hervorming een gewestelijke bevoegdheid. Dientengevolge werden deze dossiers vanuit de cel administratieve geldboeten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg naar de cel Administratieve Geldboeten van het departement Werk en Sociale Economie doorgestuurd ter oplegging van een administratieve geldboete. Ook het aandeel dossiers dat werd opgesteld naar aanleiding van verschillende inbreuken daalt ook verder tot ongeveer 25 %

In de tabel hieronder geven we ook een overzicht van de verdeling van de inbreuken vastgesteld in de meervoudige dossiers.

Tabel: Typologie inbreuken in dossiers met verschillende inbreuken over de periode 2013-2015

INBREUK	AANTAL		
	2013	2014	2015
Totaal	10	16	15
Uitzendbureau zonder erkenning	3	10	10
Beroep doen op een niet erkend bureau			
Migratie	3	5	4
Taaldecreet	3		3
Decreet van 8 mei 2002 (EAD)	5		
Strijdigheid met sociale of fiscale wetgeving	3	12	6
Gedragcode	5	3	1
Schending privacy	2		
Vergoeding vragen aan de werknemer	1	2	1
Niet vermelden ondernemingsnummer	2	2	
Gebrek aan deskundigheid	2		2
Niet aanplakken van tekst met rechten en plichten	2	2	1
Geen juiste of volledige informatie	2	1	1
Fictieve vacatures	2		
Niet eerbiedigen persoonlijke levenssfeer			1
Voorwaarden bemiddeling			1
Achterstallige belastingen, boetes of interesten verschuldigd zijn			1
Wettelijke voorwaarden inzake uitzend niet naleven			1

Uit bovenstaande tabel blijkt dat verschillende inbreuken vooral bij inspecties in de materie uitzend worden vastgesteld. Als we deze tabel bekijken samen met de vorige stellen we vast dat de dossiers ongeveer gelijk verdeeld zijn tussen migratie en uitzend. Materies als discriminatie, taaldecreet, verhindering van toezicht of sociale economie komen slechts zeer beperkt voor.

Het is eveneens nuttig om na te gaan hoe deze dossiers werden afgehandeld. Een overzicht van de wijze van optreden in de ontvangen dossier kan worden teruggevonden in onderstaande tabel.

Tabel: Wijze van optreden in dossiers administratieve geldboeten in 2015.

Aantal afgehandelde dossiers	61
Aantal dossiers niet opportuun	10
Aantal dossiers met boete	51
Bedrag opgelegde boeten	€107.510
Bedrag geïnde boeten	€55.690

Van de 61 dossiers die volledig werden afgehandeld werden er 10 niet opportuun verklaard. Hier waren twee redenen voor. Ten eerste werd er in 3 dossiers opgetreden door het openbaar ministerie, waardoor voor die dossiers een administratieve geldboete niet opportuun was. Ten tweede waren in 7 dossiers niet alle noodzakelijke elementen aanwezig om een administratieve geldboete op te leggen. We kunnen denken aan het gebrek aan een proces-verbaal, bewijzen, inbreuk, enz.

In 51 dossiers werd wel een administratieve geldboete opgelegd. De cel Administratieve Geldboeten administratieve geldboeten heeft voor een totaal bedrag van €107.510 administratieve geldboeten opgelegd. Eind mei 2016 was hiervan €65.560 geïnd. Dit betekent ook dat een belangrijk deel van de opgelegde administratieve geldboeten nog niet was geïnd. In de tabel hieronder gaan we dieper in op de niet-geïnde boeten. We splitsen ze op naar ligging van de onderneming in binnen- of buitenland. Ook gaan we na of de niet geïnde bedragen nog binnen de betaaltermijn zitten of de betaaltermijn reeds verlopen is. In dat tweede geval dient immers de procedure tot gedwongen uitvoering te worden opgestart.

Tabel: Typologie niet geïnde boeten in 2015

	BUITENLANDSE ONDERNEMING	BELGISCHE ONDERNEMING	TOTAAL
Aantal dossiers	6	19	25 (3 dossiers afbetalingsplan)
Te laat	5	8	13
Binnen termijn	1	11	12
Bedrag	€8.000	€43.820	€51.820
Te laat	€7.500	€17.700	€25.200
Binnen termijn	€500	€26.120	€26.620

Zoals duidelijk blijkt uit het overzicht van dossiers per materie is het aandeel dossiers inzake bemiddeling sterk gedaald. In deze materie stellen we dat in het verleden het aandeel van buitenlandse ondernemingen iets hoger lag. Anderzijds vormt de nieuwe materie migratie onmiddellijk een belangrijk aandeel in het totaal aantal dossiers. In deze dossiers zijn de overtreders allemaal Belgische ondernemingen. Als gevolg van deze ontwikkelingen is het aandeel Belgische ondernemingen in de cijfers rond niet-geïnde boeten sterk gestegen.

We stellen evenwel vast dat het merendeel van de boetes aan Belgische ondernemingen nog binnen termijn zit. Deze boetes betreffen vaak migratie inbreuken. Voor deze boetes geldt een langere betalingstermijn waardoor de betaling van deze dossiers langer duurt. Gezien het hoger boetebedrag in deze materie is er ook meer vraag naar afbetalingsplannen, wat alweer resulteert in een langere betalingstermijn.

Wat de dossiers buiten termijn betreft merken we dat de buitenlandse ondernemingen proportioneel sterk vertegenwoordigd zijn. Deze dossiers betreffen vaak niet erkende uitzendkantoren waarbij een invordering vaak zeer moeilijk tot onmogelijk blijkt.

Concluderend kunnen we dus stellen dat er heel wat boetes nog niet betaald zijn. Een belangrijk deel van deze boetes betreft evenwel inbreuken inzake migratie waar men voor betaling nog binnen termijn zit. Deze vertragingen zijn niet problematisch. Voor de dossiers buiten termijn, zeker als ze betrekking hebben op een buitenlandse onderneming, is de kans groot dat de invordering niet tot een goed eind zal kunnen gebracht worden.

6.2.2

‘Andere’ administratieve geldboeten

In 2015 werd maar één dossier “andere” administratieve geldboeten behandeld binnen de cel Administratieve Geldboeten. Dat het aantal zo beperkt is ligt in lijn met de ontwikkelingen de vorige jaren.

In 2015 is het effect van de staatshervorming en de hervorming van de Vlaamse regelgeving vrij beperkt gebleven op het aantal afgehandelde dossiers. Het aantal afgehandelde dossiers is niet heel sterk gestegen en de typologie van de dossiers is nog niet sterk gewijzigd. De enige uitzondering hierop is het aantal inspecties op de materie uitzend die proportioneel is afgenomen. Men kan dus stellen dat de cijfers in 2015 in de lijn liggen met de voorgaande jaren. Het is evenwel duidelijk op basis van het aantal ontvangen dossiers dat er in 2016 een belangrijke evolutie zal zijn. Het is evenwel afwachten tot de cijfers van 2016 om de impact van bovenvermelde wijzigingen op de administratieve geldboeten vast te stellen. Wel is nu al duidelijk dat, op de materie migratie na, de nieuwe en overgedragen materies reeds binnen het Vlaamse kader zijn gepast. Een uniforme werkwijze blijft dus verzekerd.

7

Externe relaties

Elders in dit jaarverslag werd er reeds gerapporteerd over een aantal samenwerkingen en overlegstructuren inzake de implementatie van de zesde staatshervorming.

Naast deze samenwerkingsverbanden heeft de afdeling, zoals vorige jaren, ingezet op en versterkte aandacht geschonken aan de samenwerkingsverbanden waar zij reeds eerder aan deelnam.

Dit was ook een operationele doelstelling in het departementale ondernemingsplan 2015.

7.1

Beleidsdomein Werk en Sociale Economie en Vlaamse overheid

Deelname aan de werkgroep(en) inzake een Vlaams handhavings- en vervolgingsbeleid.

Mede ingevolge de staatshervorming maar ook door beleidsintenties vervat in het Vlaams regeerakkoord en in diverse beslissingen van de Vlaamse Regering werd in de loop van 2015 op niveau van de Vlaamse Overheid gestart met een politiek-ambtelijke werkgroep die voorstellen dient te formuleren om de intenties (handhavings- en vervolgingsbeleid) te concretiseren en te realiseren.

Voornameijk gaat het hier over:

- Het opstellen van richtlijnen en werkwijze om het toegekende positief injunctierecht te operationaliseren;
- Het verhogen van de efficiëntie van het optreden en stroomlijnen en versterken van de samenwerking van de diverse inspectie – en toezicht diensten;
- Opstellen van richtlijnen voor strafrechtelijk beleid en participatie aan de expertisenetwerken van het college van Procureurs-Generaal.

In de afdeling is aan de werkzaamheden actief deelgenomen en werden onder meer in het kader van de op te stellen nota 'Integrale Veiligheid' de thema's sociale fraude, criminaliteit tegen personen (o.a. discriminatie van personen) en mensenhandel en –smokkel onder de aandacht gebracht. Deze thema's werden ook doorgegeven in het kader van de opstelling van het Nationaal veiligheidsplan.

Vanuit het departement Werk en Sociale Economie en de afdeling werden vertegenwoordigers voor de expertisenetwerken die deze thema's behandelen, aangeduid.

Met betrekking tot andere vormen van overleg en samenwerking binnen de Vlaamse Overheid en het beleidsdomein verwijzen we naar hetgeen werd vermeld bij het overzicht 'staatshervorming'.

Intergewestelijke samenwerking

In 2015 werd ook het overleg met en tussen de gewesten verdergezet. Dit werd door een aantal fenomenen nog meer geïntensifieerd.

- Door het feit dat de diverse gewesten eigen wetgeving ontwikkelen, inzonderheid inzake de inspectie en het toezicht en er bijgevolg vragen inzake interpretatie van federale wetgevingen ontstaan, werd op regelmatige basis van gedachten gewisseld om, vanuit het oogpunt van klantgerichtheid en efficiëntie, tot een zo gemeenschappelijk mogelijk administratief standpunt te komen. Dit overleg had betrekking op onder meer een aantal wetsartikelen inzake het sociaal strafwetboek, de inspectie inzake dienstencheque-ondernemingen, en de uitbouw van eigen diensten “administratieve geldboeten” en de wijze van transitie van de dossierbehandeling van federaal naar de gewesten.
- Op informele wijze werd eveneens van gedachten gewisseld over de plaats van de gewesten in en toekomst van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst gelet op gewijzigde wetgevingen en omstandigheden.
- Ingevolge de overheveling van de bevoegdheden inzake dienstencheques werd zowel op niveau van de operationele- als toezichtdiensten overleg gepleegd omtrent wijze van aanpak, reikwijdte van optreden en dergelijke. Een werkgroep werd opgestart die de samenwerking tussen de inspectiediensten, ook wat betreft informatie-uitwisseling, vorm moet geven hetzij in een protocol van samenwerking of in een akkoord. De werkzaamheden zijn in het najaar gestart.
- In het kader van de opstelling van de Kadernota Integrale Veiligheid en het aanbrengen door Werk en Sociale Economie van de thema's (sociale fraude, antidiscriminatie en mensenhandel) werden de gewesten hiervan ingelicht. Zij betoonden hun instemming.

Sociale Opsporings- en Inlichtingendienst en Arrondissementele Cellen

- De gewesten zijn wettelijk vertegenwoordigd in de Raad van Partners van de SIOD. In het Directiecomité zetelen zij evenwel slechts als waarnemer en op basis van een akkoord tussen de leden van het directiecomité en de gewesten.

Zoals eerder reeds gemeld zijn de werkzaamheden binnen de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst gelijklopend gebleven. Desalniettemin werd door de afdeling actief deelgenomen aan de vergadering van de Raad en de diverse vergaderingen van het directiecomité, waar zij gepast tussenkwam. Dit geschiedde onder meer bij de opstelling van het plan 2016 van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst waar zij pleitte en ook overtuigde om het fenomeen sociale fraude ruimer in te vullen (onder andere ook in relatie tot gewestelijke bevoegdheden) en om de nodige aandacht te worden geven aan de voor fraude vatbare materies zoals dienstencheque bedrijven.

Een en ander liep gelijklopend met de opstelling van de kadernota integrale veiligheid waar identieke overwegingen en voorstellen ten aanzien van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst werden geformuleerd en aanvaard.

Door gewijzigde bevoegdheden en omstandigheden zal het nodig zijn zowel de samenstelling, de opdrachten en desgevallend de werkwijzen gezamenlijk te herdenken en herformuleren. Dit is in feite reeds voorzien in het protocol afgesloten met de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg naar aanleiding van de zesde staatsherforming.

- De werking binnen de Arrondissementele Cellen en Regionale Interventiegroepen is blijvend. Voor de kwantitatieve beschrijving wordt verwezen naar het hoofdstuk over gerealiseerde inspecties.

De afdeling heeft haar aanwezigheid en deelname gehandhaafd en schakelt zij zich hierdoor in de globale realisatie van de door de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst opgelegde uit te voeren gecoördineerde acties.

Naast het aantal deelnames is vast te stellen dat de samenwerking tussen en met andere inspectiediensten systematisch wordt versterkt. Dat blijkt uit de vele contacten en uit de informatie en gegevensuitwisseling, het gezamenlijk overleggen en optreden vanuit ieders bevoegdheid .

Daarenboven is er een verruiming van de te inspecteren fenomenen waarbij ook meer belang aan gewestelijke bevoegdheden wordt toegekend. Dit kan afgeleid worden uit de aanpak van inspecties inzake sociale dumping waaruit nieuwe dossiers worden gegenereerd die tot de eigen bevoegdheid behoren (bijvoorbeeld uitzend – bemiddeling).

Wat voorgaat geldt ook voor de werkingen binnen de Regionale Interventiegroepen.

- De afdeling is niet structureel vertegenwoordigd in de cellen mensenhandel. In bepaalde gevallen en dossiers wordt zij gevraagd te participeren aan de werkzaamheden vanuit haar bevoegdheid (onder meer tewerkstelling van vreemde werknemers). In een aantal keren stelde de afdeling zichzelf, haar organisatie en werkzaamheden voor.
- Doorheen de ganse werking is aan te stippen dat op diverse plaatsen er een sterkere samenwerking is ontstaan met de Arbeidsauditoraten. Er is meer directe contactname met respect voor ieders bevoegdheid en verantwoordelijkheid. Anderzijds wordt de afdeling hetzij via de arrondissementale inspectiecellen, waar het auditoraat het voorzitterschap waarneemt, als via kantschriften bevraagd en krijgt het opdrachten toevertrouwd.

Dit is een positieve evolutie en kan bijdragen tot het verhogen van de kwaliteit van de onderzoeken, de positieve resultaten en de efficiëntie en het impact van het inspectie-optreden.

7.4

Benelux

- Sinds midden 2013 participeert de afdeling actief aan de Benelux werkgroep 'Frauduleuze uitzendkantoren'. Deze werkgroep kadert in het globale Benelux-project 'Benelux Strategisch Overleg Sociale Reglementering en Strijd tegen de fraude' . Zij neemt, in samenspraak met de federale instanties en de andere gewesten, er het voorzitterschap van op.

De werkgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van de inspectiedienst van het Nederlandse ministerie Werkgelegenheid en Sociale Zaken, de Luxemburgse bevoegde inspectiedienst en vertegenwoordigers van de Belgische dienst Toezicht Sociale Wetten en de inspectie- en toezichtdiensten van de gewesten.

- Deze werkgroep kwam in 2015 viermaal bijeen. Zij bouwde verder aan het verzamelen van de nodige info over de grenzen heen, het instellen van Single Points Of Contact en aanspreekpunten en het verzamelen van reglementeringen, checklists, alsook ondersteunende methodologie en tools voor de betrokken inspecteurs.
- Ingevolge tussentijdse evaluatie en aanbevelingen van zowel het Benelux-parlement als de ministers werd in de loop van 2015 meer en meer geheroriënteerd naar operationele samenwerking. De overheden onderschreven de verrichte werkzaamheden, maar achtten een nog directere samenwerking tussen de diensten nodig, evenals het concreet opzetten van gezamenlijke inspecties. Ook de algemene stuurgroep van het Benelux Strategisch Overleg Sociale Reglementering en Strijd tegen de Fraude formuleerde bij een evaluatie op 19 mei 2015 deze aanbeveling en stelde dat de werkzaamheden in goede zin verlopen, maar dat systematisch moet gestreefd worden naar gemeenschappelijke inspecties en gegevensuitwisseling
- Ter voorbereiding hiervan werden diverse acties ontwikkeld. Zo werd in 2015 een gezamenlijke inspectie ingesteld in opvolging van een lopende inspectie en werd hierover verslag uitgebracht. Het is de bedoeling op basis van casussen en acties leerpunten en verbeteringen te formuleren. Aan alle deelnemers werden casussen gevraagd die nuttig konden zijn om gezamenlijk (verder) te inspecteren .

Samen met de Belgische Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en ook de Nederlandse Belastingdienst werd deze lijst aan een risicoanalyse onderworpen op basis van de tool die de RSZ toepast bij het bepalen van onderzoeksobjecten inzake sociale dumping.

Eind 2015 was een lijst beschikbaar die voor gemeenschappelijke inspecties kan worden aangevend.

Stelselmatig is de betrokkenheid van de diverse diensten en actoren bij de werkzaamheden vergroot. Er is een sterke wil alsook een politieke gedragenheid aanwezig om de doelstellingen gezamenlijk te realiseren.

Zij werden ook officieel verwoord in de "Aanbeveling van 23.09.2015 van het Benelux Comité van Ministers betreffende de ontwikkeling van een multilaterale samenwerking in de strijd tegen grensoverschrijdende sociale fraude op Benelux en Europees niveau".

Deze aanbeveling was het thema van een tweedaagse conferentie (30 november en 1 december 2015), georganiseerd door de Benelux met als thema "De rol van regionale samenwerking in de Europese strijd tegen sociale dumping".

De aanbeveling vormt de leidraad voor de verdere werking van de werkgroep binnen het het Benelux Strategisch Overleg Sociale Reglementering en Strijd tegen de Fraude.

8

Slotwoord

Beste lezer,

Het moge duidelijk zijn dat 2015 een bijzonder jaar was voor de Afdeling Toezicht en Handhaving. In een kanteljaar met de 6^e staats hervorming en verschillende maatregelen in transitie was het een enorme uitdaging om onze doelstellingen te realiseren en operationeel de klus te klaren.

2015 bracht een aantal nieuwe zaken. Dit betekende dit keer niet alleen dat een nieuw toezichtkader moest geschapen worden maar ook dat we nieuwe collega's mochten verwelkomen. We hebben hen allen een plaats gegeven, van hen en met hen geleerd. Omwille van deze vernieuwingen werd de organisatiestructuur van de afdeling aangepast om op adequate wijze te kunnen inspelen op de nieuwe situatie.

Naast de inhoudelijke werking waarin we er opnieuw in slaagden onze operationele doelstellingen te verwezenlijken, evolueert de Afdeling Toezicht en Handhaving verder in haar kwaliteitsvol, uniform en integer optreden. Het project rond de lange-termijndoelstellingen krijgt nu echt vorm. Ook van de risicoanalyse op metaniveau wordt werk gemaakt.

Zoals u heeft kunnen lezen leverde ook in 2015 de Afdeling Toezicht en Handhaving haar bijdrage in de beleidsanalyse van het departement Werk en Sociale Economie. Als afdelingshoofd ben ik trots op mijn afdeling die ook hier haar meerwaarde duidelijke in de verf zet!

2015 betekent ook voor mij persoonlijk een kantelmoment. Na vele jaar aan het roer te hebben gestaan en de afdeling te hebben zien evolueren tot de parel die ze nu is, heb ik voor mezelf een nieuwe uitdaging gevonden. Dit betekent geenszins dat ik het schip verlaat. Vanuit mijn nieuwe opdracht voor het departement Werk en Sociale Economie zal ik de werkzaamheden blijven volgen en de afdeling bijstaan met raad en daad. Ik wens de afdeling en het nieuwe afdelingshoofd, dhr. Jan Boeykens, dan ook alle succes in 2016!

Met vriendelijke groeten,

Marc Willems

Afdelingshoofd
Afdeling Toezicht en Handhaving
Departement Werk en Sociale Economie.

Glossarium

A

AC Arrondissementele Cellen
Afdeling Afdeling Toezicht en Handhaving
Art. Artikel

B

BTW Belasting over de Toegevoegde
Waarde
BVR Besluit van de Vlaamse Regering

C

CAG College van Ambtenaren-Generaal

E

EPA Evenredige Participatie op de
Arbeidsmarkt
ERSV Erkend Regionaal
SamenwerkingsVerband
ESF Europees Sociaal Fonds
e-PV Elektronisch Proces-Verbaal

F

FM Foutenmarge
FOD WASO Federale Overheidsdienst
Werkgelegenheid, Arbeid en
Sociaal Overleg

G

GESCO Gesubsidieerde Contractuelen

I

ICT Informatie en Communicatie
Technologie

K

KB Koninklijk Besluit
KV/BB Kwalitatief Veiligheidsplan/
Budgetbegeleiding

L

LDE Lokale DienstenEconomie

O

OCMW Openbare Centra voor
Maatschappelijk Welzijn

P

PWA Plaatselijk Werkgelegenheids-
Agentschap

R

RSZ Rijksdienst voor sociale Zekerheid
RVA Rijksdienst voor
Arbeidsvoorziening

S

SERV Sociaal-Economische Raad van
Vlaanderen
SIOD Sociale Inlichtingen- en
Opsporingsdienst

V

VCF Vlaamse Cofinanciering
VDAB Vlaamse Dienst voor
Arbeidsbemiddeling en
Beroepsopleiding
VSO Vennootschap met Sociaal
Oogmerk
VTE Voltijds Equivalent

Overzicht figuren, grafieken en tabellen

Figuren

Figuur: Organogram	7
---------------------------------	---

Grafieken

Grafiek: Steekproef – Verdeling werkvorm	14
Grafiek: Steekproef – Verdeling regio's	15
Grafiek: Evolutie van het totaal aantal uitgevoerde inspecties tgov. het vooropgesteld aantal inspectie volgens de strategische boordtabel, periode 2012-2015.....	22
Grafiek: Overzicht van het totaal aantal PV's periode 2012-2015	24
Grafiek: Overzicht wijze van optreden 2012-2015.....	24
Grafiek: Totaal overzicht v/h aantal uitgevoerde inspecties over de voorbije 2012-2015.....	28
Grafiek: Gevolgen van de uitgevoerde inspecties 2012-2015.....	29
Grafiek: Overzicht van het aantal uitgevoerde inspecties periode 2012- 2015	33
Grafiek: Overzicht van het aantal inspecties 2015 naar oorsprong	34
Grafiek: Overzicht van het aantal inbreuken periode 2012-2015	35
Grafiek: Overzicht van het aantal uitgevoerde inspecties antidiscriminatie 2012-2015	40
Grafiek: Aantal uitgevoerde inspecties antidiscriminatie met verdeling naar oorsprong 2015 ..	41
Grafiek: Uitgevoerde inspecties 2012-2015	43
Grafiek: Overzicht aantal uitgevoerde inhoudelijke inspecties 2012-2015	46
Grafiek: Overzicht aantal uitgevoerde financiële inspecties 2012-2015	47
Grafiek: Geauditeerde netto subsidiabele kost 2012-2015	55
Grafiek: Aantal geauditeerde dossiers 2012-2015.....	55
Grafiek: Foutenmarge na hoor-wederwoord 2012-2015.....	57
Grafiek: Terugvoorderbaar bedrag 2012-2015	60
Grafiek: Aantal ontvangen en afgehandelde dossiers administratieve geldboeten over de periode 2011-2015.....	64

Tabellen

Tabel: Overzicht bevoegdheden	10
Tabel: Uitgevoerde onderzoeken op 31/12/15	11
Tabel: Overzicht vaststellingen.....	12
Tabel: Boordtabel 2015	21
Tabel: Overzicht van de procentuele realisatiegraad t.o.v. het vooropgesteld objectief periode 2012-2015.....	22
Tabel: Overzicht PV's per materie	25
Tabel: Activiteitsdomeinen	26
Tabel: Top 10 geïnspecteerde buitenlandse nationaliteiten.....	28
Tabel: Gevolgen van de uitgevoerde inspecties 2012-2015.....	30
Tabel: Overzicht verzonden Pv's van inlichting	30
Tabel: Verdeling Arrondissementale Cel – inspecties per sector	31
Tabel: Overzicht van het aantal inspecties en het procentueel aandeel per type bemiddelingsactiviteit periode 2012-2015	34

Tabel:	Overzicht van het aantal dossiers met inbreuken per sector, en de verhouding van het aantal dossiers met inbreuken tov het aantal onderzoeken in die sector periode 2012-2015.	35
Tabel:	Overzicht van het aantal Pro-Justitia's en waarschuwingen per sector, periode 2011-2015	36
Tabel:	Overzicht van de voornaamste inbreuken met gevolggeving in 2015	36
Tabel:	Overzicht van de voornaamste inbreuken opgesplitst naar submaterie	37
Tabel:	Overzicht van de voornaamste inbreuken opgesplitst naar oorsprong.....	38
Tabel:	Overzicht van de vaststellingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2013-2015.....	39
Tabel:	Overzicht voorgestelde schrappingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2013-2015.....	39
Tabel:	Overzicht genomen maatregelen voor de periode 2012-2015	41
Tabel:	Overzicht van de vastgestelde inbreuken op het taaldecreet in 2015	44
Tabel:	Overzicht van de vaststellingen over de laatste 4 jaar	44
Tabel:	Overzicht inspecties Werkervaring 2012-2015	46
Tabel:	Inhoudelijke vaststellingen Werkervaring 2015	47
Tabel:	Financiële correcties werkingsjaar 2015	48
Tabel:	Financiële correcties werkingsjaar 2015 (1ste kw)	49
Tabel:	Overzicht inbreuken inspecties enclaves 2015	53
Tabel:	Overzicht sancties inspecties enclaves 2015.....	53
Tabel:	Uitgevoerde inspecties per prioriteit	56
Tabel:	Uitgevoerde inspecties per aanleiding.....	56
Tabel:	Globale foutenmarge (=FM) per prioriteit voor en na bezwaarperiode	58
Tabel:	Foutenmarge (=FM) per kostenrubriek voor en na bezwaarperiode.....	58
Tabel:	Ingediende en aanvaarde kost in absolute cijfers (na bezwaarperiode) voor de steekproefdossiers 2014.....	59
Tabel:	Terugvorderbaar bedrag ESF en VC (na reactie), in euro.....	60
Tabel:	Aantal dossiers administratieve geldboeten voor strafbare feiten over de periode 2013-2015 ingedeeld per materie.....	64
Tabel:	Typologie inbreuken in dossiers met verschillende inbreuken over de periode 2013-2015.....	65
Tabel:	Wijze van optreden in dossiers administratieve geldboeten in 2015.....	65
Tabel:	Typologie niet geïnde boeten in 2015.....	66

DEPARTEMENT **WERK & SOCIALE ECONOMIE**

Koning Albert II-laan 35 bus 20

1030 Brussel

www.werk.be